

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any X N.º 470

Setmana del 25 de setembre
a l'1 d'octubre del 1988

Director:
Joan E. Jarqué i Jutglar

Preu: 90 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"La idea de un Déu-Home,
abans d'inquietar al que
somia amb un Home-Déu,
xoca violentment a l'esperit.
Tot el seguici de realitats
que acompanyen aquest fet
engendren en ell estupor.
Però encara resulta més
escandalosa i boja la
creença en una Església en
la qual l'humà i el diví no
solament estan units, sino
que el diví se'ns ofereix
obligatòriament a través
d'allò «massa humà»."

Henri de Lubac

AFINANT

La Mercè

JOAN E. JARQUE
i JUTGLAR

En aquest Any
Marià se'ns ha con-
vidat a contemplar Ma-
ria com el model de
l'Església i, per tant,
de tots nosaltres. So-
ta l'advocació de la
Mercè la veiem com a
"redemptora de cap-
tius". Aquest títol
—ultra la justificació
històrica— posa de
manifest com en Ma-
ria es realitza plena-
ment la paradoxa cris-
tiana. La senzilla noia
de l'obscur Natzaret
entra en la història de
la salvació, i en la
Història "tout court",
com la serventa-escla-
va del Senyor. En ella
es complirà la parau-
la "servir Déu és reg-
nar".

Heus ací el model.
Res qualifica tant el
nostre temps com la
set de llibertat... Tan-
mateix, és palès com
es multipliquen els
esclavatges de tota
mena. Per cada cap
de servitud que talla
l'home modern, a l'hi-
dra de l'esclavitud
n'hi neixen dos de
nous.

Santa Maria feu-
nos la Mercè de la ve-
ritable llibertat.

El 6 d'octubre vinent,
inauguració del
Seminari Interdiocesà
de Barcelona

Vegeu informació a la
pàgina 5

CATALUNYA 100 ANYS

¡ENDAVANT!

Vegeu informació
a la pàgina 5

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

NOVETAT!

Ara també Catalunya Cristiana us ofereix "l'estampa del Mil·lenari"

**"LA PRESENCIA DE MARIA ES LLIURE I VARIADA.
SAPIGUEM ACOLLIR-LA DINS LA LLIBERTAT DELS FILLS DE DÉU"**

Hem editat una estampa amb la Mare de Déu de Montserrat. Amb una pregaria pronunciada pel Cardenal Jubany en nom de l'Episcopat català reunit a Montserrat el 27 d'abril d'enguany amb motiu de l'Any Marià i del Mil·lenari de Catalunya. També hi ha una breu síntesi històrica del Mil·lenari.

Mida 9 cms. x 15 cms.

Catalunya Cristiana

continua oferint-vos:

- **La imatge de la Mare de Déu "Benaurada"**
- **La medalla magnètica per al cotxe**

BUTLLETA DE COMANDA

Nom i cognoms
Domicili Població DP

Desitja adquirir:

Quantitat

☐ L'estampa del Mil·lenari ☐
Preu: 6 Ptes. la unitat / 550 Ptes. el centenar.

☐ La imatge de la Mare de Déu "Benaurada". ☐
Terracota policromada original de "Petites Soeurs de Bethlem".
Preu: 12.500 Ptes.

☐ Medalla magnètica per al cotxe 850 Ptes. ☐

Marqui amb una creu, si desitja que les hi enviem per reembossament, ☐ , taló ☐ , o personalment ☐ més despeses de tramesa.

Envieu-les a "AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" Plaça Urquinaona, 11, 3a. A. 08010 - BARCELONA - TELF.: 301 37 18

**"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX
ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER
CATALUNYA CRISTIANA**

PER A INFORMACIÓ:

Plaça Urquinaona, 11 - 3a A
08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana**

L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18

EDITORIAL

Cada dia es parla més del Pelegrinatge a Roma amb motiu del Mil·lenari de Catalunya. Des del primer rumor sobre aquest projecte, CATALUNYA CRISTIANA se'n va fer ressò perquè vàrem creure que era una idea excel·lent: Ofereix als cristians catalans una ocasió per recordar i presentar a l'opinió pública el pes importantíssim que el cristianisme, i l'Església en particular, han tingut en la formació d'aquesta realitat històrica i cultural que anomenem Catalunya i de la qual en celebrem amb goig els mil anys de vida. Millor que els discursos savis i les exposicions erudites, la nostra gent entendrà l'eloqüència d'una multitud d'homes i de dones de tots els pobles de Catalunya, de les escoles i de les institucions d'Església mobilitzant-se per a un magne pelegrinatge a Roma. A més, és també una magnífica ocasió per presentar a la Santa Seu la realitat —petita o gran, però la nostra— d'una Església catalana. Per això el nostre setmanari, homes i pàgines, s'ha posat amb entusiasme al servei d'aquest projecte. És comprensible que alguns pensessin que es tractava d'un afer de CATALUNYA CRISTIANA —un pelegrinatge més dels que habitualment organitzem—. No és pas aquest el cas. El nostre setmanari s'ha ofert per ser un mitjà més de propaganda i d'informació i alguns dels nostres col·laboradors formen part de les diverses comissions organitzadores.

Tots a Roma!

Aleshores és normal que la gent es preguntí qui, doncs, organitza aquest pelegrinatge? Estem en condicions de poder respondre a aquesta pregunta i ho fem gustosament complint el nostre deure informatiu. La idea inicial va ser acollida per un grup informal de laics, de preveres i de religiosos, provinents d'algunes diòcesis catalanes i de diferents àmbits pastorals, que l'ha anat elaborant des de principis d'any. Ja abans de l'estiu, aquell grup inicial es va constituir en Comissió Central Organitzadora, la composició de la qual es publica en una altra pàgina d'aquest número, complementada amb una Comissió Executiva. Els bisbes de Catalunya, informats del projecte, el beneïren i l'arquebisbe de Tarragona, i primat, doctor Torrella va assumir la presidència dels actes del pelegrinatge així com la presidència d'honor de la Comissió Central Organitzadora, presidència que compartirà amb altres bisbes catalans.

Així, doncs, creiem que hem d'afirmar que aquest magne pelegrinatge del mil·lenari a Roma és un afer de l'Església de Catalunya i, potser, amb les característi-

ques post-conciliars que tots apreciem i volem posar en pràctica. El projecte nascut de la "base" de l'Església, ha estat assumit pels seus pastors. Ara ens pertoca a tots fer que arribi a ser una realitat, en nombre, en representativitat i en qualitat, que honori el nostre poble i la nostra Església. Si el futbol, un bon dia, pot portar trenta-cinc mil aficionats a Basilea, per posar un exemple, la voluntat de proclamar la romanitat i la catolicitat del nostre poble n'ha de portar més a Roma. Motius no en manquen. Ultra els propis del Mil·lenari, ja esmentats, els organitzadors n'han assenyalat una colla als quals cada diòcesi, cada parròquia, cada grup hi pot afegir els seus; refer, tot rememorant-lo, l'últim gran pelegrinatge català a Roma l'any cinquanta, felicitar el Papa pels seus deu anys de pontificat, agrair-li les beatificacions i canonitzacions d'homes i dones catalans que ha fet i demanar-li les que esperem que un dia faci; i aquí, a més dels dos catalans suggerits pels organitzadors, Torras i Bages i Pere Tarrés, pel seu caràcter que abraça tot l'àmbit de Catalunya, res no impedeix que l'un o l'altre grup hi afegeixin el doctor Borràs de Tarragona o la mare Ràfols, per exemple.

Fem-nos, doncs, nostra la consigna que ja és al carrer: "Tots a Roma amb els nostres bisbes els dies 2 al 6 de desembre".

El 26 de maig d'enguany, la Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe va fer públic un "Informe sobre alguns aspectes de la situació doctrinal de l'Església a Espanya". Diuen els bisbes que "es tracta sobretot d'un 'diagnòstic', i, com a tal, es refereix a algunes situacions 'patològiques' que requeririen guarició o, si més no, vigilància i compte". Fan, com es veu, un seriós judici de valor sobre el que veuen i analitzen. Tot i que és una Comissió Episcopal concreta la que ha elaborat i signa l'informe, es pot dir que és, almenys moralment, un document de tot l'Episcopat espanyol, que ha parlat per raons teològiques i sociològiques.

Des de les primeres, afirmen: "Els bisbes, com a pastors, tenen la responsabilitat de tutelar la veritat de la doctrina i la seva transmissió en la investigació i ensenyança teològica, en la predicació, en la catequesi, en les publicacions de caire teològic, moral i pastoral". Per raons sociològiques, és a dir, des del que succeeix, els bisbes senten impulsats a parlar, perquè

"Patologia doctrinal" a l'Església

"observen que a aquest poble, encomanat a ells, a través de diversos mitjans, com catequesi, predicació, pràctiques eclesials, publicacions, li arriben unes concepcions i interpretacions de la fe cristiana que l'influeixen i configuren fortament de manera negativa". Els preocupen particularment "alguns aspectes de la situació teològica i doctrinal de l'Església a Espanya", la qual cosa vol dir que podria ampliar-se la seva mirada informativa i analítica.

El document parla de "alguns corrents incorrectes tocant a la fe catòlica de l'Església..., unes concepcions i interpretacions de la fe cristiana, que l'influeixen i configuren de manera fortament negativa..., i concepcions que no són acceptables com a vàlides o bé conformes amb una ensenyança catòlica i que, per tant, hauran de ser rectificades pels qui les sosten-

FRANCISCO LÓPEZ
HERNÁNDEZ, Teòleg

guin". Crec que és necessari citar dos paràgrafs més: el primer és com una finestra oberta a la llum, que sense cap mena de dubte existeix en el panorama doctrinal que es contempla: "No cal dir que hi ha, gràcies a Déu, molts aspectes molt saludables i positius en el panorama teològic doctrinal espanyol; possiblement n'hi ha més que dels contraris". El segon assenyalava l'àmbit d'estudi que tracta el document, que se centra en dos camps: el de la teologia i el de la catequesi. Pel que fa al primer, analitza dues formes inacceptables de fer teologia o d'ensenyar-la i reflexiona sobre alguns aspectes de la figura del teòleg; el segon descriu les deficiències en la catequesi a partir, sobretot, d'una inadequada

metodologia.

A qui va dirigit l'informe-diagnòstic? En principi, els seus destinataris eren només els bisbes espanyols. Per acord d'ells es fa públic i, en oferir-lo a tots els membres del poble de Déu, particularment "als sacerdots i responsables de les comunitats eclesials, als teòlegs —investigadors, professors i publicistes de Teologia— i als pastoralistes, la Comissió Episcopal desitja que comparteixin aquestes preocupacions dels bisbes i els ajudin a trobar i aportar les respostes més adients". Què cerquen els bisbes? "Ajudar-se ells mateixos" en el fidel compliment de la seva altíssima missió pastoral: busquen la "sanció o, si més no, vigilància i compte sobre algunes situacions patològiques; aconseguir solucions adients; assolir que concepcions que no són acceptables com a vàlides i conformes amb

l'ensenyança catòlica siguin rectificades". A través del discerniment que fan i l'ajut que sol·liciten, el que "es busca és la comunió en la veritat" dins de la pròpia Església a Espanya.

Des d'aquest objectiu fan algunes advertències que convé recollir: "Que ningú no cerqui en aquest informe el que no conté ni expressa; que no es llegeixin entre línies condemnes ni rebuigs de ningú, encara que hi hagi judicis sobre concepcions que no són acceptades com a vàlides o conformes amb un ensenyança catòlica i que, per tant, hauran de ser rectificades. Que ningú no faci servir aquest text contra d'altres, perquè a través d'aquest discerniment es busca la comunió en la veritat". Caldrà tenir cura, sens dubte, i no pas poc, de la manera de fer servir el document: que no sigui instrument de profundització en les discrepàncies, sinó mitjà de "comunió en la veritat".

Per als bisbes el seu informe "no és complet de cap manera ni pretén ser-ho". Es tracta d'un

Passa a la pàg. 15

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutglar
Sots-director: Francesc Malgosa i Riera
Edita: Fundació Catalunya Cristiana
Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós
Disseny: Josep Samper i Aledo
Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/. València, 244, 2on. Tels.: 215/27 39 - 28 05 - 27 84 08007 Barcelona
Impressora: Publiograf, S.A.L. Consell de Cent, 224. Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.680 Ptes.

Europa: 8.580 Ptes. □ Amèrica: 10.530 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.280 Ptes. □ Filipines: 11.280 Ptes. □ Àsia: (més oriental) 14.080 Ptes. □

RESPIR

QUI COM DÉU!

En la feina de recuperar mots, en el significat de Miquel: Qui com Déu! hi hauríem de tornar a sentir admiració i advertiment, i no un crit de guerra. Quan l'home s'aboca al misteri de Déu, el sentiment que l'envaeix el duu a confessar, admirat, que ningú com Déu! Quan sent la folla temptació d'aixecar-se a pols fins a tron de l'Altíssim, el crit: Qui com Déu! li és un advertiment: Déu és inaccessible! L'home religiós té tanmateix la seva altivesa, i, si no pot ser com Déu, se'n pot tornar el defensor, i al crit de: Qui com Déu! llançar-se a la lluita endut per un imperatiu que té més de puntet biològic que d'esperit de fe. Una lluita que, com totes les d'aquesta mena, embriaga, i converteix l'home que s'hi dona en un trist profeta de desventures, i li fa oblidar que l'evangeli és una bona nova. Per tot això, a l'home que, per ser ell algú, ha de defensar Déu, el Déu bo se li torna un Déu estranyament llunyà.

MIQUEL ESTRADÉ

El dissabte, dia 26 d'agost del 1978, els ulls dels catòlics miraven a través de la televisió, vers el balcó de la Basílica de Sant Pere del Vaticà.

Fumata blanca l'endemà del començament del Conclave. El Cardenal Felici anunciava que l'elegit era el Cardenal Albino Luciani i que s'havia imposat el nom de Joan Pau I.

En pocs dies ens assabentarem d'informacions sobre aquell cardenal, que almenys en els nostres ambients eclesials no era gaire conegut.

Senzill, auster, amable i somrient ("el papa del somriure"), havia treballat en la catequesi. Era Patriarca de Venècia, com sant Pius X i com Joan XXIII. Doctorat en Teologia per la Universitat Gregoriana (amb una tesi sobre Rosmini) havia estat professor de Seminari, vicari general i bisbe. La seva sortida al balcó aquell mateix vespre i l'endemà, diumenge, amb l'al·locució abans de l'Angelus, portaven un record dels dies del papa Joan XXIII.

La seva imatge apareixia una mica petita, espiritual i amable, potser com meravellada de ser papa. Però cantava bé i amb seguretat.

Després vàrem saber que Pau VI havia tingut algun detall com de preferència vers ell. En la visita a Venècia, anant tots dos en gòndola, Pau VI li havia posat sobre les espatlles —amb gran estorament del Patriarca— la vermella estola que revesteix els papes.

Vàrem saber que havia publicat cartes a "Il·lustratíssims senyors", des de Pinocchio, passant per Dickens, fins a... Jesucrist (amb humilitat perquè la gent ho demanava).

No sabíem gaire com era el seu estil de govern pastoral. Els comentaris d'alguns no sabien estar-se de la mania de classificar els eclesiàstics per tendències. Una cosa impressionava veient per la televisió la gent de la Plaça de Sant Pere: l'alegria dels cristians senzills, humils.

Deixem ara les suposicions sobre els problemes eclesials que el vagin preocupar.

El papa Joan Pau I

F. XAVIER ARÓZTEGUI

Recordem les audiències, en les quals dialogava amb un nen. Les seves paraules sobre la pau anaren acompanyades de fets: s'ofertí com a mediador en el conflicte de Guatemala, volia anar al Líban i invità a pregar per les converses de Camp David. En el camp de l'ecumenisme, es va veure més d'un cop amb monsenyor Torrella, aleshores dedicat al Secretariat per a la unió dels cristians.

Va rebre el Patriarca ortodox rus Nicodim. No sabem què li va dir aquest. Quan el Papa anava a respondre-li, el Patriarca rus morí sobtadament. Joan Pau I digué que eren les paraules més boniques que havia sentit sobre l'Església.

Molt segur que aquella mort deuria impressionar-lo, com també la d'un jove de Roma. "També es maten entre els joves" va dir Joan Pau I.

Referent a la litúrgia, tenim l'aprovació de la versió catalana del Ritual de la Confirmació.

Es comentà que no li faltaven motius de preocupació, que estava més acostumat al tracte senzill i planer que al protocol del Vaticà. En el discurs programàtic va parlar de la "petita disciplina" i de la "gran disciplina" de l'Església. Com a anècdota, es conta que quan el secretari li va fer una llista de temes a màquina, el Papa digué que el que calia no era una màquina d'escriure, sinó de llegir.

Joan Pau I va conversar aquells dies llargament amb el cardenal Jean Villot, Secretari d'Estat del Vaticà i Camarlenc de l'Església, càrrec de responsabilitat durant la seu vacant.

I la seu de Pere aviat tornaria a estar vacant.

Elegit el 26 d'agost a la tarda, Joan Pau I (que volgué unir en ell el nom dels dos predecessors, bo i confessant davant el món que no tenia "ni la saviesa de cor del Papa Joan, ni la cultura del Papa Pau"), s'asseia a la Càtedra de Pere el diumenge, dia 3 de setembre a la tarda.

No fou "coronació". La tiara ja no es va usar: Pau VI havia fet el gest de desprendre-se'n. Es va tractar de la "insediatio" o gest d'asseure's a la Seu de Pere; gest que anà acompanyat de la imposició del pal·li, símbol de sol·licitud pastoral. Feia anys, el 3 de setembre del 590 havia estat elegit papa sant Gregori I, el Gran. Joan Pau I no havia tingut temps de fer cap acte extraordinari, ni cap encíclica, ni cap viatge: el 28 de setembre, ja posat al llit i llegint, el Papa moria. El fet no es va saber fins l'endemà.

Amb sorpresa del món catòlic el dia de Sant Miquel al matí les campanes tocaven llargament a difunts: "S'ha mort el Sant Pare!"

La mort de Joan XXIII va ser seguida pels creients i pels homes de bona voluntat. Pau VI va morir a Castel Gandolfo, la tarda del 6 d'agost. A les notícies d'aquell migdia s'havia parlat de l'estat delicat del Papa. La mort de Joan Pau I fou sobtada: Per a més detalls, les declaracions del qui n'era secretari i actual bisbe a Irlanda, monsenyor John Magee, a la revista "30 giorni".

Si el nom de "el nostre papa Joan Pau" continua en el Papa actual, el papa Luciani va fer un pas "ràpid com un meteor" pel pontificat, en paraules del cardenal Confalonieri en l'homilia exequial.

Mossèn Josep Ballarín va escriure una pregària on hi deia: "Hem de suposar que us l'heu endut perquè l'estimàveu i no perquè no servís".

Jo vaig escriure que m'imaginava que el Senyor vingué de nit i li digué: "Ara que no se n'adonen, vine. La feina ja la farà un altre." I li concedí el repòs.

La tomba de Joan Pau I és a la vora de la del papa Marcel II, que ho fou vint-i-un dies (any 1555) i al qual Palestrina dedicà la composició d'una missa.

Em sembla de particular importància destacar la necessària vinculació entre ètica i política, amb la intenció d'implantar un ordre social just. Una mostra d'aquesta dependència recíproca entre ambdós conceptes és l'expressió "dignitat humana" recollida en la Constitució espanyola de 1978. La Constitució, com a màxima norma de l'ordenament jurídic de l'Estat espanyol, vincula a tothom, ciutadans i poders públics. Per això, parla en el preàmbul de la voluntat d'assegurar a tots una digna qualitat de vida i en l'article 10.1 estableix que "La dignitat de la persona, els drets inviolables que li són inherents, el lliure desenvolupament de

La dignitat humana a la Constitució

la personalitat, el respecte a la llei i als drets dels altres són fonament de l'ordre polític i de la pau social". D'aquesta manera, el concepte de dignitat humana apareix com una dada bàsica per a interpretar el conjunt de normes relatives a drets humans específicament.

Constitucions d'altres Estats fan referència a la idea base que ens ocupa. Per exemple, a la República Federal d'Alemanya, la Llei Fonamental de Bonn, de 1949 estableix en el seu primer article que "La dignitat de la persona humana és intangible. Tots els poders de

JOAN LL. PÉREZ-FRANCESCH
Professor de Dret Constitucional.

l'Estat estan obligats a respectar-la i protegir-la" i el Tribunal Constitucional Federal l'ha catalogada com el valor jurídic suprem dins l'ordre constitucional.

Cal recordar, en aquest punt, les arrels cristianes i justnaturalistes del terme, com a atributs de tota persona, en el sentit de fills de Déu. No em vull estendre en les implicacions teològiques del concep-

te, sobretot en les conseqüències derivades de ser digne o indigne, que seria un altre discurs. Sí que considero, però, de primordial rellevància atendre a les conseqüències jurídiques i polítiques subjacentes a la concepció àmplia i extensiva de la dignitat humana, com a dignitat natural de tots els homes. En primer lloc, afecta al dret a la vida, amb els problemes de l'eutanàsia, l'avortament i la inseminació artificial, així com a la integritat i intimitat de les persones, com a aspectes més punyents avui en dia. Però cal tenir present, en

segon lloc, la candent i irresoluble qüestió de l'atur en les nostres societats industrialitzades.

Les possibilitats de solucionar amb justícia aquests i d'altres problemes difícilment es podrà portar a terme mitjançant la legislació, en una societat tan plural com la nostra, però encara és factible una actuació des de l'ètica personal, per donar exemple i influir en la normativa vigent, com un més dels elements que han de permetre el reconeixement efectiu i objectiu de la dignitat humana. La llei humana no és perfecta. Ara bé, què fem nosaltres per interpretar-la des dels nostres pressupòsits ètics?

ARA MATEIX

Som a l'inici d'un nou curs, també, evidentment, en el camp de l'acció pastoral. Preveres i laics, diaques i religiosos, s'afanyen, aquests dies, a totes les parròquies i en tot el ventall de les tasques eclesials, a organitzar el treball de la millor manera possible. Però no és d'això que voldria parlar avui sinó de l'horitzó social sota el qual se situa tot aquest esforç, dels homes de fora al carrer, al servei dels quals s'adreça tota aquesta ebullició interior. Si prenfem com a paràbola definidora de la pastoral de l'Església la del bon samarità, diríem que una cosa són les ferides de l'home abatut pel camí de Jericó i una altra les benes, l'oli i el vi, la cavalcadura i l'hostal... amb què van ser curades. La complexitat de l'elaboració del remei no ens pot distreure del malalt, no fos cas que preparéssim un tractament valuós per molts conceptes, però inadequat a la malaltia real...

La nostra societat presenta símptomes de decadència. Una decadència d'arrel moral. L'optimisme que ens ve dels anys seixanta, quan volejava la il·lusió que els projectes polítics de salvació i la salvació cristiana convergien, ens porta encara a parlar només o principalment de valors humans. Però no podem perdre de vista l'altra cara. Els símptomes de decadència dels quals ja es comença a parlar obertament i que afecten concretament la societat catalana són, entre d'altres, els que revelen alguns fets ac-

Ara que comença un nou curs...

J. CARRERA PLANAS

tuals.

1. A les escoles d'EGB de Catalunya hi han acudit, aquest començament de curs vint-i-dos mil alumnes menys que el curs passat: no hi ha més nens... Tinc damunt la taula dos articles de premsa diversos que, curiosament, coincideixen a recordar l'obra de Vandellós "Catalunya, poble decadent" (1935). El primer és un editorial de la nova revista "La Nació", que comenta: "La filosofia moral de molts no vincula baixa natalitat amb decadència, un mot que potser algú consideraria romàntic i tot. És obvi, tanmateix, que no podem pensar indefinidament en un poble de forasters integrats a base de lleis i d'escola." (Mil anys. La Nació, n.º 1, setembre de 1988). L'altre és un article de Carles Sentís (Avui, 18 de setembre de 1988) que preveu una Catalunya —i una Europa— poblada, entre al-

tres, per la gent del Magreb. I diu: "Els catalans se'n van al cel... abans de néixer. A Barcelona sobren pupitres a les escoles i manquen cel·les a les presons. Heus aquí una equació ben negativa."

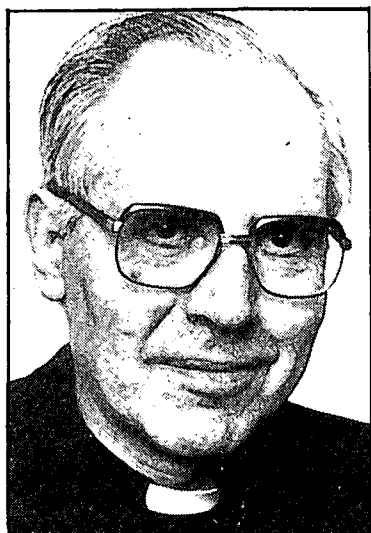
2. El cardenal Jubany en dues "Glosses" recents ha parlat de "la demanda social d'eutanàsia que es va preparant", i dels 40 joves morts, l'estiu passat, per sobredosi d'heroïna. "Hi ha uns inductors ocults", assenyala l'arquebisbe de Barcelona...

3. El 1987 la mitjana de pessetes gastades en el joc per cada català va ser de 180.000 pessetes —la major part, de molt, a les màquines escurabutxaques. I la xifra, ben segur, creixerà aquest any...

Podríem continuar... Per poc que hi reflexionem ens adonarem que darrera una façana pretenciosa el país amaga nafres inquietants.

Nosaltres, naturalment, hem de preparar tant bé com sapiguem el treball eclesial del curs que comença. Però no podem perdre de vista la situació real de les persones a les quals, al capdavant, ha d'arribar. Hem de cercar —i no és gens fàcil— un estil eclesial que faci pensar en el llevat i la pasta i no en mons paral·lels. No només per principi, sinó també per la nostra història concreta hi ha una responsabilitat de l'Església quan el país, en l'ordre moral, va malament.

CATALUNYA

Un pas important pel futur de les vocacions

Inauguració d'un Seminari Interdiocesà a Barcelona

BARCELONA.— El proper dia 6 d'octubre s'inaugurarà a Barcelona, un Seminari Interdiocesà que acollirà els seminaristes de Tarragona, Vic, Girona, Urgell i Solsona. Aquestes cinc diòcesis catalanes han adquirit amb aquesta finalitat l'edifici de les monges Reparadores del carrer de la Diputació de Barcelona.

Els seminaristes, en un nombre d'uns 28 aquest any, podran seguir els cursos de la Facultat de Teologia i estaran atesos, per a la seva formació, per preveres de les pròpies diòcesis. Ha estat nomenat rector d'aquest seminari interdiocesà mossèn Joan Busquets del bisbat de Girona.

T.J.

La calor va malmetre els viviers de musclos del Delta de l'Ebre

Prop d'un 25 per cent de la producció de musclos del Port del Fangar, al Delta de l'Ebre, ha mort com a conseqüència de les altes temperatures dels últims dies i de la putrefacció de residus vessats pels canals de desguàs dels arrossars de la zona. Les pèrdues econòmiques pugen a uns 40 milions de pessetes i han afectat els petits productors, segons fonts del sector. Els grans productors, propietaris de les depuradores, ja havien recol·lectat la totalitat de la seva producció, mentre la resta esperava torn, ja que tot el marisc ha de ser depurat abans de la seva comercialització.

Destrossat l'arxiu musical de l'ajuntament de Ripoll

L'ajuntament de Ripoll, en una roda de premsa, va lamentar el fet que les partitures musicals que hi havia a l'antiga Escola de Música no fossin recollides o lliurades als membres d'aquesta escola. També va assenyalar, després d'haver-se reunit amb dos antics responsables de la cobla "Nova Ripollesa" i de l'Escola de Música, que les partitures tenien un valor sentimental, però no "un valor històric especial".

Des de l'ajuntament reconeixen part de la seva culpa en l'afer ja que no van avisar els encarregats de l'Escola de les obres que es farien a l'edifici i que afectarien l'habitació on es guardaven les partitures. Tot i això, Eudald Fajula, regidor d'informació, va dir que no tenien "una culpabilitat excessiva" en no tenir ells les claus de l'habitació. Actualment les tenia un músic de Ripoll, Asensi

Garcia, però ni ell ni els altres músics del poble tampoc no es van preocupar del destí de les partitures des que van començar les obres el passat mes de maig.

Com a resultat, totes les partitures van anar a parar a les runes que hi ha davant l'ajuntament i el vent les va escampar per les places del voltant. Això va causar sorpresa entre la gent que les trobava, especialment entre els antics membres de l'Escola de Música. Moltes persones van arribar a creure que eren d'una gran importància històrica, sobretot quan es va difondre el fet per alguns mitjans de comunicació d'abast regional i estatal.

ESPANYA

Un dels parcs automobilístics més petits de la C.E.

Espanya, amb un parc automobilístic superior als 10 milions de turismes, és un dels països de la CEE amb menys cotxes per habitant, segons dades facilitades per l'associació d'estudis estadístics Ecople.

"Espanya —assenyala l'informe— es troba allunyada de les zones de saturació automobilística, segons es dedueix de la comparació amb la resta de països industrialitzats de l'OCDE, i es manté estable en el nivell d'un automòbil per cada quatre habitants des del 1982."

Pel que fa a la resta de països comunitaris, la primera posició correspon a Alemanya Federal, país en el qual hi ha un turisme per cada 2,40 persones, després de França, amb 2,65 habitants per cada cotxe, i Itàlia, amb un per cada 2,72 persones.

L'última posició de l'Europa comunitària correspon a Portugal, amb un cotxe per cada 20 ciutadans, immediatament després de

Grècia i de la República d'Irlanda. El seu parc automobilístic és d'un cotxe per cada 19 i 18 persones respectivament.

MÓN

Preocupa la situació de la Mediterrània

En un seminari celebrat a Palermo, capital de Sicília, els demòcrata-cristians del Parlament europeu, P.P.E., han denunciat el maltractament i constant i la degradació de la Mediterrània.

Aquesta zona del món, que rep el 70% del turisme internacional, corre seriosos riscos perquè aquesta mar tancada —tan sols dues sortides, l'estret de Gibraltar i el canal de Suez— rep milers de tones d'escombraries, restes industrials, detritus alimentaris, etc... que estan destruint la seva fauna marítima. La crema de boscos constant pot desertitzar tant les nombroses illes com les costes.

La major part dels rius s'han convertit en autèntiques clava-gueres que empestifien continuament les platges, i les torrentades de tardor fan arribar a la mar una munió d'andròmines empudegadores.

Els demòcrata-cristians europeus reivindiquen mesures urgents per salvar aquest mar i la qualitat de vida i la salut tant dels qui hi viuen permanentment com dels qui hi passen tan sols unes setmanes.

Els incendis del Brasil poden convertir en desert la selva amazònica

La selva amazònica i tropical del Brasil està desapareixent sota els efectes dels focs i en lloc seu ara

hi ha desert. Es calcula que els incendis cremen cada any en aquest país sud-americà una extensió de terreny semblant a la que ocupa la meitat del territori espanyol i origina unes pèrdues valorades en 60.000 milions de dòlars (set bilions de pessetes).

L'any passat van quedar calcinats 204.000 quilòmetres quadrats de boscos i aquest any es preveu que aquesta xifra s'incrementi en un trenta per cent, segons les dades que ha facilitat Alberto Setzer, membre de l'Institut d'Estudis Espacials (INPE). Aquests mateixos especialistes consideren que serà necessari almenys un segle perquè les masses forestals devastades per les flames tornin a brotar.

A Salzburg hi ha visites guiades en llatí

AUSTRIA.— La ciutat de Salzburg, cèlebre pels seus festivals de música, ha ideat una nova fórmula per atraure el turisme culte: organitzar visites guiades en llatí. Unes vint persones donen fa uns dies una volta per la ciutat de Mozart acompanyades per primera vegada per un guia, i els explicava la història i les belleses de Salzburg en llatí clàssic.

Els tres estudiants apassionats del llatí que han preparat i posat en marxa el projecte s'han compromès a oferir als visitants explicacions entretingudes i instructives en un llatí correctíssim.

A la tardor, els llatínistes podran a més a més disposar d'una guia de la ciutat escrita en l'esmentada llengua morta.

El projecte ha estat sota un lema amb un ganxo turístic: "Sound of Latin", el "So del llatí"; al·lusió directa a una popular pel·lícula de Julie Andrews, "The Sound of Music", en espanyol traduïda per "Sonrisas y lágrimas" que fa uns anys va posar Salzburg de moda, sobretot als Estats Units.

Tots a Roma!

Mil anys d'història i de fe ens hi porten

La setmana passada, l'arquebisbe de Tarragona monsenyor Ramon Torrella va rebre uns membres de la Comissió Central Organitzadora del pelegrinatge popular a Roma que, en el marc de les celebracions eclesiàstiques del Mil·lenari de Catalunya, tindrà lloc dels dies 2 al 6 de desembre.

L'arquebisbe primat es va interessar vivament per la marxa de l'organització —en la qual, segons va manifestar, també hi està vivament interessat el Nunci de Sa Santedat— i va acceptar la Presidència d'honor de la Comissió Central, presidència que pensa compartir amb altres bisbes catalans.

Entre altres punts es va acordar que el pelegrinatge, que com a tal finalitzarà el dilluns dia 5, obrirà una setmana cultural de l'Església catalana a Roma durant la qual s'oferiran uns concerts, es donaran unes conferències i s'exhibirà una exposició; aquesta setmana es clourà el

diumenge dia 11 amb la canonització de la santa catalana Maria Moles fundadora de les Germanes de la Consolació. Els pelegrins que ho desitgin —sobretot els de la diòcesi de Tortosa— podran allargar la seva estada a Roma fins aquella data.

Monsenyor Torrella presidirà personalment la reunió de la Comissió Central que se celebrarà el dia 5 d'octubre vinent i en la qual s'establiran els punts essencials del programa que ell mateix portarà a Roma per a obtenir-ne l'aprovació.

Finalment, l'arquebisbe tarragoní va exhortar els membres de la Comissió a fer una intensa tasca de promoció i va expressar el seu desig que, en aquest pelegrinatge hi siguin representades totes les parròquies, així com totes les escoles i institucions de l'Església catalana i que siguin molts milers els catòlics que omplin la plaça de Sant Pere i les basíliques romanes donant així testimoni de la vitalitat de les diòcesis de Catalunya en aquest any mil·lenari.

Joan Pau II, nou dies a Àfrica: II

Un fet insòlit cal destacar d'aquest viatge papal: Joan Pau II, forçat per les inclemències atmosfèriques trepitjà —sense besar-lo— el país de Sud-àfrica, el govern del qual manté una política d'"apartheid" inadmissible. L'encontre amb el ministre d'Exteriors, Rieff Botha, que acudí a complimentar-lo a l'aeroport i que podia considerar-se compromès, resultà una oportunitat, literalment ploguda del cel, perquè el Papa exposés privadament algunes veritats que possiblement no hauria pogut manifestar amb absoluta claredat en el marc d'una visita oficial.

El Sant Pare, que havia promès visitar Sud-àfrica en un futur no llunyà, no podia pensar que aquest futur fos tan proper.

BOTSWANA

"Botswana és una illa de pau enmig d'un mar tempestuós; un poble que creu en la fonamental igualtat i en la dignitat de cada home i de cada dona".

Joan Pau II rep les ofrenes d'uns moçambiquesos en l'última Eucaristia que va celebra en el seu viatge a Àfrica austral.

El papa Joan Pau II arribà a Botswana envoltat d'una aurèola d'altíssim significat espiritual i com un dels líders més escoltats i respectats del planeta. El "Boeing 707" d'Air Zimbabwe que traslladà el Papa des d'Harare a Botswana aterrà a la capital, Gaboronè, que es troba als límits del desert de Kalahari.

Des del president Masire a l'últim dels "stwana", el grup ètnic dominant, han estat pendents del Sant Pare, voltant-lo amb el seu efecte i la seva espontània manifestació d'alegria. La recepció a l'aeroport internacional de Gaboronè fou, al mateix temps, caòtica i fenomenal. Caòtica, perquè les mesures de seguretat desaparegueren gairebé totalment, i fenomenal perquè els centenars de persones que havien estat admeses a la pista d'aterratge esclataren d'entusiasme i alegria. Un grup de joves i noies abillades (és molt relatiu ja que el vestit era mínim deixant els pits al descobert) tribalment dansaren davant Joan Pau II i el seu seguici, mentre la multitud cantava i cridava. Els "irrinxis" africans trencaven l'aire en un paisatge impressionant, sota un cel ennuvolat i un vent carregat de primavera.

El president s'adreçà al Papa dient, entre altres coses, que "a l'Àfrica austral l'Església no ha romàs silenciosa davant la inhumanitat de l'apartheid, una filosofia de separació racial, tan anticristiana com el mal".

Una illa de pau

Sa Santedat saludà a Botswana com "una illa de pau enmig d'un mar en tempesta" i subratllà que era mèrit del seu poble. "Un poble que —afegí— creu en la fonamental igualtat i en la dignitat de cada home i de cada dona". Arribà a presentar les recents conquestes en el terreny econòmic i social com "un raig d'esperança pels pobles de tot Àfrica, que anhelan un autèntic desenvolupament humà per a ells i els seus fills". Des del punt de vista de l'Església, insistí posteriorment, el just objectiu d'un autèntic desenvolupament no és solament una positiva transformació econò-

mica i material del món, sinó també la creació de cada vegada majors possibilitats per a homes i dones de realitzar-se en harmonia amb la seva dignitat com a fills de Déu".

Suport als catequistes

L'acte central de la visita de Joan Pau II a Botswana fou la celebració de l'Eucaristia a l'estadi nacional de Gaboronè. L'assistència fou molt nombrosa. Entre els fidels hi havia alguns milers de catòlics sud-africans.

A la missa hi eren presents totes les forces d'aquesta Església missionera: el seu únic bisbe, el nadiu monsenyor Setlalekgosi (que també va ser el primer "stwana" ordenat sacerdot), els tres sacerdots diocesans, els trenta religiosos catequistes, les seixanta-cinc religioses. També hi eren els catequistes, dinàmics impulsors de l'evangelització. El Papa tingué per a ells paraules de suport. Al·ludí també a la seva funció com a "ministres extraordinaris de l'Eucaristia", ja que davant l'absència de clergat suficient presideixen els diumenges paralitúrgies en les quals es distribueix la comunió.

Una especial crida d'atenció sobre les crisis del matrimoni. "No tingueu por de les exigències de l'amor conjugal. Assistiu a un empobriment dels costums tradicionals i de les garanties sobre el matrimoni".

El mal temps obligà el Papa a trepitjar terra sud-africana

El "Boeing 707" d'Air Zimbabwe en el qual viatjava Joan Pau II hagué de fer un aterratge d'emergència a l'aeroport de Johannesburg, després que el mal temps féu fracassar en l'últim moment un aterratge d'emergència a l'aeroport de Maseru, capital de Leshoto, tercera etapa del viatge.

En una sala de l'aeroport el Papa s'entrevistà durant uns deu minuts amb el ministre sud-africà d'Afers Exteriors, Rieff Botha, mentre esperava un cotxe en el qual recorreria els 400 quilòmetres

que el separaven de Maseru.

No ha transcendit el contingut d'aquesta imprevista reunió, però es recorda que el Papa va prometre recentment demanar la llibertat del dirigent negre sud-africà Nelson Mandela. El Pontífex no podia desapropiar una ocasió tan bona. El Papa, que havia promès visitar Sud-àfrica en un futur no molt llunyà, no podia pensar que aquest futur fos tan proper.

L'avió en el qual viatjava el Pontífex, el seu seguici i els periodistes que l'acompanyaven va moure's durant seixanta minuts llargs entre la boira, gronxant-se i canviant d'altura a cada moment amb brusques maniobres entre les muntanyes de no gaire més de mil metres d'altura, del regne de Leshoto. Diverses persones patiren vòmits, a més de l'ensurt comú que fou molt fort. Un corresponsal d'una agència estrangera tingué un principi d'infart. "Haguérem d'adoptar una decisió ràpida", va

sibilitat d'un aterratge a Maputo (Moçambic) o Mazzini (Swazilàndia), però els informes meteorològics eren encara pitjors. Així fou que optàrem per aterrar a Johannesburg, l'aeroport més pròxim. Abans de decidir-me vaig fer que es consultés el Sant Pare si hi estava d'acord". Joan Pau II va somriure i es limità a dir: "Ah, això no era en el programa!". Després continuà llegint un llibre de filosofia.

El cotxe que traslladà el Papa des de Johannesburg a Maseru, capital de Leshoto féu el recorregut de 440 quilòmetres que separen les dues capitals, en cinc hores.

Segrestament d'un autobús amb més de 70 passatgers, la majoria monges i nens

Un fet trist i luctuós fou el se-

grestament d'un autobús amb més de 70 passatgers, la majoria monges i nens. M'entristeix saber que uns altres que es disposaven a reunir-se amb mi en aquest pelegrinatge han estat víctimes d'un segrestament que causà tanta angoixa i s'acabà en un bany de sang". Joan Pau II va voler recordar el dramàtic desenllaç del segrestament del dia abans, durant la missa que se celebrà en el verd amfiteatre natural voltat de muntanyes de l'hipòdrom de Maseru.

El Pontífex elevà als altars el Beat Francesc Joseph Gérard, religiós francès, oblat de Maria Immaculada, que creà les primeres missions catòliques a Leshoto, durant el segle passat.

Menys concurrència de l'esperada per alguns mitjants informatius

El bisbe de Queenstown, Herbert Lenhof, afirma que mai no va esperar més de mig milió de persones. "Molts no varen venir perquè precisament temien aquesta aglomeració; possiblement també va influir-hi la por provocada pel segrestament. Però el més important és el cost del pelegrinatge. Els meus fidels són negres molt pobres i Queenstown és a 500 quilòmetres de viatge. A més del desplaçament, han de pagar allotjament i menjar. I això és massa".

Coincideix amb aquesta valoració el pare salesià John Mehers coordinador de les escoles catòliques de Sud-àfrica. "Els pelegrins sud-africans que dormiren en tendes de campanya —afirma— hagueren de pagar 400 rands, que equival a una mensualitat. Es comprèn que molts no vinguessin o que els que ho feren s'allotgessin en escoles i cases particulars".

Malgrat la menor presència de públic —es calcula que assistiren un màxim de 50.000 persones—, la missa a l'hipòdrom se celebrà amb l'emoció i l'alegria popular que caracteritzen aquest tipus d'actes.

Referint-se a la tasca missionera del beat Gérard, el Papa va qualificar-lo durant l'homília de "servidor de la reconciliació i de la pau".

LESOTHO

"He vingut a aquest país com a pelegrí de pau i reconciliació i m'entristeix que altres que volien reunir-se amb mi hagin estat víctimes d'un segrestament que ha acabat amb un bany de sang".

comentar després als periodistes el capità de l'avió, Robert Cartwright, ciutadà zimbabwenc de raça blanca.

"Començàrem el descens d'acord amb el procediment de costum, però en la maniobra final no vam poder realitzar l'aterratge perquè fallaren dos dels aparells de senyalització electrònica de l'aeroport de Maseru i només en vàrem tenir coneixement en l'últim moment", comentà el capità. "L'altura mínima de seguretat, de 7.600 peus en la qual ens movíem era insuficient per superar la boira, però tampoc no podíem baixar perquè l'aeroport és voltat de muntanyes. Consideràrem la pos-

grestament d'un autobús en el qual viatjaven 70 pelegrins que anaven a Leshoto per rebre el Papa. La majoria dels viatgers eren monges i nens. Els segrestadors pertanyien a l'anomenat Exèrcit d'Alliberament de Leshoto. El rescat per la policia fou ràpid, però sagnant, amb quatre morts i molts ferits.

El Papa visita els ferits en l'assalt de l'autobús segrestat

"He vingut com a pelegrí de la pau, portant en mi un missatge de

Botswana, Lesotho, Swazilàndia i Moçambic

SWAZILÀNDIA

"El just objectiu d'un autèntic desenvolupament no és solament la positiva transformació econòmica i material del món, sinó la possibilitat que els homes puguin realitzar-se en harmonia amb la seva dignitat de fills de Déu".

Després de la missa el Papa es traslladà a l'hospital de Maseru, on visità alguns dels 22 ferits en l'assalt a l'autobús segrestat.

Trobada amb els joves

Joan Pau II celebrà, com és habitual, una trobada amb els joves en el camp esportiu Pitso Grown, de Maseru. Després, una reunió a la catedral amb els sacerdots, religiosos i seminaristes i, més tard, unencontre ecumènic amb participació de 100 dirigents de les esglésies cristianes, catòlics, evangelistes, anglicans, metodistes, episcopals africans i membres de l'Assemblea de Déu. És important remarcar que el petit regne de Lesotho, amb el seu milió i mig d'habitants, és el més cristià dels països que visita el Papa en aquest viatge. El 90% de la població ho és, i el 40 per cent són catòlics.

La poligàmia a Swazilàndia

A les 9 del matí, un cop acabada la cerimònia de comiat a Lesotho, i després d'haver besat el terra ja que no va poder fer-ho durant la seva accidentada arribada, el Papa es traslladà a l'aeroport de Manzini, de Swazilàndia, situat a una hora i 15 minuts de vol. Allí l'esperava el papamòbil, que va estar a punt de perdre's en el trasllat terrestre de Lesotho a Swazilàndia, ja que els conductors s'equivocaren de camí.

Després de passar revista a la guàrdia d'honor, el Pontífex celebrà una missa a l'estadi de Somhlolo. Durant l'homília es referí una vegada més al caràcter monògam que ha de presidir les relacions matrimonials. "Els cristians, digué el Papa, saben que una relació conjugal monògama permet posar les bases per crear una família estable, d'acord amb el projecte original de Déu en relació amb el matrimoni". Es tracta d'una crida que té una especial importància perquè es dona la circumstància que el difunt rei Mswazi II, pare de l'actual monarca de Swazilàndia, arribà a tenir 100 esposes i centenars de fills. Una de les esposes, la mare de l'actual rei, Ndlovukazi, anomenada pel poble "la gran elefanta", detenta amb ell la titularitat de la monarquia.

Es diu que el mateix rei té cinc esposes. El país, amb els seus 17.300 quilòmetres quadrats, és un dels més petits d'Àfrica i, encara que el 75 per cent de la població és cristiana, els catòlics només són el 6 per cent.

La renovació de la vida matrimonial és un dels grans reptes culturals de l'Església en aquesta regió.

Accidentada entrevista

El Papa també va elogiar els actuals esforços de Swazilàndia per "garantir l'harmonia racial, la llibertat religiosa, la seguretat so-

cial, i una acollida hospitalària als refugiats".

Nombroses vegades el Papa es va referir al drama dels refugiats durant l'encontre a la catedral de Manzini amb 500 religiosos, laics, minusvàlids i refugiats. "S'ha d'elogiar —afegí— el Govern i el poble de Swazilàndia per l'hospitalitat i amabilitat que s'ha donat a aquesta gent i per tot el que s'està fent per acollir-los malgrat els recursos limitats i el problema de l'atur".

Com a altres països, el Papa es traslladà a la residència del cap d'Estat, en aquest cas el palau Lozathi del rei Mswati III, de 20 anys, anomenat "el lleó", que governa el país conjuntament amb la seva mare. Sa Santedat va veure's obligat a esperar vint minuts a

ticipació en el sofriment de Moçambic.

Joan Pau II assenyalà —encara que indirectament— el Govern de Sud-àfrica com a parcialment responsable de la intensa desestabilització existent. "Les manifestacions hostils als governants i a les estructures del nou Estat han anat creixent fins assolir proporcions de violència declarada", digué el Papa després de denunciar "la intervenció externa d'elements nous que utilitzen com a mer instrument la jove nació".

Durant la visita a l'Hospital Central de Maputo, que fou particularment emotiva, el Papa exhortà a l'esperança els que pateixen, els comunicà el seu amor, i comparà els metges i les infermeres —molts d'ells voluntaris— amb el Bon Samarità i amb el Cireneu.

La missa a l'Estadi, que se celebrà després, tingué el caràcter multitudinari d'aquesta mena de cerimònies a l'aire lliure. Entre els assistents a l'acte litúrgic hi havia el primer cardenal nadiu de Moçambic, i franciscà, Alexandre José Maria Dos Santos, a qui el Papa adreçà una salutació especial.

Karol Wojtyła va referir-se àmpliament a la guerra civil i féu una crida a l'esperança. Assenyalà que igual que Jesucrist havia

flictives que havien vingut a la ciutat a buscar empar. "Com Jesucrist davant la població cansada i famolenca —digué—, tinc ganes d'exclamar espontàniament: 'Sento compassió d'aquesta multitud'".

A l'Església franciscana de San Antonio, durant el seu encontre ecumènic amb unes 500 persones, el Papa assenyalà una vegada més que les "divisions entre els cristians" acaben per convertir-se en "un escàndol". Tanmateix Joan Pau II assenyalà que hi ha moltes formes de cooperació ecumènica com els serveis de caritat o la promoció dels drets humans. El Papa acabà aquesta intervenció amb una referència a la proliferació de les sectes, que qualificà com un fet antievangèlic.

A l'última reunió d'aquesta

marató de 24 hores, la que celebrà amb els bisbes, el Papa va referir-se una vegada més a la situació de guerra i al sofriment del poble de Moçambic. Joan Pau II féu una nova crida al diàleg entre tots els qui estan implicats en el conflicte i comentà que en acabar la seva visita pastoral podia dir que "només amb el contacte amb la pròpia realitat es possible entendre bé la intensitat del sofriment que pateix aquest país."

Tornada a Roma

El dilluns, dia 19, al matí, el papa Joan Pau II sortí de Moçambic per arribar a primeres hores de la tarda a Roma, conclouent un dels viatges més accidentats de tots els nombrosos que ha fet fins ara.

MOÇAMBIC

"Només en contacte amb la pròpia realitat és possible entendre bé la intensitat del sofriment que pateix aquest país".

l'entrada del palau per problemes de protocol i l'entrevista, que havia de durar mitja hora, se celebrà en uns escassos deu minuts. Ni "el lleó" ni "la gran elefanta" acompanyaren el Papa fins a la sortida de la residència reial.

A les 6.30 de la tarda el Papa amb el "Boeing 707" es traslladà de Maseru a Maputo, capital de Moçambic.

Una pau difícil

El Pontífex es mostrà solidari amb els governants i el poble de Moçambic, víctima d'una guerra civil de 13 anys de durada, però això no el va impedir d'adoptar una actitud crítica en relació amb les autoritats.

Malgrat el to crític d'algun dels seus comentaris, les intervencions del Papa estigueren caracteritzades per un sentiment de par-

triomf sobre la creu també el poble moçambiquès podia sortir victoriós de les proves que pateix.

El Papa esmentà el dimoni quan, en la seva trobada amb els joves a la catedral, cità sant Joan, segons el qual, "qui elimina de la seva vida les tenebres... venç el Maligne".

Amb els més pobres

La visita al barri popular de Polana Caniço fou un dels moments més plens de significat d'aquest viatge. El Papa recordà la seva voluntat de reunir-se sempre que visita un país amb els sectors més pobres de la població i féu una crida a la "paternitat responsable" i a la "regulació natural de la fecunditat".

Entre els qui s'acostaren a escoltar-lo hi havia nombrosos refugiats de les províncies més con-

JORNADES DE REFLEXIÓ I PREGÀRIA

Uns dies de recés a la Casa d'Espiritualitat del Santuari del Miracle del 30 de setembre al 2 d'octubre.

Director pare Alcuy Serras, monjo.

Començaran i acabaran a la tarda.

Per a informació i inscripcions, tel. (973) 48 00 45.

FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA. - Oberta a totes les persones interessades en l'estudi de la Teologia i de les ciències que s'hi relacionen. **PLA D'ESTUDIS DE LA FACULTAT.** **Primer cicle:** quinquenni filosòfico-teològic. Les disciplines convergeixen vers el coneixement íntim del misteri de Crist. **Segon cicle** (licència): objectiu principal, l'aprofundiment dels temes teològics i la introducció més perfecta en l'ús del mètode de la investigació científica. La llicenciatura es pot aconseguir en cinc especialitzacions: Teologia sistemàtica, Sagrada Escripura, Teologia Moral, Litúrgia i Teologia Fonamental. Les classes tenen lloc els dimarts i els dimecres. **Tercer cicle** (doctorat): Es demana un treball d'investigació, que a més del valor metodològic, haurà d'aportar una autèntica contribució al progrés científic en la pròpia especialitat. Durada dos anys. Classes dimarts i dimecres. **MATRICULACIÓ:** Del 19 de setembre al 3 d'octubre (primer cicle); del 19 de setembre al 18 d'octubre (per a llicència i doctorat), a la Secretaria de la Facultat, c/. Diputació, 231. Tel.: 254 16 00.

ALTRES ACTIVITATS DE LA FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA. - Cursos de **FORMACIÓ PERMANENT**, dirigits a sacerdots, religiosos/es i laics que ja tinguin estudis previs de Teologia. A la seu de la Facultat, el Curs de Forma-

ció Permanent s'ofereix cada any a tall de curs. El d'enguany tractarà sobre aspectes fonamentals de la Història de la Teologia dels segles XIX i XX, i sobre qüestions bioètiques. Classes: tots els dijous, del 20 d'octubre al 16 de març, de 10 a 13 hores. A la seu de l'Institut de Teologia Fonamental. **Curs sistemàtic:** El Curs de Formació Permanent s'estructura de manera que en tres anys puguin cobrir-se totes les àrees de la Teologia. Cada curs té entitat pròpia i constitueix per si mateix una unitat orgànica. **Curs monogràfic.** Pels qui ja han cursat els tres anys del cicle de Formació Permanent. Classes (en llengua castellana), tots els dimecres, matí i tarda, del 19 d'octubre al 24 de maig.

CURS D'INICIACIÓ A LA BÍBLIA. - Panoràmica de la Història de la Salvació. Cicle de dos anys, a base d'una sessió setmanal, o bé d'un any a base de dues sessions setmanals. Dimarts, Antic Testament, dijous Nou Testament, de 7 a 9 del vespre. **CURS D'INICIACIÓ A LA TEOLOGIA.** Visió de conjunt, competent i científica del missatge cristià. Prepara per a l'obtenció de la Declaració Eclesiàstica d'Idoneïtat (DEI) que capacita per ser professor de Religió. Cicle de dos anys, amb una sessió setmanal, o bé d'un any amb dues sessions setmanals. Classes: dimecres pel primer curs i els dilluns pel segon, de 7 a 9 del vespre. **SESSIONS TEOLOGIQUES PER A PROFES-**

SORS D'UNIVERSITAT. Organitzades per la Facultat de Teologia, la Delegació Diocesana de Pastoral Universitària i el Centre d'Estudis Francesc Eiximenis. Se celebren al Centre Cristià d'Universitaris (CCU), al c/. Villarroel, 81, els dissabtes, de 10 a 14 hores. **TALLER DE TEOLOGIA PER A UNIVERSITARIS.** Es tracta d'un "taller" no pas d'unès classes. Sota el guiatge d'un professor, cercar una resposta des de la Bíblia i des de la fe cristiana als grans interrogants de l'existència humana. El lloc de treball és el Centre Cristià dels Universitaris. **INFORMACIÓ I MATRICULACIÓ:** Secretaria de la Facultat de Teologia de Catalunya. **Dies:** del 19 de setembre al 13 d'octubre. **Horari:** Matins d'11 a 13 h., tardes de 17 a 19 h. Carrer Diputació, 231. Tel.: 254 16 00.

CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS. - Programació per al Curs 1988-1989. **Curs Bàsic de Pastoral:** dimarts, del 18 d'octubre al 5 de juny, de 7'10 a 9. **Curs General sobre la Bíblia:** dilluns, dimecres i divendres, de 4'30 a 6'45, a partir del 10 d'octubre. **Qüestions actuals d'Església:** dijous, de 4'30 a 6'45, a partir del 13 d'octubre. **Pastoral a Catalunya:** dissabtes, del 15 d'octubre al 17 de desembre, de 10'15 a 1. **Santa Mare Església,** per Josep M. Ballarín, 6 dijous, del 13 d'octubre al 17 de novembre, de 7'30 a 8'30. **Sessions Vespertines:** sobre

temes diversos. Demaneu el programa a la Secretaria del Centre, tel.: 317 48 58, c/. Rivadeneyra, 6, 3er. - 08002 Barcelona.

"ANUNCIAR JESUCRIST" - L'Escola Àudio-visual de la Delegació Diocesana de Catequesi de Barcelona, prepara, com a activitat del començament del nou curs, una Mostra de Material Àudio-visual sobre Jesucrist. Amb aquesta exposició vol aportar la seva petita col·laboració al tema d'"ANUNCIAR JESUCRIST", que és una de les prioritats marcades pel "Pla d'acció de la Comissió Episcopal d'ensenyament i catequesi", de la Conferència Episcopal espanyola per al trienni 1987-1990. La Mostra vol oferir material abundant, icònic i auditiu, que podem fer servir en la tasca pastoral i catequètica. Per això presentarà: vídeos, muntatges, còmics, posters, discos, cassettes, lamine, revistes, fulls parroquials (fem una crida a totes les Comunitats perquè ens facin arribar un exemplar del seu full informatiu), llibres, opuscles informatius... Durant els dies que duri la Mostra, 4, 5 i 6 d'octubre, hi haurà al matí i a la tarda, la projecció de diversos muntatges sobre la figura i el missatge de Jesucrist. Les projeccions seran de 10 a 12 del matí i de 18 a 20 de la tarda, repetint-se a la tarda el material projectat al matí. L'horari de la Mostra serà el mateix que el de les projeccions. Tant la Mostra com les projeccions es realitzaran a la mateixa Escola d'Àudio-visual: Diputació, 231 (Edifici Seminari).

RECÉS MENSUAL. - Els Grups d'Oració i d'Amistat celebraran el seu proper recés mensual el **diumenge dia 2 d'octubre**, a les 5 de la tarda. El recés serà dirigit per Mn. Francesc Raventós, i tindrà lloc com és costum, al Col·legi de Sant Vicenç de Paül, c/. de Les Carolines, 18.

CELEBRACIONS EN CANT GREGORIÀ. - Preparades per ORATORIUM - Escola i Aula de Cant Gregorià. Celebracions previstes per al mes d'octubre: **diumenges 2, 16 i 30.** Totes aquestes celebracions seran a les 10'30 del matí, a l'església de l'Oratori de Sant Felip Neri, c/. Plaça de Sant Felip Neri, 5. Tots els dijous de 7'30 a 8'30 hores de la tarda, al mateix lloc, assaig i aula de cant gregorià oberts a tothom. Els assaigs començaran el dijous dia 15 de setembre.

Unió Eucarística Reparadora (Obra de Sagraris-Calvaris).

El 8 d'octubre, la Unió Eucarística Reparadora celebra l'obertura de Curs, a nivell regional, al Monestir de Montserrat. Els actes començaran a les 10 del matí amb l'adoració de Jesús Sacramentat a la Capella del Santíssim del Monestir. A les 4 de la tarda, reunió en un saló del monestir, presidida pels Assessors de les diverses diòcesis. L'autocar de Barcelona sortirà a les 8'30 del matí de la Ronda de Sant Pere, entre les places d'Urquinaona i Catalunya. Es preguen les inscripcions al més aviat possible.

Centre d'Estudis CRISTIANISME I JUSTÍCIA. - Organitza un Curs sobre: **ESGLÉSIA d'on vénem...! on vas...!** Professors: Xavier Alegre, Oriol Tuñí, José I. González Faus. Tindrà lloc els dijous, del 20 al 24 de novembre, a Barcelona, c/. Roger de Llúria, 13, de 7'30 a 9'30 de la tarda. Tel.: (93) 317 23 38.

TALLERS D'ORACIÓ. - Casa d'exercicis de les Missioneres Germanes de Betània, Bonavista, 37 (tocant a l'estació del Metro Gavarra), Cornellà de Llobregat. Tel.: 375 11 02. A partir del pròxim dia 1 d'octubre, i durant quinze dissabtes consecutius, es desenvoluparan les activitats pròpies dels Tallers d'Oració, segons el mètode del P. Larrañaga. Aquestes comprenen: preparació psicològica i doctrinal, escolta de la Paraula de Déu, teoria i pràctica de les modalitats d'oració, normes i ajuts per seguir personalment a casa el treball emprès, etc. Cada sessió té una durada de dues hores (de 5 a 7 de la tarda). La primera sessió tindrà caràcter informatiu.

TROBADA DE JOVES CRISTIANS DEL BAIX LLOBREGAT. - 25 de setembre - Any Marià - **Convent de Betània, Bonavista, 37, Cornellà.** De 9 a 18 hores. Cal portar el dinar i el Nou Testament.

CURSOS D'ANIMACIÓ SÒCIO-CULTURAL. - A l'Escola de l'Esplai de Barcelona, comencen els cursos d'Animació Sòcio-Cultural. Aquests cursos donen accés al diploma oficial. Treball en grups reduïts. Formació teòrico-pràctica estructurada en mòduls adaptats als interessos dels alumnes. El curs està dividit en el Curs Bàsic i les especialitzacions, entre altres: 3.ª Edat, Turisme social i cultural, Economia social, Educació ambiental, etc...

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

ESTUDIANT amb les assignatures aprovades per despatxar a l'estiu. Pintures Cabanas. Tel. 674 06 49. Sant Cugat del Vallès.

CERAMISTA: Ofereixo compartir estudi-pis, 60 m. barri gòtic; torns, forn gas, bancs, estants, eines, acció lliure. Tel. 255 11 34.

ESPORTISTA 43 anys desitjaria relació seriosa amb noia. Escriu a J. Andreu, carrer Bertran, 158. BARCELONA-08023.

SRA. lloga habitació a Srta. Truqueu a partir 8 vespre. Tel. 229 08 22.

ES NECESSITEN cuineres o noies amb ganes d'aprendre per a casa de colònies a Calafell. Tel. ((3) 230 16 06. Tardes de 3 a 8.

PSICÒLOGA i pedagoga desitja relacionar-se amb vidu catòlic practicant 58-63 anys. Fins matrimonials. Truqueu T. 339 02 23 de 9 a 10 nit.

S'OFEREIX habitació a Srta. formal amb informes. Al Carrer de Calàbria a 50 m. Metro (Sopar inclòs). Preu a convenir. T. 424 19 25. De 3 a 5 tarda i de 9 a 10 nit.

OFEREIXO habitació a Sra. amb dret a cuina. Preu econòmic. Ambient cristià. Demano informes. Tel. 253 14 41 de 12 a 4.

PROFESSOR de religió s'ofereix, DEY, EGB i BUP. Truqueu de 3 a 5 al tel.: 330 74 76.

RESPONSABLE de magatzem amb coneixements administratius treballa tot l'any. No importa edat ni experiència però sí estar treballant actualment i gaudir de bona memòria i capacitat organitzadora. Sou interessant. Pintures Cabanas. Tel. 674 06 49. Sant Cugat del Vallès.

AUXILIAR Clínica amb títol perruquera, s'ofereix a domicili. Tel. 323 10 43 / 424 91 61.

S'OFEREIX senyor 43 anys, com a tesorero o control de magatzem, formal. Tel. 372 53 25.

ES DEMANA Interina de 30 a 50 anys, amb experiència saber cuina amb ref. horari de 10 a 17 h. de dilluns a divendres. Sou a convenir, donar telèfon de contacte. Escriure a València 244, 08007 Barcelona.

VENDES

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. **FINQUES GUANTER (A.P.I.)** Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

VALENTINE
La pintura ideal

Ara a la tardor les millors vacances per a la tercera edat.

RESIDÈNCIA "LOS CEREZOS"

A 14 quilòmetres de Barcelona. Habitacions i instal·lacions màxim confort. Ampli jardí. Sant Climent de Llobregat. Tel. 658 63 65.

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sinode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5545 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.ª. 08007 - Barcelona

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ Tel.

PREU LÍNIA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.ª. 08007 - Barcelona

GIRONA

El Consell Pastoral Diocesà estudià el paper dels santuaris

“El pelegrinatge és un acte purament religiós”

GIRONA.— El Consell Pastoral Diocesà de Girona ha estudiat en la seva última reunió el paper dels santuaris marians en els moments actuals, dels quals n'hi ha una desena al bisbat. Després d'un informe presentat pel Delegat de Pastoral de Turisme, i responsable de la pastoral dels santuaris de les diòcesis catalanes, mossèn Salvador Batalla, es va discutir el tema, proposant-se finalment unes pistes d'actuació pel futur.

La primera de totes fa referència a la necessitat d'incrementar la qualitat de la litúrgia, per exemple, celebrant vespres els dissabtes i procurant la participació dels diferents grups de pelegrins en una sola Eucaristia. També es proposa la celebració comunitària de la Penitència, la renovació de la pastoral de benediccions de malalts i nadons amb les imposicions de medalles i escapularis, de les novenes i rosaris, etc.

Per altra banda el Consell Pastoral preveu la creació de grups d'amics dels santuaris, així com l'atenció al carisme d'acolliment que ha de tenir el capellà custodi que sàpiga donar a cada santuari la seva funció pertinent. Igualment es demana que els anomenats exvots o ofrenes d'agraïment siguin de bon gust i es col·loquin en un lloc discret, mentre es procura tenir unes sales d'acolliment popular per als malalts, ancians i famílies més

senzilles, organitzant trobades, recessos i actes similars.

Pel que fa a la venda de records es proposa que s'encarreguin a tallers d'ocupació que facin treballs artesanals.

Aclariments sobre els pelegrinatges

El Consell Pastoral de Girona ha estudiat amb especial atenció el fenomen dels pele-

grinatges, romeries, aplecs i visites purament turístiques, que tot sovint es confonen. Així el Consell recorda que el pelegrinatge és un acte purament religiós i que la romeria és un acte religiós i al mateix temps festiu. Per això el Consell diu que convé fer uns contactes de preparació amb els responsables del santuari per tal de donar importància als aspectes religiosos dels pelegrinatges i romeries. Pel que fa a l'orga-

nització d'aplec es demana el reforçament de l'aspecte festiu i de convivència i que s'ofereixi a la gent poc practicant algun acte que no sigui la missa.

Per últim, el Consell Pastoral ha cregut que calia donar prioritat a la creació de patronats que tinguin cura del bon funcionament de cada santuari i es faci un estudi de la seva realitat, editant-se una guia informativa, amb fotografies, calendari de celebracions, ser-

veis que s'hi prestin, etc. De tot això caldria donar-ne coneixement a la premsa.

També cal promoure la realització d'accions socials i caritatives, mentre el capellà custodi es desvinculi el màxim possible de l'aspecte hotel·ler i econòmic del seu santuari. I es demana que la Conferència Episcopal Tarraconense unifiqui els seus criteris i normes sobre la recepció de sagraments en els santuaris.

Remodelació del santuari de la Salut

Mentrestant el bisbat de Girona està fent gestions per a procedir a una remodelació del santuari de la Salut de Sant Feliu de Pallarols que fa una dotzena d'anys va quedar sense capellà resident. Properament es procedirà al nomenament de mossèn Pere Casellas i Reig com a capellà custodi que ja té una llarga experiència en aquest aspecte puix que havia estat administrador del Seminari.

Es preveu l'eixamplament de la carretera d'accés al santuari des de la que va a Olot i Vic per tal que hi puguin passar els autocars, així com la remodelació de la part de l'edifici que estava destinat a residència. El Bisbat confia que les institucions públiques col·laborin en el finançament d'aquestes obres.

M. CABALLE

FETS I CRITERIS

La misericòrdia

Tinc la impressió que els cristians reflexionem poc sobre la benaurança de la misericòrdia. Quan dic que em sembla que hi reflexionem poc vull dir també que la tenim poc en compte i que no l'hem "integrada" en la nostra vida cristiana.

No hi ha dubte que avui criden més l'atenció els problemes de la justícia, de la pau i dels drets humans. Aleshores no té res d'estrany que la misericòrdia cristiana quedi com a marginada. I no podem oblidar que és una de les benaurances del Sermó de la Muntanya: "feliços els misericordiosos perquè ells obtindran misericòrdia".

Potser aquesta breu reflexió serà més pràctica si seguim uns passos graduals. Comencem, doncs, per dir que la misericòrdia no és pas un sentiment espontani de pietat ni tampoc una compassió general davant d'una persona desgraciada.

Jesucrist ens exhorta a ser misericordiosos com el nostre Pare del cel és misericordiós. Es tracta, doncs, d'imitar la misericòrdia divina. No coneixerem ni viurem la benaurança de la misericòrdia sense la gràcia de Déu.

La misericòrdia divina és eterna, és de sempre, és dolça, és tendra, predomina sobre la justícia, perdona fins a setanta vegades set, va a buscar l'ovella perduda, espera amb joia el retorn del fill pròdig, acull Maria Magdalena, obre el paradís al bon lladre.

El pastor protestant Marc Boegner recorda vivament una frase que un dia li va dir un home de negocis: "¿Què voleu que us digui? avui els nostres cors no tenen temps per estimar!"

Aquest bon pastor protestant veia en això quelcom de cruel i esgarriós. I amb raó que ho és. La vida moderna ha tergiversat fins i tot els sentiments humans. Agafats fortament per les ambicions, per la voluntat de "triomfar", per la gelosia i per l'afany de poder els nostres cors no tenen temps d'estimar.

Tornem al que és la misericòrdia de sentit positiu. La misericòrdia ens mou a mirar la misèria de l'altre amb la mirada del cor i aleshores la sentim com a pròpia. Mirar amb el cor la misèria de l'altre, del qui té fam, del qui està malalt, del qui no té treball, del qui és deficient, del qui està a la presó, del qui és víctima de la droga, del qui no té cap amic... També la misèria del ric egoista, de l'orgullós que busca la "glòria", de l'especialista que oblida allò que és essencial, del "poderós" que només vol dominar...

Si volem ser misericordiosos hem d'eixamplar cada dia el nostre cor per estimar més. Hem d'imitar Crist que va posar en el seu cor totes les misèries de tots els homes. Que ell posi en els nostres cors el seu Amor.

+ RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

RESIDÈNCIA CAN QUIRZE 3.ª Edat - Ple Maresme

Heus ací: Una senyorial torre amb vista fantàstica des de les seves grans terrasses i finestres davant el mar, considerada pels residents i visitants, per la seva ubicació, com a residència ideal i font d'energia i vitalitat contra el pes dels anys i de les xacres pròpies de la tercera edat. Habitacions confortables, assolellades i amb bany privat. Acurada alimentació. Tracte distingit. Exercicis físics i vida espiritual a voluntat. Tel.: 790 15 36.

AMICS DE MEDJUGORJE

PELEGRINATGE MARIA A MEDJUGORJE (Iugoslàvia)

Dies 8-12 d'octubre 1988

INSCRIPCIONS:

VIATGES MELIÀ, oficina de turisme religiós (Sr. Manuel Yeste). C/ Marina, 307 entr. 3.ª 08025 Barcelona. Tel. 235 19 01 - 235 19 02. Places limitades.

Dos sacerdots lleidatans que treballen a la diòcesi de Cali han visitat els seus llocs d'origen

Rector, pedagog, catequista i editor

Un bon equip de comunicadors elaboren programes per a les 25 emissores de ràdio de Cali.

LLEIDA.— Aprofitant el temps de vacances, l'hospitalitat familiar i de la diòcesi, han vingut a passar les seves vacances aquí entre els seus, mossèn Antoni Jové i mossèn Manuel Coll que porten 25 i 27 anys a Cali respectivament.

Mossèn Antoni Jové ha vingut acompanyat del pare José Ignacio Salgado, jove sacerdot de Cali que, ordenat fa tot Just un any, ha estat durant aquest curs passat el coadjutor que ha tingut mossèn Jové a la parròquia de Sant Pere Claver. El pare Salgado al temps que exercia a la parròquia amb mossèn Jové era el responsable de pastoral universitària.

La parròquia de Sant Pere Claver compta amb una població d'uns 25.000 habitants. Durant la seva estada a aquesta parròquia, mossèn Jové, segons diu ell mateix, ha tingut cura de manera especial de "la formació de la comunitat cristiana". Especialista en Catequesi, mossèn Antoni, que és home molt emprenedor, ha organitzat una editorial per a la publicació de llibres especialitzats en qüestions de religió: catecismes, llibres de text de religió, de pastoral, etc.

Entre d'altres activitats pastorals mossèn Jové és professor del Seminari i en l'Escola Normal, sempre dedicat a les matèries catequètiques.

Mans Unides, gràcies

La parròquia de Sant Pere Claver compta amb un col·legi i Escola de Batxillerat de Formació Professional. Col·legi i escola que donen una excel·lent formació comptant amb els mitjans adequats gràcies a l'ajuda que han rebut de Mans Unides.

Precisament el passat mes de

juliol es va celebrar la festa de Graduació de la Primera Promoció que ha completat tot el cicle d'estudis propis a l'Institut de Batxillerat Professional que compta amb les especialitats de mecànica electromotriu i electricitat.

Les ajudes rebudes han estat dues per un total d'uns tres milions de pessetes i n'esperen una altra per assegurar el futur del projecte: Els diners, afirma mossèn Jové "arriben a temps, molt a temps i són molt efectius. S'utilitzen exclusivament per allò que han estat demanats. Amb això s'ha comprat material, motors i maquinària per a aules i tallers. Sense aquesta ajuda no podríem dur a terme la nostra tasca. Per això cal dir: Mans Unides, Gràcies".

Canvi de parròquia

A propòsit del canvi de parròquia que tindrà efecte a primers d'aquest curs, mossèn Jové amb expressió molt de Cali diu "que els bombers no ens trepitgem la mà-nega". La parròquia de la qual es farà càrrec és la de Sant Joan evangelista que té uns 15.000 habitants, alguns menys que la de Sant Pere Claver. Potser això li permetrà de dedicar més temps a la catequesi diocesana.

Mossèn Coll, sacerdot i comunicador

Mossèn Coll que compta ja amb 27 anys de ministeri sacerdotal a Cali, també aquest estiu ha vingut a passar uns dies de repòs amb els seus familiars a Alcampel. Allí ha descansat de les seves fatigues de sacerdot i d'home posat en el tràfec dels mitjans de comunicació.

La seva parròquia, Sta. Teresa, és una de les més petites de Cali, però tot i així, no hi manquen les preocupacions. En vigilar les obres de construcció del temple-casa i locals parroquials mossèn Coll no dorm totes les hores que

voldria. La seva primera dedicació és la formació de la Comunitat parroquial per la qual cosa compta amb bons líders. Amb l'esforç per part de tots, les obres de la parròquia són finançades per les aportacions dels fidels.

La població parroquial té uns 8.000 habitants, de classe mitjana. Abunden els problemes de tipus familiar i es deixen sentir les conseqüències del narcotràfic.

Capdavanters en Ràdio i TV

Cali té 25 estacions de ràdio. La diòcesi respon a aquest grat desafiament amb un bon equip de comunicadors que elaboren els programes per a la Ràdio i la TV. A la Ràdio, la diòcesi de Cali hi és present a les emissores amb l'oferta de programes preparats per ella mateixa. S'emeten 4 programes matinals de cinc minuts per a la reflexió, i tres programes nocturns d'una hora.

Mossèn Manuel comunicador nat i amb vocació per a la comunicació és membre de la Comissió diocesana de Mitjans i segons la seva opinió "l'Església fa a Cali,

una tasca important en aquest món dels mitjans de comunicació social". La diòcesi compta amb unes bones instal·lacions d'estudi-ràdio per a l'edició de programes.

A TV i amb la posada en marxa del canal regional del Departament del Cauca i Nariño el treball augmenta. Es compta amb mitja hora per a la Missa dominical i amb d'altres 10-15 minuts per a un espai d'opinió.

22 futurs diaques

Mossèn Coll viu amb molt d'interès i dedicació el compliment del programa diocesà per al Diaconat Permanent. Responsable d'aquest important projecte diu que s'hi va començar a treballar "fa 5 anys de manera lenta i silenciosa, començant per un procés de mentalització i motivació del presbiteri. Actualment, dona el seu fruit i l'interès és general".

Des del 8 de desembre de 1987 són ja 4 els diaques permanents que han estat ordenats. Són 22 els candidats que es preparen a l'Institut creat a l'efecte que compta

amb un especialitzat claustre de professors.

El mateix senyor Arquebisbe presideix la Comissió del Programa que està integrada per sacerdots, un diaca i la seva esposa, i una secretària. De la qual, naturalment, és membre mossèn Coll.

Per les "diverses i esplèndides ajudes que Mans Unides dona, aquesta organització gaudeix de gran prestigi entre la població de Cali", afirma mossèn Manuel beneficiari d'aquestes ajudes.

El Col·legi d'Ensenyança Primària i Batxillerat Professional que compta amb 20 anys d'existència i acull 1.700 alumnes és un altre dels maldecaps de mossèn Coll. Amb l'ajuda de Mans Unides ha pogut dur a terme el projecte de modernització de la sala de mecanografia perquè "els joves en sortir al món del treball coneguin i sàpi-guen utilitzar les elegants màquines electròniques".

La diòcesi de Lleida sempre ha estat molt generosa amb les seves aportacions a les campanyes de Mans Unides, la qual cosa possibilita que la Comissió lleidatana pugui complir els seus compromisos amb les peticions d'ajuda que per a projectes educacionals sol·liciten els sacerdots lleidatans a Cali.

José González, jove diaca seminarista de Cali, ha estat també aquest estiu entre nosaltres amb grups de joves i moviments apostòlics. Molt típic de l'època estiuenca ha conegut també l'activitat pròpia de les Colònies d'estiu. Igualment ha seguit de prop allò que són les activitats de la pastoral rural.

L'estada aquí d'aquest jove seminarista ha estat possible gràcies a la mútua cooperació de les dues diòcesis d'un grup de famílies lleidatanes, comptant també amb alguns sacerdots.

Lleida ha tingut aquest estiu l'oportunitat d'estrenyar una vegada més els llaços d'amistat i cooperació amb Cali. Ha estat una espècie de calorós estiu missioners per a tots.

JAIME MONTAÑA

MISSATGE

A TOTS ELS LECTORS DE CATALUNYA CRISTIANA

LA PREMSA ÉS UN DELS GRANS MITJANS D'APOSTOLAT FEU APOSTOLAT A TRAVÉS DE LA PREMSA! COL·LABOREU A L'APOSTOLAT DE CATALUNYA CRISTIANA

Que cap llar cristiana del país no estigui mancada de la seva lectura, és el repte que tenim tots els lectors de CATALUNYA CRISTIANA

MOSTREU CATALUNYA CRISTIANA ALS VOSTRES FAMILIARS I AMICS. DONEU-LOS A EMPLENAR LA SEGÜENT BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ.

Catalunya Cristiana

Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom

Domicili

D.P.

Se suscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 4.680.- Aquest import el faré efectiu de la forma següent:

☐ Pagament domiciliat

☐ Xec nominatiu que s'adjunta

Signatura

Lloc

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/Caixa

Agència

Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avis, amb càrrec al meu compte/líbre n.º se serveixin pagar els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Signatura

Lloc

Data

URGELL

Tres notícies eclesials urgellenques

1.- Adro Javier prepara una biografia del bisbe Caixal

LA SEU D'URGELL.— El publicista Alejandro Rey-Solle, jesuïta conegut pel pseudònim d'Adro Javier, recentment ha consultat l'Arxiu Diocesà a fi de documentar-se sobre el bisbe Josep Caixal, del qual prepara una biografia. Adro Javier tractarà un dels aspectes més polèmics i interessants de Caixal: la seva actitud davant el lliberalisme de la seva època, la segona meitat del s. XIX. L'encapçalament de l'obra serà "El Obispo Caixal frente al liberalismo del s. XIX" i sortirà a la llum pública l'estiu del 1989. L'autor qualifica el bisbe d'Urgell de "hombre de gran talento y fiel a sus idearios". Caixal es distingí efectivament pel seu acusat carlisme enfront de les postures lliberals de la seva època. La fermesa del seu caràcter el portà a empreses admirables, com són la construcció de l'actual Seminari diocesà i, amb l'ajuda de la M. Janer, la fundació de l'Institut de Religioses de la Sagrada Família d'Urgell.

Serà la tercera biografia publicada sobre la insigne figura de l'Església. Adro Javier incideix especialment en l'aspecte humà del prelat. També un altre prevere català, Francesc Mestres, rector de la parròquia de Santa Maria del Teulat, prepara una altra biografia del Dr. Caixal en la qual estudia particularment la seva espiritualitat.

Josep Caixal, d'origen tarraconès, va governar la diòcesi d'Urgell del 1853 al 1879; a part de les seves obres esmentades es dis-

tingí per la seva ciència teològica i per la seva oratòria en el concili Vaticà I.

2.- Un prevere urgellenc basteix una residència d'ancians que acollirà també els sacerdots vells de Bogotà

BOGOTÀ.— La construcció d'una llar per a ancians que el prevere urgellenc Sebastià Bonjorn construeix a Bogotà "va en-

davant a base de bé", segons manifestava el mateix missioner. La residència "Casa Nostra" tindrà sis plantes amb els diferents serveis per acollir i atendre adequadament els avis del sud de Bogotà. "Serà una casa, diu Sebastià Bonjorn, una verdadera casa, rodejada d'arbres i flors, plena d'alegria i amor". El centre oferirà serveis de biblioteca, tallers de manualitats, infermeria, etc. La sisena planta serà ocupada per una comunitat de religioses franciscanes de Montpeller, que tindran cura dels ancians acollits en el centre.

El promotor ha pensat també amb els preveres ancians de la diòcesi colombiana i els destinà a la cinquena planta de "Casa Nostra", que serà l'única residència per a sacerdots vells a Bogotà. Els diferents habitatges de la planta seran repartits en apartaments individuals a fi d'oferir més bons serveis i confort als usuaris.

Sebastià Bonjorn, nascut a Vallverd d'Urgell, va ser ordenat prevere el 1951, i el 1964 marxà a treballar apostòlicament a Colòmbia. S'ha distingit pel seu esperit emprenedor, la seva gran

obra social ha estat la Fundació "Instituto Tecnológico del Sur" que inicia centenars de joves en els estudis primaris, de grau mitjà i professionals.

3. Un poblatà publica la biografia del poeta aranès Josep Condó

LA POBLA DE SEGUR.— Josep Sánchez i Vilanova acaba de publicar la biografia del prevere i poeta aranès Josep Condó. El llibre "Mossèn Josep Condó i Sambeat, una figura destacada de la cultura aranesa" ofereix un ampli recull antològic de l'obra poètica en aranès i català de Josep Condó i una biografia de l'eximí literat.

El rector de la Poble de Segur, Josep Amiell, d'origen aranès, ha col·laborat en la redacció del llibre i n'ha preparat el capítol que explica la virtut humana i sacerdotal del poeta.

Josep Condó va néixer a Montcorbau el 1867 i va morir a Bossot el 1919. Mentre exercí el ministeri sacerdotal fora de la Vall d'Aran escrigué en català, però de retorn a la seva terra conreà sempre més l'aranès i entrà en contacte amb l'"Escola dels Pirineus", institució que promocionà la llengua gascona. El 1881 el Sr. Ponsolle va publicar l'obra de mossèn Condó "Era isala des diamants". Tots els aranesos estimen i valoren l'obra del poeta al qual consideren el pioner d'uns camins que ara més que mai s'esforcen a fer amples i llargs.

ANTONI MIRABET

IMPROMPTU

Respectar la pròpia imatge

M'adono que començo a fer-me vell, i fins i tot repatani... És que hi ha coses que no caben en el meu cap, quan, senzillament, constato tant d'absurd, diria que manca de respecte, en la presentació de la pròpia figura, aquesta forma física que Déu ens ha donat. Més aïrosa per a uns, no tant per a altres, però respectable sempre per més que se'ns aparegui com un disbarat.

En el meu temps (¿veieu com em faig vell?), era d'amor propi el presentar-se bé. "Fer bona impressió", de polit, d'endrecat: el pentinat, la ratlla dels pantalons, el coll de la camisa ben planxat, l'"americana" amb bon caient, i la corbata, colofó del vestuari, escrupolosament escollida, eren considerats sagrats...

El contrast actual... és a vegades enervant, per incompreensible: el planxat ha estat substituït per la intencionada multiarruga amb certificat de ser "moda"; els pantalons han adoptat multiplicitat de formes més o menys exhibidores; les jaquetes com més despenjades millor. I no parlem del tacat voluntari, i els esquínos ben esfilagarsats... Tot plegat, sembla que en lloc d'enaltir la figura es trobi plaer a rebaixar-la.

El motiu d'escriure tot això ha estat una noia, joveneta, que, fent el meu camí he vist: estava displicentment recolzada en un cotxe aparcad damunt la voravia, amb actitud d'esperar algú. I vestia a la moda: Una camisa arrugada més o menys oberta i uns pantalons grisos dels intencionadament descolorits i tacats, i intencionadament estripats amb esquínos horitzontals i verticals amb la corresponent esfilagarsada...

He pensat en què podrà ser en el futur aquesta noia tan jove, amb un cos que moltes envejarien (perdoneu, però m'ensenyaren a ser crític en les formes físiques), que no té cap inconvenient a presentar-se així. Una manera que només té una explicació: menyspreant la pròpia gràcia, atreure estúpidament l'atenció.

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

"La Mare de Déu és aquí"

El germà Roger de Taizé explica que un dia, en conèixer la mort d'un obrer emigrat portuguès se'n va anar a visitar la seva família. Una gravíssima hemorràgia interna havia portat el malalt fins a les portes de la mort. Poc abans de morir, ell mateix tot plorant donava consol a la seva esposa i als seus fills i els comunicava l'esperança que tenia de trobar-se al cel. Davant seu hi havia una imatge de la Verge Maria, la qual besava fervorosament, dient ple de confiança: "La Mare de Déu és aquí". La pau del Senyor senyorejà aquella ànima, plena de la fe dels pobres i dels humils.

"La Mare de Déu és aquí", repetia aquell moribund. Quan ella és present en el cor dels creients, no manca mai la seva intercessió davant Déu; una intercessió que dona pau i esperança. Aquella que és "l'auxili dels cristians" i "la consoladora dels afligits" no deixa mai d'ajudar aquells que la invoquen amb fe. Maria és prop dels humils, dels que pateixen, dels esclavitzats per intolerables injustícies o per passions sense fre. Perquè fou mare i segueix essent-ho: i, durant la seva vida mortal, conegué què vol dir plorar i sofrir i saber-se incompresa i marginada.

La Mare de Déu també era present allí, aquell dia 1 d'agost de l'any 1218, quan manifestà a Sant Pere Nolasc la seva voluntat maternal i alliberadora. Li digué que era servir Jesucrist Redemptor fundar una obra en favor dels captius, sotmesos a l'esclavatge pels sarraïns. Maria, la Mare de Jesús, aquella que s'havia proclamat "l'esclava del Senyor", començava altra vegada un camí d'allibe-

rament en inspirar l'obra de Sant Pere Nolasc. Una obra que s'anomenà "de Santa Maria de la Mercè de la redempció de captius". Les seves cases es coneixien com "cases de mercè", és a dir, d'alliberament de captius, d'ajuda als pobres i malalts.

Maria fou la inspiradora d'una gran obra de solidaritat, en plena Edat Mitjana, valent-se d'un home de la nostra terra. La crida de Déu no va ser dirigida a cap membre de la jerarquia eclesiàstica, ni a cap teòleg de gran saber, sinó a un comerciant que es va convertir en redemptor de captius. Maria aparegué vinculada a l'obra de l'alliberament integral dels homes; perquè aquells esclaus de morenia havien perdut la seva llibertat, llurs famílies i la seva fe cristiana es trobava en un perill gravíssim.

El títol de Mare de Déu de la Mercè és plenament teològic. Manifesta un dels seus misteris: el de ser alliberadora de les cadenes que tantes vegades esclavitzaven els homes i dones de tots els temps. Ho és per la seva íntima vinculació a l'obra redemptora del seu fill, Jesucrist Nostre Senyor.

La Mare de Déu segueix aquí, prop nostre, inspirant-nos això que és tan necessari en el nostre temps: la solidaritat amb els més pobres i necessitats. Perquè ella, la Mare de Déu de la Mercè, és alliberadora de captius i també inspiradora de redemptors.

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

TORTOSA

En la Convivència celebrada en el Seminari diocesà

Una cinquantena de sacerdots prepararen el nou curs

SANT CARLES DE LA RÀPITA.— El G.J.P. (grup juvenil parroquial) de Sant Carles de la Ràpita fa 10 anys que camina. Com tots els grups, han tingut pujades i davallades, però els sembla positiu i han volgut celebrar-ho...

Celebrar-ho al seu estil: donant un pas més en l'aprofundiment de la formació i comunicant-nos amb el seu poble. Mai no han volgut ser un grup tancat en si mateix sinó obert, tot el que han pogut, a la gent que els envolta.

Per això han organitzat tot un seguit d'actes per complir aquesta doble finalitat: tres xerrades obertes a tot el poble, una bicicletada pel circuit del poble fins al Poble Nou, un recital musical del conjunt L'AGRAM del Rossellonès... I altres actes més: nit de pregària, sortida-convivència a Montserrat i, un sopar de germanor. Tots aquests actes, al llarg del mes de setembre.

Volien destacar, perquè això ja ho han celebrat, el dia que el cardenal Tarancón va compartir amb tots ells i el seu poble, aquesta celebració del X aniversari.

Trobada amb el cardenal Tarancón

La tarda del dia 3 es va trobar amb el GRUP, en un diàleg obert i sincer sobre temàtica general. Tots s'hi van trobar mol bé ja que la intercomunicació va ser plena, lliure i profunda dins la seva senzillesa. Més tard va presidir l'Eucaristia, concelebrada pels capellans del grup, en el temple de la seu parroquial, ple de gom a gom: ens parlà de la Mare de Déu dins el marc del novenari a Santa Maria de la Ràpita, Patrona del poble. Darrerament, al saló de l'Ajuntament, donà una magistral dissertació sobre aquest tema: **EL JOVENT EN L'ESGLÉSIA I EN EL MÓN.**

El Grup Juvenil Parroquial de Sant Carles de la Ràpita celebra el desè aniversari

TORTOSA.— Durant els dies 29, 30 i 31 d'agost i 1 de setembre ha tingut lloc la ja podríem dir, tradicional Convivència Sacerdotal. Més de cinquanta sacerdots s'han reunit al nostre Seminari Diocesà en una amigable convivència. Els dies han estat ocupats per xerrades d'estudi i de pastoral i diàlegs participats. Hi va haver un dia dedicat al recés espiritual, dirigit pel nostre bisbe, monsenyor Carles. Un altre dia es dedicà al temps lliure, amb excursió inclosa per la nostra geografia diocesana.

Les xerrades varen ser a càrrec de sacerdots encarregats de sectors pastorals concrets, tant de la diòcesi com de fora. El recés espiritual el va dirigir, com ja he dit, el nostre propi bisbe i va tenir lloc a l'ermita del Tocaç, a plena natura. L'excursió fou cap a la comarca de la Terra Alta, amb parada llarga en el santuari de la Fontcalda.

Capítol a part mereixen les celebracions litúrgiques, ja que s'hi posa una cura extraordinària. La missa concelebrada, amb cants, litúrgicament amb tot detall, deixant cada una un exquisit gust. Homilia amical del Pastor i Bisbe. El res de les Hores, pausat i solemne...

El que es pretén en aquestes convivències és la preparació del nou curs pastoral, tant a nivell diocesà com parroquial. Amb les xerrades es posa al dia la formació teològica-pastoral dels sacerdots. I sobretot, es reafirma i enrobusteix l'amistat sacerdotal. Sempre és bo de trobar-se, l'intercanvi d'idees i preocupacions així com de suggeriments i projectes. El temps lliure s'aprofita per xerrar i distreure's amb acudits i jocs. Poca cosa, és veritat; però molt al mateix temps, perquè es guanya en amistat sacerdotal i companyonia.

La Convivència sacerdotal d'inici de curs és quelcom que val la pena i de la qual en surten tots beneficiats: els sacerdots i els fidels.

UNA OFERTA INTERESSANT

160.000 pams quadrats. Llum i aigua a l'abast, al peu del Montseny. Interessats escriviu a CATALUNYA CRISTIANA. Ref. 2050.

Antic 190

SRA. DOLORS

Compra mobles antics i tota mena de objectes antics, pisos sencers

Paguem al comptat

Tel. 201 96 30

Muntaner, 190

08036

Petjades de Consolació

La primera cosa que vaig conèixer d'Espanya va ser Tortosa. Era l'any seixanta i la il·lusió, molt de temps acariciada, de ser consolació es convertia llavors en realitat... Enretra quedava Roma, com una altra pàtria i una altra etapa s'obria en la meua vida. L'Ebre, amb el seu gran cabal, les muntanyes que es dividien al voltant, el castell de la Suda... tot allò que des de l'inici de la meua vida religiosa em va ser familiar, era llavors el símbol de quelcom que començava a batre en la meua vida. Avui, que torno per a viure de nou aquí després de molt de temps, contemplo tot això amb ulls nous. Tortosa és molt més que allò que apareix a l'exterior; per nosaltres, les filles de "la Mare Molas" és el santuari on cuatlla la CONSOLACIÓ. No es pot recórrer els carrers de la ciutat sense pensar que ella, la nostra fundadora les va recórrer primer; o passar pel pont sense imaginar-se la petita embarcació en la qual va pujar fins a Miravet per anar a la fundació de Móra d'Ebre. Hom no pot tractar d'encarnar el carisma congregacional sense que se li faci present que és aquí on va prendre vida, o parlar amb tortosins sense que ens acudi a la ment que foren els primers a rebre els efectes de l'acció misericordiosa de la nostra Santa Mare.

Sí, Tortosa traspuja Consolació i, sens dubte, la ciutat ocupava un lloc preferent en el cor de Maria Rosa Molas; d'això són testimonis la casa de Misericòrdia, l'hospital el

col·legi i el noviciat que s'erigiren com a primícies de l'Institut... A poc a poc l'horitzó es dilata i sorgeixen, allí on l'amor ho reclama, noves cases; a Ulldecona, hospital i col·legi; a Móra d'Ebre, tres col·legis; a Vinaròs, hospital i col·legi; posteriorment, Roquetes, Benicarló... tota la nostra diòcesi posseeix vestigis, petjades de Consolació.

El carisma congregacional va irradiar des de Tortosa a d'altres terres, però sens dubte, això que va ser un do per a l'Església, també fou un regal més amb què el Senyor acarona la nostra ciutat, terra de sants. Així, podem dir clarament que Tortosa i, amb ella la nostra diòcesi, des del naixement del nostre Institut, té una profunda experiència de consolació, incorporada a la seva idiosincràsia; des de llavors s'experimenta la misericòrdia de Déu com a consol, sorgit del cor d'una dona: Maria Rosa Molas.

AVUI L'ESGLÉSIA LA PROCLAMA SANTA; l'11 de desembre, a Sant Pere de Roma, ens la presentarà com a model a imitar... Deixant enrere el temps i l'espai. AVUI VIU MARIA ROSA i el seu batec, des d'aquella vall de l'Ebre, eixampla les seves ones amoroses més enllà de l'Oceà i, allí on aquestes arriben, ressona el nom de la nostra ciutat i de la nostra diòcesi, unides per sempre a la Consolació.

G.P.

El Dr. Guix passa revista a un seguit de temes eclesials del moment

"És impossible de fer la història de Catalunya prescindint del bisbat de Vic"

VACARISSES.— Durant la seva recent visita a la parròquia de Vacarisses, el senyor bisbe de Vic, Dr. Josep M. Guix, va accedir a fer unes declaracions per al butlletí de Vacarisses, per la qual cosa el seu col·laborador, Frederic Sagués, li va trametre un qüestionari de 15 preguntes, que l'il·lustre prelat ha tingut l'amabilitat de respondre en la seva totalitat i que ara publiquem a tall d'entrevista. Heus-la ací.

—**¿Quina importància té el bisbat de Vic dins del conjunt dels bisbats espanyols i concretament en el context de les vuit diòcesis catalanes?**

—Des d'un angle històric, cultural i artístic, la nostra diòcesi té una gran importància. És impossible de fer la història de Catalunya prescindint del nostre bisbat: Ripoll, Sant Joan de les Abadesses, Manresa... També té un gran relleu pels seus sants canonitzats: Bernat Calbó, Miquel dels Sants, Pere Claver, Joaquima de Vedruna, Antoni M.ª Claret, Pere Almató, Francesc Coll..., pel pontificat extraordinari d'una llarga sèrie de bisbes: Oliba, Bernat Calbó, Corcuera, Morgades, Torras i Bages..., per haver estat bressol de figures eclesials il·lustres: Balmes, Verdaguier, Cullerell, Gudiol..., per les moltes famílies religioses que hi han nascut: claretians, vedrunes, dominiques de l'Anunciata, serventes del Sagrat Cor, josefines de la caritat, serventes de la Passió..., per una sèrie de fets històrics: Santíssim Misteri de Sant Joan de les Abadesses, el misteri de la Llum de Manresa, la suor del Sant Crist d'Igualada..., etc. Des d'un angle funcional, actualment, totes les diòcesis tenen teòricament el mateix pes específic (teològicament i jurídicament són iguals); de fet, però, a Catalunya, tenen un pes especial Barcelona (per la seva macrocefàlia) i Tarragona (pel seu títol honorífic de Seu primada que la constitueix "primera entre iguals").

—**¿Com evoluciona el problema de les vocacions sacerdotals en el nostre bisbat?**

—Com en la resta de Catalunya i en gran part d'Espanya i d'Europa, és un problema preocupant. Encara que, en nombres absoluts i relatius la nostra diòcesi no és pas la que té menys seminaristes a la Facultat de Teologia de Catalunya (el curs vinent n'hi tindrem deu), hauríem de doblar el nombre i mantenir-lo.

—**Pel que fa a l'autofinança-**

ment de l'Església catòlica, ¿com valora l'aportació dels fidels de la diòcesi ausetana a través de les diades de GERMANOR?

—Les aportacions encara són insuficients i disten molt de permetre l'autofinançament. Tanmateix, cal reconèixer que és una de les diòcesis catalanes que respon més generosament a la crida.

—**¿Creu bona la solució que s'ha pres en el sentit que els contribuents destinin voluntàriament un petit percentatge de l'impost de l'IRPF a l'esmentat finançament? ¿Té ja dades sobre resultats?**

—No és una solució que m'entusiasmi, però tampoc no la trobo tan "desastrosa" ni "dolenta" com alguns pretenen. Això sí, aquest procediment només és una

del XXè aniversari de la "Populorum Progressio", va publicar l'encíclica "Sollicitudo Rei Socialis", que, entre d'altres punts, recomana vendre riqueses de l'Església, fins i tot objectes de culte valuosos, per socórrer els necessitats. ¿S'ha fet quelcom en aquest aspecte?

—El Papa no ha fet res més que recordar la doctrina tradicional de l'Església. Tanmateix, és un principi que es presta a solucions demagògiques, massa simplistes i equivocades. Això sí, malgrat els exemples emocionants que es donen (Càritas Espanyola, per exemple, podria donar-nos en una bona llista), crec sincerament que, en aquest punt, pequem molt més per defecte que per excés.

—**¿Què opina de la "Teologia de l'alliberament"?**

—El meu parer concorda amb

per a pal·liar aquesta desigualtat?

—Una de les funcions principals—no, però, l'única—ha de ser la d'anar repetint, a tots els nivells i en totes les oportunitats, que aquesta situació és injusta i no volguda per Déu (és el que se'n diu fer una denúncia profètica). Això és el que ha fet el Papa en l'encíclica Sollicitudo rei socialis. Aquesta denúncia, cal fer-la encara que moltes vegades faci la impressió que es predica en el desert. A més de la denúncia, hi ha mil maneres, insuficients i provisionals, de suavitzar les situacions i de posar-hi pegats: Càritas Internacional, Mans Unides, la UNICEF, la Creu Roja, Drets Humans, etc. són alguns dels organismes que col·laboren a pal·liar aquestes situacions de misèria i d'injustícia.

—**¿Creu possible la unió de**

sarà amb aquest; cal esperar les reaccions que seguiran, per part dels seguidors de Mns. Lefebvre, davant el document fet públic per la Santa Seu, en el qual es convida al retorn a la unitat amb Roma.

—**Aquest any se celebra el mil·lenari de l'existència de Catalunya com a nació. El bisbat de Vic ha tingut sempre prelats que han defensat la catalanitat del nostre poble, com, per exemple: el bisbe Torras i Bages, i, no fa gaire, el Dr. Masnou amb el seu llibre "El problema català" ¿Continuarà el nostre bisbat en aquesta línia? ¿Té previst algun acte especial per commemorar l'efemèride?**

—Hem de seguir aquesta mateixa línia. La primavera passada ja vam tenir uns actes en el monestir de Ripoll (amb motiu de l'onzè centenari de la seva consagració), que jo vaig qualificar d'introducció religiosa a la celebració del mil·lenari de Catalunya; en aquests actes, van participar-hi les figures principals de la Generalitat i del Parlament de Catalunya. És possible, també, que algun acte propi del mil·lenari se celebri a Ripoll, com a "bressol de Catalunya" que és. D'altra banda, en el museu diocesà de Vic—i per iniciativa nostra— farem una exposició en la qual serà ben palesa la presència de l'església vigatana en els mil anys d'història del nostre principat (cal tenir present que el nostre bisbat és molt anterior a la vida política de Catalunya com a tal, car fou restaurat l'any 886).

—**I per acabar ¿Com valora els seus cinc anys d'episcopat al capdavant de la diòcesi de Vic?**

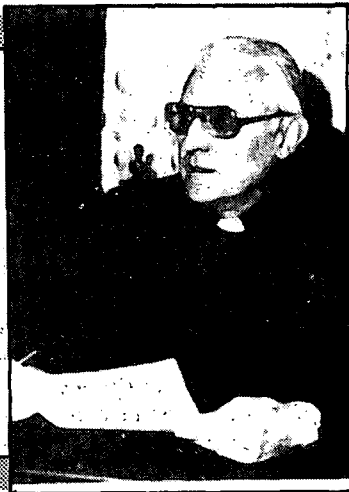
—Si Déu vol, coincidint amb el cinquè aniversari de la meua entrada a Vic, hauré fet acte de presència i celebrat l'eucaristia en totes les comunitats parroquials del bisbat, hauré visitat totes les cases de les congregacions religioses presents en la nostra diòcesi i hauré conegut directament els llocs on treballen els nostres missioners d'Amèrica i d'Àfrica. Jo em trobo molt bé en la nostra diòcesi i agraeixo la col·laboració dels mossens i dels fidels en l'obra lenta i difícil de la construcció del Regne. El judici sobre la meua actuació no em correspon pas a mi de fer-lo: correspon a la comunitat diocesana i, sobretot, a Déu.

VACARISSES, juliol de 1988
VIC, 3 d'agost de 1988

• "En nombres absoluts i relatius la nostra diòcesi no és pas la que té menys seminaristes"

• "El percentatge per a l'Església de l'impost de l'RPF no és una solució que m'entusiasmi però tampoc no la trobo tan "desastrosa" ni tan "dolenta" com alguns pretenen"

• "La teologia de l'alliberament és, en general, una aportació valuosa però, en alguns aspectes, ha de ser netejada del 'jull que conté'"

font parcial de contribució al sosteniment de l'Església perquè ni tots els practicants són contribuents, ni tots els contribuents practicants destinen el percentatge de l'impost de l'IRPF a l'Església, ni, encara que tots els contribuents —practicants o no— destinessin el 0,52 de l'impost a l'Església, la quantitat recaptada no seria suficient per al manteniment del seu personal i de les seves activitats. No tinc coneixement dels resultats de l'exercici d'enguany.

—**¿Considera que aquest nou tipus d'aportació pot afectar negativament les futures diades de GERMANOR?**

—Tot és possible. Confio, però, que, amb una bona informació, aquest resultat negatiu serà evitat.

—**El passat mes de febrer, el papa Joan Pau II, amb motiu**

l'opinió que n'ha donat la Congregació per a la Fe i que els bisbes de Catalunya havien manifestat ja —encara que d'una manera molt més breu i simplista— l'any 1974. La teologia de l'alliberament és, en general, una aportació valuosa però, en alguns aspectes, ha de ser netejada del jull que conté.

—**¿Quina és l'aportació que el nostre bisbat fa a les Missions catòliques escampades arreu del món?**

—En nombre de persones (mossens, religiosos i religioses, laics) i en aportacions econòmiques ocupa un lloc força elevat en el conjunt de les diòcesis espanyoles.

—**Cada vegada són més remarcables les diferències que hi ha, a nivell social, entre els països rics i els països pobres ¿Quin és el paper que pot fer l'Església**

l'Església catòlica de Roma amb l'ortodoxa d'Orient?

—Evidentment que sí. Des d'un punt de vista teològic, són les esglésies més pròximes a la nostra. Tanmateix, res no es fa per generació espontània; a l'acció meritòria que es realitza a altres nivells nosaltres hem de col·laborar amb l'oració humil i confiada.

Repercussions negatives dels cismes

—Últimament ha estat d'actualitat l'actitud de desobediència del bisbe Lefebvre davant del Vaticà. ¿Quines repercussions creu que això pot tenir per al futur de la unitat dels cristians?

—Tots els cismes tenen repercussions negatives. Encara és una mica prematur aventurar què pas-

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.

Blanc de Belart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY.

Tel. (93) 337 18 12

MÀLAGA.— El bisbe de Màlaga, monsenyor Ramon Buxarrais, acaba de publicar la seva XIX Carta a Valerio en la qual parla dels turistes i estiuejants a la Costa del Sol, lamentant-se que només es refereixen a ella per escriure, entrevistar i fotografiar persones a qui es considera importants, no fent a penes al·lusió als milers de turistes i estiuejants que són els que formen els grans col·lectius que donen forma i vida a la província de Màlaga.

Monsenyor Buxarrais comprèn, tanmateix, que encara el poble senzill aplaudeix les festes i exhibicions dels magnats, en les

quals reflecteixen els seus somnis. "Així, entre tots, diu el bisbe de Màlaga, representem EL GRAN TEATRE DEL MÓN amb la il·lusió de tenir un bon paper i representar-lo tan bé com es pugui".

La carta a Valerio s'ha titulat "Fer l'agost a Màlaga" perquè, entre tots, algunes sectes i altres grups estranys fan un tenaç proselitisme entre la joventut durant l'estiu. El bisbe de Màlaga anuncia la publicació d'una imminent carta pastoral sobre aquest fenomen que titula: "Amenaces contra la fe catòlica".

Monsenyor Ramon Buxarrais, bisbe de Màlaga, analitza nítidament el fenomen

Les sectes també "fan el seu agost"

Somnis irrealitzables

No és igual, benvolgut Valerio, passar l'agost a Màlaga, que "fer l'agost a Màlaga".

Són molts, moltíssims els que passen agost, setembre i octubre... i tant de bo passessin tots els mesos de l'any a Màlaga, quan el seu treball o les seves possibilitats econòmiques ho permetessin, descansant i recreant-se en la nostra Costa. És possible fer de la província de Màlaga la "lar" de descans, d'esbarjo o de jubilació de molts nòrdics, centroeuropeus i peninsulars. Per què no? El clima i el bon caràcter dels malaguenys pot convertir la Costa del Sol en el "sun-belt" europeu.

Però per l'agost, Valerio, Màlaga és plena a vessar d'estiuejants i turistes àvids de mar, de sol i d'alegria. Déu vulgui que de la capbussada, en surtin més forts físicament, psíquicament i espiritualment.

Passen l'agost o qualsevol altre mes d'estiu a Màlaga molts treballadors que durant l'any estalvien per fruit d'unes bones vacances. Llàstima que encara siguin tan pocs! Espero que a mesura que es reparteixin millor responsabilitats i beneficis, passar unes setmanes a Màlaga sigui a l'abast de tothom.

Passen també l'agost entre nosaltres molts professionals: metges, advocats, arquitectes... També els que han heretat una petita o gran fortuna dels seus avantpassats o han acumulat molts diners fàcilment o difícilment.

Entre els uns i els altres formen el gran nombre que ocu-

pa apartaments, hotels, cases grans i petites, xalets en propietat o llogats, campings, habitacions en cases de parents o amics... Són la gent normal.

Però hi ha qui insisteix a fixar-se en el que no és normal, en el sentit de poc freqüent. I escriuen articles, i fan entrevistes, i fotografies d'allò que és "exòtic", estrany entre el comú de la gent. I així donen una imatge irreal de la Costa del Sol.

Malgrat tot, alguns a qui els agrada anomenar-se "pares del turisme malagueny" diuen que així s'atreu més gent. I tenen raó, Valerio. Perquè el poble aplaudeix les festes i les exhibicions dels magnats, en qui reflecteixen els seus somnis irrealitzables. Així, entre tots, representem "el gran teatre del món" amb la il·lusió de tenir un bon paper i representar-lo tan bé com puguem.

Obtenir abundants guanys

Doncs bé, Valerio, sigui com sigui, el fet és que la meitat de Màlaga viu del turisme, i l'altra gairebé meitat, dels que treballen en el turisme. Dic "gairebé" perquè no podem negar la importància de l'agricultura i de la sempre oscil·lant indústria.

Doncs bé, en aquest temps d'estiu, i d'una manera singular en aquest mes, n'hi ha molts que "fan el seu agost", és a dir, obtenen grans beneficis. I van des dels treballadors en hotels, restaurants, bars... que prou ho necessiten, passant pels que abusen dels preus en els lloguers o aliments i

begudes, fins als afortunats en els jocs d'atzar; perquè casin, bingos i altres "espècies" no hi manquen a la Costa. Encara sort que ara Hisenda retalla l'agost de molts per al bé de tots. Almenys així ho diuen, i no hi ha raó per dubtar-ne.

Les sectes i altres grups estranys

Hi ha també, estimat Valerio, uns grups que aprofiten aquest temps per "fer el seu agost". Em refereixo a algunes sectes o escoles de no sé quines ciències ocultes que venen el seu producte en la via pública o en locals acollidors; i a dir veritat no en tenen poc d'èxit.

El que és curiós és que entre els que "piquen" hi ha molts catòlics, joves, alguns dels quals fa pocs anys eren alumnes de col·legis religiosos.

I em pregunto, Valerio, quin és el secret del seu èxit? És possible que nosaltres no els haguéssim ofert l'aliment sòlid d'una doctrina coherent, que alhora fos motor de nau i far de mar. O que ells, els nous prosèlits, estiguin desencantats de tot i acceptin ara qualsevol oferta. O que ja ho han provat tot i qualsevol oferta de l'anomenada societat de consum els repugna... ¿Qui ho sap, Valerio?

Mira, casualment he acabat una carta pastoral sobre aquest problema, tot i que dubto que es llegeixi. Moltes cartes pastorals neixen i moren en un mateix dia, com ha dit el Sr. Cardenal de Madrid. Aquest és un problema sobre el qual en una altra ocasió t'escriuré. T'ho anticipo: el fracàs de la nostra paraula.

Els bisbes espanyols recorden el dret a l'ensenyança de la religió a les escoles

"La formació religiosa descobreix la dignitat de les persones"

MADRID.— La Comissió Episcopal d'Ensenyança va recordar als pares i mares de família catòlica, davant l'inici del nou curs, el deure que tenen d'inscriure els seus fills a l'assignatura de religió i moral catòlica. Al mateix temps, va recordar a la societat i a les autoritats el seu deure de respectar el dret dels pares i dels alumnes a rebre formació religiosa a l'escola.

La Comissió Episcopal d'Ensenyança i Catequesi va difondre una nota adreçada a tots els membres de les comunitats escolars. En la nota la comissió assenyala que "molts promouen una cultura que prescindeix dels valors humanitzadors de l'evangelí, una cultura que exalta el consumisme i el plaer que nega el sentit transcendent de la vida humana.

"La formació cristiana —assegura la Comissió d'Ensenyança— descobreix la dignitat de la persona, els drets

humans, la caritat fraterna i l'autèntic alliberament. L'ensenyança de la religió i moral catòlica a l'escola és un mitjà important per renovar en la societat el sentit cristià de la vida.

Un deure i un dret

També, assenyala que la formació religiosa catòlica en l'escola és un deure i un dret. El seu exercici està regulat per les lleis i la seva realització efectiva ha de ser amb l'ajut de tota la comunitat cristiana. La comissió recorda, en concret, els següents punts:

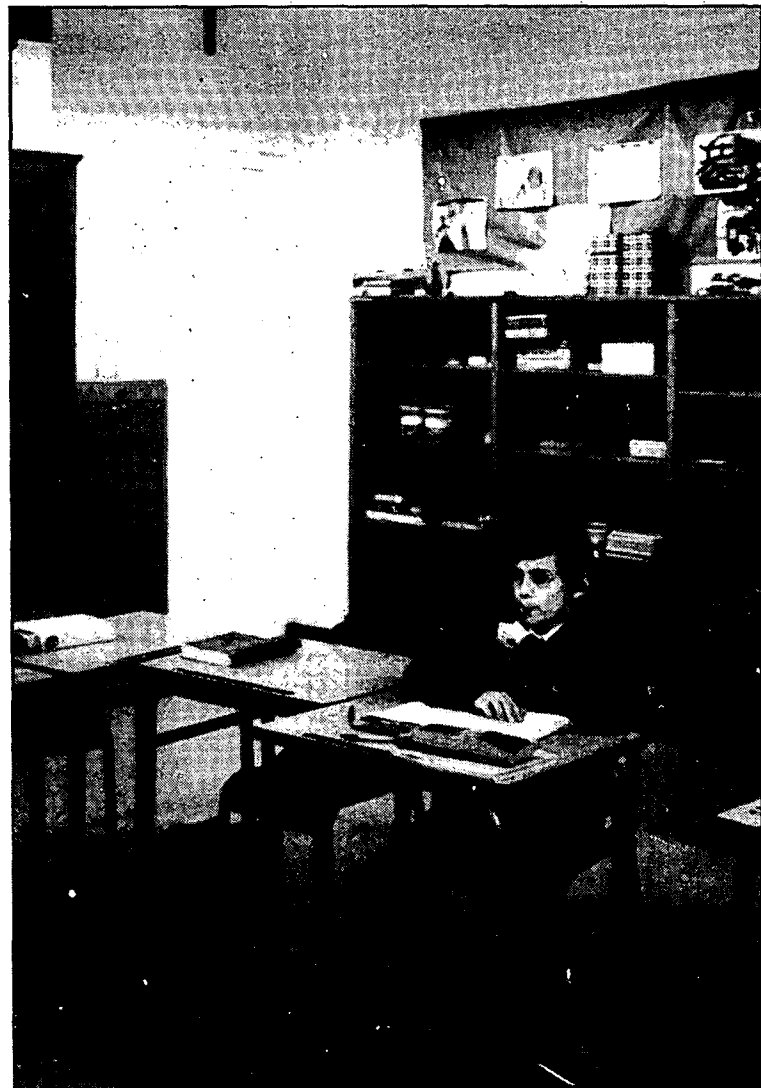
—Als pares i mares de família catòlica el seu dret i deure personal, no delegable en associacions o federacions, d'op-
tar ells mateixos sobre la formació religiosa i moral dels seus fills a l'escola. En compliment dels seus compromisos baptismals, en formalitzar la matrícula dels seus fills per

primera vegada, tenen el deure d'inscriure'ls a l'assignatura de religió i moral catòlica.

—Als responsables dels centres escolars, el deure de recabar dels pares o tutors la seva opció sobre la formació religiosa dels alumnes en el moment de formalitzar les primeres inscripcions.

—Als professors cristians la seva obligació de col·laborar en la formació religiosa dels alumnes els pares dels quals han escollit aquest tipus de formació.

—A la societat i a les autoritats que la representen, el deure de respectar el dret dels pares i dels alumnes de conformitat amb els principis de la Constitució i dels acords entre l'Estat espanyol i la Santa Seu, segons els quals en els plans d'estudi de preescolar, EGB, batxillerat i FP s'inclourà l'ensenyança de la religió i moral catòlica en condicions equiparables a les altres disciplines fonamentals.

Els pares, els professors, els responsables dels centres educatius i les autoritats han de vetllar pel compliment d'aquest dret natural.

ITALIA

"En 'L'última temptació de Crist' es falsifica la figura de Jesús"

Els bisbes italians condemnen el film de Scorsese perquè és "moralment ofensiu"

ROMA.— La Conferència Episcopal Italiana ha qualificat com a "inacceptable i moralment ofensiu" el film de Martin Scorsese. "L'última temptació de Crist". Un breu comunicat de la presidència de la CEI afirma: "La figura de Crist ha estat, de fet, radicalment falsificada, amb un artifici cinematogràfic. Els seus continguts són impresentables. La pel·lícula no mereix ser vista, mereix només el silenci reservat a la mediocritat. Pel qui cregui que Jesús és el Fill de Déu i home sense pecat, fins i tot per a qui reconeix l'altura de la seva humanitat, posar atenció a aquest film es contradir les pròpies conviccions, a més a més de prestar-se a una operació comercial que humilia el qui l'ha dut a terme.

L'única cosa que queda és la força de la persona de Jesús, que planteja encara actualment la pregunta decisiva a la nostra existència. Només ella, ha pogut per contrast, donar ressonància a aquest film ambigu i vulgar".

Per la seva part, l'OCIC (Oficina Catòlica

Internacional de Cinema) va donar a Brusselles, a la publicitat un comunicat qualificant la pel·lícula de Scorsese com a "decepcionant". Els dirigents d'aquest organisme mundial s'han reunit a Frankfurt i després de visionar el film afirmen:

"Lluny de presentar una obra fruit d'una reflexió profunda, Scorsese ofereix una sèrie d'imatges poc creïbles. Un cert nombre de seqüències són fins i tot d'un gust dubtós. Estem convençuts que el film podrà escandalitzar un sector important de l'opinió pública, sobretot per les diferents constants entre les imatges, la narració extreta de la novel·la de Kazantzakis i l'Evangeli. Hi ha una gran discrepància entre la interpretació donada a la vida de Crist i la realitat de l'Evangeli que certament molestarà a molts cristians. L'OCIC deplore que l'escàndol que ha caracteritzat l'estrena del film li garanteixi un èxit comercial que no mereix".

"Demanem respecte per a Jesús"

L'arquebisbe de París, cardenal Jean Marie Lustiger i el president de la Conferència Episcopal Francesa, cardenal Decourtray, també varen fer una declaració conjunta sobre la pel·lícula de Scorsese, malgrat no haver-la vist. "Voler—diuen—dur la imatge, amb el poder realista de la imatge, la novel·la de Kazantzakis és ja una ferida per a la llibertat espiritual de milions d'homes i dones, deixebles de Jesucrist. Demanen respecte per allò que tenen de més valuós en el món: la seva fe en Jesucrist que mor a la creu. Aquests milions d'homes i dones no volen imposar la seva fe als qui no la comparteixen. Parlant en el seu nom, no volem tampoc atemptar contra la llibertat de creació artística, no volem tampoc censurar el pensament d'altres ni jutjar les seves intencions com a novel·lista o cineasta. Demanem respecte per a Jesús, senyor de les nostres vides i per a la veritat del testimoni evangèlic".

La "Renovació carismàtica"

Fa pocs dies els mitjans de comunicació varen informar-nos extensament d'un lamentable fet dintre l'Església catòlica. De la "X Assemblea Nacional de la Renovació carismàtica" pel que sé, "ni piu". Entre poc i massa.

Aquest escrit vol emplenar aquest "forat negre", no còsmic sinó informatiu pels lectors de Catalunya Cristiana perquè "no volem que ignoreu" el que de bo passa en l'Església Catòlica, com un fruit més del Concili Vaticà II.

El que es coneix per "Renovació carismàtica" va néixer espontàniament el febrer de 1967 quan una trentena d'estudiants i professors de la Universitat de Duquesne a Pensilvània (USA) varen fer un recés per aprofundir en l'acció de l'Esperit Sant sobre l'Església primitiva, puix com diu el Concili "és qui guia i governa l'Església amb dons jeràrquics i carismàtics i l'adorna amb els seus fruits".

En vaig tenir la primera vivència fa 14 anys a Guatemala amb ocasió de la

vetlla de Pentecosta de l'any 1974 i encara que han passat tants anys sembla que els catalans tant oberts a penes n'esteu assabentats, us ho diu un català.

La X Assemblea Nacional d'enguany va començar el dijous 7 a Madrid amb la lectura d'un telegrama enviat pel Sant Pare Joan Pau II, i hi varen assistir uns cinc mil congressistes de tota la península, així com membres de la Renovació d'Amèrica i Àsia, en un clima de catolicitat. També uns 70 sacerdots; de catalans jo era l'únic "exemplar".

Voldria remarcar les celebracions eucarístiques que varen ser molt autèntiques i comunitàries. Massa vegades els bancs de les nostres esglésies semblen uns aïlladors elèctrics més que comunicadors de fraternitat. Què donaria perquè les misses de la meua parròquia fossin sempre com les que he viscut aquests dies.

Si el que em llegeix és un sacerdot, és possible que facis un gest d'estranyesa com Natanael i l'únic que et puc dir com Felip i company en el sacerdoti "vine i ho veuràs", puix Jesús també et diu "heus aquí un israelita de debò un home

sense enganys" i també creuràs, "i el qui ho ha vist, n'ha donat testimoni".

MN. ANTONI VIÑAS TARRÉS, pure.

"L'apartheid a Sud-àfrica"

Assistim a una campanya verbal contra l'apartheid a Sud-àfrica. La segregació per raó de raça o color conculca com a mínim l'apartat 1 de l'article 13, en relació amb el 2, de la Declaració dels Drets Humans. D'acord.

Però molts crits provenen de dictadures que no conculquen un article d'aquella Declaració, sinó que els trepitgen gairebé tots.

El mateix article 2 que reclama l'exercici de tots els drets sense distinció de raça o color, reivindica també la lli-

bertat d'opinió política, entre d'altres.

Tota dictadura concentra en un apartheid els ciutadans que tenen una altre opinió política i segrega el poble de l'exercici dels seus drets socials elementals: expressió, associació, sindicació, lliure elecció del govern i parlament, justícia independent, etc.

Denunciem la passivitat de l'anomenada opinió pública contra tots aquests altres apartheids del món, mentre es combat només el de Sud-àfrica.

EDUARD CARDONA I ROMEU

"La Companyia de Maria"

Els dominics són els responsables de dirigir la Companyia d'Oració en Família, similar a aquell moviment religiós fundat pel P. Peyton fa més de 40 anys. La Companyia pretén potenciar la vida cristiana de la família a través de l'oració. Compta amb uns mitjans moderns de pel·lícules en color sobre els

misteris de la vida de Jesús que es projecten a les esglésies. És impressionant assistir a les nits a l'església on es projecta i es congreguen gran quantitat de fidels per a seguir amb el major respecte, participant els assistents en cants, comentaris i una reflexió profunda sobre el que s'ha projectat. La gent en surt contenta i assimila el missatge que "Déu és imprescindible" en l'amor d'unes esposos, en l'educació d'uns fills i en qualsevol projecte de la vida humana. Latent sempre de fer més fervent la vida religiosa. Mitjançant aquesta campanya es dona oportunitat als fidels —també d'ambient rural— de viure durant una setmana aquest meravellós espectacle narratiu de la vida de Crist que sens dubte fa créixer la fe catòlica en els creients vidents.

Gràcies Sr. Director per donar-nos aquesta ocasió de manifestar aquesta informació, reflexió.

RAQUEL SERNA AVENDAÑO

(Ve de la pàgina 3)

text obert al diàleg, a ser completat i enriquit. Això no el minimitza gens. Cal prendre's seriosament l'estudi d'un diagnòstic que està fet des de la consciència de la més alta responsabilitat dels nostres bisbes. Estudiar-lo és un deure, igual que difondre'n el contingut i ajudar a completar-lo en clima de recerca neta de la veritat. És, finalment, un document que no pretén eludir les crítiques: "Donat el seu caire particular i sens dubte fragmentari, podrà ser objecte de crítiques que poden ajudar a un millor discerniment i a una major claredat sobre la situació i a l'acompliment de solucions adients".

És, doncs, un "informe" que els bisbes han fet des de la consciència de llurs sagrats deures

pastorals i des d'una realitat doctrinal greu i certament preocupant existent entre nosaltres, que no dubten a qualificar de "patològica"; una anàlisi que ofereixen a tot el poble de Déu a Espanya, demanant ajut sincer, ràpid i generós. És un document, penso jo, de començament d'un camí que no serà curt i que haurà de ser recorregut amb un fort esperit de conversió. És un diagnòstic que suposa una bona dosi d'humilitat. Sense dir-ho, els bisbes ens ofereixen també la seva pròpia autocrítica, el resultat d'un indirecte examen de consciència, que fan públic. Per això, l'única actitud honesta per a un creient és la del compromís en una triple vessant: la de l'estudi i difusió del document, la d'ampliació tant en fondària com en extensió a tots els camps i la de reconversió en el pla de la ment, de la mentalitat i de la vida. Serà aquest

un altre document més per a l'arxiu? És un dels més transcendents de l'Episcopat espanyol en el postconcili.

(de "YA")

SÓC UN CAPELLÀ RETIRAT.

Visc sol al carrer TRAVESERA DE DALT. Em sobra una cambra amb dos llits i un gran armari, més una gran finestra que dona al carrer. La deixaria utilitzar, com també la cuina, si cal, a dues estudiants o a un estudiant. Condicions: respectar el silenci, no admetre visites, mantenir el pis net i pagar les despeses (aigua, llum, gas, telèfon) que ocasionin. Telefonar preferentment al vespre, al 887 07 38.

ANY MARIÀ PELEGRINATGE SANTUARI DE NTRA. SRA. DE COVADONGA (ASTÚRIES)

Pont del Pilar
Dies 12, 13, 14, 15, 16
d'octubre

- Sortida de Barcelona 7.30.
- Missa al Pilar. Sto: Domingo.
- Sto. Domingo de la Calzada (Logronyo).
- Sto. Toribio de Liébana (Cangas).
- COVADONGA. Visita als llacs de Cangas de Onís.
- Sarabandal, Bilbao.
- Umbe. San Ignacio de Loyola. Barcelona.

Preu tot inclòs 25.000 Ptes.
Informació i reserva tels.: 241 79 76 i 422 73 68
"Legión de las Almas Pequeñas"

En Josep Colet i Giralt és Mestre en Gai Saber, llicenciat en Dret, assagista, professor de català i poeta. Ha guanyat més de 20 premis de poesia. També és membre i cofundador del grup "Poesia Viva". Ens ha semblat d'interès per als nostres lectors apropar-nos a aquest home que ha fet una contribució important en l'àmbit de la poesia catalana.

La presentació del llibre "El Món de les Tercines", assaig d'investigació poètica i recull literari, del poeta Josep Colet va atraure personalitats rellevants del món de la cultura, a l'Ateneu Barcelonès. Per elaborar aquest llibre ha comptat amb la col·laboració dels membres del Seminari d'Investigació Poètica de "Poesia Viva" i amb els escriptors Lluís Maria Xirinachs, Salvador Escamilla, Joan Ferràndiz i Domènec Pastor i Petit.

Recomana als poetes joves que aprenguin tota la normativa clàssica.

El poeta Josep Colet em rep a casa seva, un sobiràtic del carrer Còrsega de Barcelona, ple de llum natural. A les parets del seu estudi, hi pengen una munió de trofeus i premis literaris, obtinguts durant tots aquests anys. A més a més, hi ha tot un pany de paret format de prestatges plens de llibres d'història, de literatura, diccionaris, biografies, enciclopèdies, etc.

En aquest estudi passa hores reclòs. Llegeix, investiga, dona classes i sobretot escriu poemes. S'hi respira la senzillesa i per damunt de tot la bonhomia i la cordialitat dels qui l'habituen.

—Tu ets un artista —poeta— immersit en el món de la bellesa. ¿En quins moments de la teva vida vas prendre la decisió de dedicar-te a la literatura, i en concret a la poesia?

—Això ve de molt jove i, sobretot per la influència de dos mestres que tenia, un de grec i l'altre de llatí. També eren dos grans poetes. Un era Salvador Perarnau, ja traspasat i l'altre mossèn Manel Tort que encara és viu. Quan vaig escriure la primera poesia tenia 15 anys. En aquella època tan dura del franquisme, malgrat que tota l'escola era castellana, escrivia en les dues llengües. Als 18 anys m'ho vaig plantejar seriosament i vaig optar en exclusi-

va pel català. Aleshores vaig estripar tota la meua producció castellana, malgrat que hi havia algunes coses que m'agradaven. Fa uns 13 o 14 anys hi va haver, a l'empresa on treballava com a publicitari, una mena de "crack" i em vaig quedar sense feina. A partir de llavors va ser quan vaig decidir donar classes de català. Més tard en estar en contacte amb el grup "Poesia Viva" i amb molts d'altres poetes vaig començar a fer indicacions poètiques. Després vaig dedicar-me a la correcció estilística d'originals, i a poc a poc, a tenir una certa professionalitat en allò que jo mateix escrivia. I així, he anat fent una obra que considero modesta però que l'he feta amb molt d'amor perquè hi he cregut sempre.

—Què és per a tu la poesia?

—Aquesta definició és una mica difícil. Cal tenir present que hi ha hagut grans poetes a qui han fet aquesta mateixa pregunta i han dit que no ho sabien, tot i que tot hom els considerava grans poetes. Això és paradoxal.

Amb la idea d'investigar, sempre he barrejat una mica la ciència i l'art ja que m'ha agradat conjuinar les dues vessants; la poesia és un missatge que es gesta dins de la persona. És una emoció que es codifica a través d'una tècnica perquè hi hagi una altra persona que després rebi aquest missatge, no de saber sinó emocional i la descodifiqui i la retorni dintre seu

feta emoció. Per tant és un missatge emocional que som capaços d'enviar uns i altres a través de l'art en general i a través de la poesia concretament.

—A part del contingut en una poesia, quina importància creus que té la forma, és a dir, el ritme, la mètrica i la rima?

—L'art ve d'artifici i l'artifici vol dir manipulació. L'art en aquest cas seria la poesia, és una manera de manipular conceptes i paraules de manera que a través de les tècniques com són la mètrica, ritme i rima es creï un camp emocional en el qual el receptor d'aquell missatge té l'opció d'obrir-se-li els porus de la seva pell sentimental.

La poesia, a través d'aquest mitjà de bona conducció que és aquest camp sentimental o camp harmònic, crea l'ambient adequat per rebre en harmonia els coneixements o les emocions transmeses.

L'artista neix i es crea

—Creus que gran part de l'artista neix?

—Sí, indiscutiblement, però també es fa. Quan es diu que l'artista neix, crec que és una certa fallàcia, tot i essent veritat. L'artista es crea és l'altra part de la fallàcia. Jo diria que l'artista neix i es crea. Un artista sense art, sense artífici, sense manipulació et donarà un producte brut, sense elaborar prou. De la mateixa manera que una persona que sàpiga primilar expressions però li manqui a dintre el foc de la inspiració també primilarà buideses. Es necessiten les dues coses, és a dir, la deu, la força, la sortida i després el bon canal, el curs per conduir aquella inspiració. L'artista és, existeix de per si però també s'ha de crear perquè pugui arribar a bon terme.

—Quina és la teua font d'inspiració?

—Això és molt divers. He fet poemes de gairebé tot, és a dir de tot allò que m'ha interessat. I m'interessa tot allò que noto que se m'endinsa, que em penetra, que m'inspira. De vegades pot ser la clàssica poesia amorosa a través d'un estat emocional. La poesia fi-

losòfica a través d'un estat reflexiu, o bé ha estat la poesia pseudocientífica. La poesia sideral basada en l'astronomia, en la biologia, la història, etc. Sobre tota matèria que en un moment determinat de la meua vida l'he estudiada amb fruïció i il·lusió i allò gairebé sempre s'ha traduït en poema. Aleshores com que veig que tinc tanta diversitat, doncs, dedueixo que és allò que m'interessa allò que m'inspira.

—Es diu que escriure en català es autolimitar-se. ¿Què opines sobre això?

—De bon començament t'he explicat aquella anècdota de la meua vida sobre la producció que tenia en castellà i que vaig estripar. Això ho vaig fer precisament perquè no em limités. Jo tinc una visió que alguns potser en diuen europeista, jo més aviat en diria universalista. A mi m'interessen totes les cultures perquè tenen un gran fons i és un tresor. Cada cultura inclou un tresor d'emocions, de realitzacions. Si una cultura es perd, qualsevol, la que sigui, vol

Josep Colet, assagista, poeta

“La poesia catalana: projecció social”

La poetessa Rosa Verdú, el poeta Josep Colet i Giralt, el Dr. Ramon Pla i Arxé, Degà de la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona, l'espòleg i historiador Domènec Pastor i Petit, l'ex-senador Lluís-Maria Xirinachs i en Salvador Escamilla, en la presentació del llibre "El Món de les Tercines".

beta, professor de català

atalana no té la cial d'abans"

dir que hi ha una quantitat d'obra literària escrita en aquella cultura que desapareix. Per tant, considero que és important aquesta idea d'universalitat. També crec que l'home ha d'arrelar-se dintre del seu jo social. I abocant-ho tot a una sola cultura, parlar al món. Parlar als seus copartíps en aquest fet cultural que és l'idioma, que és la literatura. Així és més universal que no pas una persona que agafant una mica d'aquí i una mica d'allà, es considera també molt universal però que, en el fons, es un pària universal perquè només toca per sobre petites coses de moltes coses. Aleshores, penso que l'especialització en aquest cas, el canal de la pròpia cultura és el camí més universal que podem tenir.

La tercina és un corpus únic d'enllaç perfecte

Parla'ns una mica d'aquesta novetat editorial insòlita com és el llibre "El Món de les Tercines". ¿Com va sorgir la idea de fer-ho?

—Aquesta idea ve d'una mica lluny: fa cosa d'un any i mig vaig fer unes classes de Preceptiva Literària. Arran d'això vaig començar unes altres classes d'especialització que em van impulsar, com en una nova etapa de la meua vida, a estudiar, o sigui, a convertir-me en mestre i alumne al mateix temps. D'això vaig aprendre moltes coses que desconeixia de tota la nostra història literària, des dels Trobadors fins el Renaixement. Aleshores, vaig investigar noves formes i a buscar altres cultures. Un exemple són els "Pantums" que es un poema malai. Després els poemes xinesos, etc. I tot això tan exòtic per nosaltres vam adaptar-ho a la llengua catalana. Un dia —*prosegueix*— tot llegint la tercina de Dante Alighieri "La Divina Comèdia", precisament en versió original, vaig adonar-me de la meravella de l'encadenament que té la tercina. Vaig veure que mostrava un camí nou. La tercina és un poema compacte, un corpus únic, intocable que va des de la primera estrofa fins a l'última i

entre totes elles hi ha un enllaç perfecte. Aleshores, aplicant aquesta mateixa tècnica però d'una manera molt més àmplia vaig idear uns mètodes a través de la derivació combinatòria. Després els vaig exposar a les classes del llavors ja anomenat "Seminari d'Investigació Poètica". Allí precisament va ser on vaig exposar la descoberta del "Món de les Tercines". Entre el que aportava i l'ajut dels altres companys, vam confeir totes les possibilitats de l'esquema, almenys les regulars perquè les irregulars són infinites. De regulars, exactament són 40 formes, la coneguda és a dir, la dantesca més 39 de verges i això no solament per a la literatura catalana sinó per qualsevol literatura.

Aquest llibre de fet només és com l'iceberg; darrera d'aquest llibre hi ha una sèrie d'investigacions molt més àmplies que hem anat fent. He aplicat aquestes tècniques de la derivació combinatòria a d'altres composicions com els dístics, sonets, zejels, quartets, quintets, etc. i tinc més de 250 for-

DERIVADA DEL PSEUDO-TERCET BLANC

4.14 Tercina birima, mòbil, creixent,
de rima correlativa

Esquema: 12A/3AB/4BC/5CD/D

MÀ DINTRE MÀ

Com un gat petit
la meua mà cerca
la teua escalfor,

com au que tremola
dins el niu rodó
de la mà de seda,

com ovella closa
dins la dolça cleda
de la teua mà,

la meua mà troba
en el tacte bla
de la teua estreta

la joia completa!

Josep Colet i Giralt

mes noves i surten unes combinacions realment brillants.

—*Com s'ha portat la crítica?*

—De moment m'han arribat algunes opinions ja una mica especialitzades de gent que coneix el camp poètic. De fet n'hi ha hagut per a tots els gustos. Molts d'admiració i d'altres que no hi han donat cap importància perquè han dit que les formes no li interessaven ja que prefereixen el vers lliure.

—*El Degà de la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona, el dia de la presentació del llibre, va dir que hi donaries classe. ¿Parla'ns una mica d'això?*

—No te'n puc parlar concretament perquè els passos són encara per fer. De moment, no sé encara si seran classes, trobades o conferències-col·loqui. El que si desitjo és exposar aquestes teories a tots els joves creatius universitaris, perquè així s'endinsin pel camí de la recerca.

Això és el que hi ha previst però falta concreció i no podrà ser lògicament fins el curs vinent.

La literatura està mediatitzada per una qüestió econòmica

—*Com veus la panoràmica de la literatura catalana i, en concret la poesia?*

—Catalunya és un país estrany en aquest aspecte. Diria que hi ha més gent que escriu poesia que no que llegeix poesia —*se li escapa un lleu somriure*—. Això és curiosíssim. La panoràmica de la nostra literatura està mediatitzada per una qüestió econòmica. Dintre del nostre país, s'han creat dos sectors. El sector marginal i el sector oficialitzat. En el sector marginal hi ha molts poetes que són professionals, però que han perdut el tren de la modernitat. Aquests no hi ha cap editorial que els publiqui res, ni els volen veure. Dintre el sector oficialitzat, que és el que està protegit per les editorials, hi ha unes quantes persones consagrades. Moltes les hem perdut en els darrers anys. Després hi ha molta joventut que edita, gairebé tota universitària. Normalment les seves obres, excepte en alguns casos, són d'una qualitat, per a mi, molt baixa com a poesia.

Diria que molta és com una recerca d'emotivitats estranyes de sortir de qualsevol camí fressat que sempre busca l'originalitat a costa del que sigui, fins i tot, de la mateixa poesia.

De fet ens trobem que hi ha una poesia molt intel·lectualitzada. Poc comprensible si no es té una gran preparació cultural i que el poble pràcticament no llegeix. I en canvi, l'escriptor del circuit marginal que sí que podria parlar al poble de Catalunya perquè fa una poesia més planera, més directa, més popular, no té el camí obert a les editorials.

Actualment, la poesia no té la projecció social que tenia abans. El poble n'està orfe i això em preocupa de veritat.

—*Quines creus que són les tasques indispensables que en aquest moment s'ha de dur a terme per que la poesia arribi a un major nucli de la nostra població?*

—Crec que la Generalitat i els centres oficials haurien de donar suport i ajut a certes editorials perquè publiquin les obres importants, no tan cultes però més populars d'aquest sector marginal. Amb la finalitat que pogués enllaçar una mica amb el poble.

—*Què els diries als joves lletraferits que es volen dedicar a la poesia?*

—Per als joves tinc un missatge que a vegades no me l'accepten molt bé, però que jo sempre repeteixo. Crec que no en podem dir d'altre. Aprendre! El jove que li agrada la poesia lliure, l'expressió espontània, molt bé, li respecto i que ho faci. Però al costat d'això que aprengui tota la normativa clàssica, que aprofundeixi en el coneixement de la llengua. Això és vital, l'eina és la llengua i després quan ho conegui, que faci tot el que vulgui, però serà diferent un cop hagi après totes les tècniques.

La conversa llarga i densa arriba a la seva fi. En Josep Colet ens ha exposat les coses d'una manera clara i entenedora. I afegeix "Espero connectar amb molts poetes del país i fer plegats una tasca conjunta que penso que és el que podem fer millor".

M. DOLORS CANELA
i BARRABEIG

CALENDARI

HOMES I INSTITUCIONS

Diumenge, 25 de setembre. XXVI del temps ordinari. Mare de Déu de la Misericòrdia, a Reus. Sant Dalmau Moner, dominic i santa Aurèlia, verge.
Festa major a Cervelló i Reus.
El sol surt a les 5,41 i es pon a les 5,44 (hora solar)
Dilluns, 26 de setembre. Sant Cosme i sant Damià, germans màrtirs; sant Nil, abat i santa Justina, verge màrtir.
Festa major a Duesaigües, el Prat de Llobregat i Vandellòs.
Dimarts, 27 de setembre. Sant Vicenç de Paül, fundador; sant Adolf i sant Joan, germans màrtirs.
Dimecres, 28 de setembre. Sant Wenceslau, rei màrtir; sant Exuperi i Salomó, bisbes i sant Heliador, màrtir.
Dijous, 29 de setembre. Els sants àngels Miquel, Gabriel i Rafael. Santa Gudèlia, màrtir.
Festa major a Alcanar, Alforja, Belltall, Camarasa, Ciutadilla, Colera, Lleida, Molins de Rei, Montroig del Camp, Vallromanes i altres pobles.
Divendres, 30 de setembre. Sant Jeroni, prevere i doctor. Santa Sòdia, vídua.
Dissabte, 1 d'octubre. Santa Teresina de l'Infant Jesús, verge i santa Júlia, màrtir; sant Remigi, bisbe.
Festa major a Serós.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

25 de setembre. Diumenge, XXVI de durant l'any. Lectures: Primera, Nm 11,25-29, S 18, segona Jm 5,1-6, tercera Mc 9,38-43,45,47-48.
26 de setembre. Dilluns de la set. XXVI de durant l'any. Lectures: Primera Jb 1,6-22, S 16, segona Lc 9,46-50.
27 de setembre. Dimarts de la set. XXVI de durant l'any. Lectures: Primera Jb 3,1-3.11-17.20-23, S 87, segona Lc 9,51-56.
28 de setembre. Dimecres de la set. XXVI de durant l'any. Lectures: Primera Jb 9,1-12.14-16, S 87, segona Lc 9,57-62.
29 de setembre. Dijous. Els sants arcàngels. Miquel, Gabriel i Rafael. Lectures: Primera, Dn 7,9-10.13-14, o bé: Ap 12,7-12a, S 137, segona Jo 1,47-51.
(Jb 19,21-27, S 26, Lc 10,1-12)
30 de setembre. Divendres, de la set. XXVI de durant l'any. Lectures: Primera, Jb 38,1-12-21;39,33-35, S 138, segona Lc 10,13-16.
1 d'octubre. Dissabte de la set. XXVI de durant l'any. Lectures: Primera Jb 42,1-3.5-6.12-16, S 118, segona Lc 10,17-24.

Litúrgia de les Hores
Setmana I

Diumenge, 25. Propi del temps.
Dilluns, 26. De fèria.
Dimarts, 27. Sant Vicenç de Paül. Memòria obligatòria.
Dimecres, 28. X aniversari de la mort dels papa Pau VI i Joan Pau I. Ofici de difunts o de fèria.
Dijous, 29. Els sants arcàngels Miquel, Gabriel i Rafael. Festa.
Divendres, 30. Sant Jeroni. Memòria obligatòria.
Dissabte, 1 d'octubre. Santa Teresa de l'Infant Jesús. Memòria obligatòria.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Oh matins grisos de tardor!

Que bonic assistir a la collita al camp i contemplar, més tard, la llaurada quan la tardor, calladament, arriba. Mes que en la feixuga xafagor de l'estiu, em sento estabilitzat quan l'aire és tebi, i, els dies, plujosos. Em fan fel·lic les furioses borrasques gèlides, tallants, que, per a altres, son sinistres. Persistents una nit o tot un dia, assequen el fullam dels arbres del cantó que les fustiguen. Ara frueixo de la tardor de la vida. Els últims sols tardorencs maduren, si no ho són, els raïms peresosos. Un no ha d'escriure mai d'allò que no estima. Jo estimo la tardor.
Hi ha qui escriu sobre l'aigua.

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de L'Estany

Per la diada de Sant Francesc

En vigílies de la festa de Sant Francesc —4 d'octubre— ens plau presentar la segona edició del llibre, **Francesc d'Assís, sant i ecologista**, l'autor del qual és Francesc Gamissans, redactor de "Catalunya Cristiana".

"Aquesta obra —escriu en el pròleg Josep M.ª Rovira Bellosso— petita de mida, aparentment poc ambiciosa, us farà pensar i us farà sentir bé. Espero que a molts de joves que cerquen una actitud positiva i encertada envers la natura, aquest llibre els representi un descobriment i un goig, perquè el contacte amb sant Francesc d'Assís sempre és fecund".

L'autor ha volgut recollir tots els trets més significatius de la vida del Pobriçó d'Assís que tenen relació amb l'ecologia, o millor dit, que mostren el seu amor i respecte per les coses creades. No es tracta pas d'un comentari interpretatiu, ni d'un estudi sobre el sentit ecològic segons el pensament franciscà. Això ja s'ha fet i

amb tant d'èxit que mogué el papa actual, Joan Pau II, a proclamar el sant, patró universal dels ecologistes.

El que faltava era una obra que presentés l'aspecte i fisonomia del sant on es reflecteixi aquesta particular singularitat, i això no copiant servilment dades, textos i anècdotes biogràfiques, sinó exposant les motivacions del sant que poden ser font d'inspiració per a tots els qui estimen i admiren l'univers, com a obra meravellosa del Creador. El text, curt, viu i planer de cada capítol, pot ser útil per llegir i comentar en trobades de joventut, en clubs d'esplai o com a lectura d'alguna celebració paralitúrgica.

Per altra banda, les il·lustracions de M.ª Lourdes Viñas s'agermanen amb el text, formant un conjunt atractiu, harmoniós i de gran interès.

"**Francesc d'Assís, sant i ecologista**", forma part de la col·lecció "Els Daus" d'Editorial Claret de Barcelona.

C.R.M.

ADULTS EN LA FE

Símbols i catequesi familiar (2)

JOAN GUTERAS i VILANOVA

L'Església, mestra i mare, sent una sol·licitud especial per al món de la família. Per això, amb la llum de l'Evangeli, mostra les seves perspectives totals. Se'n sent servidora. I ensenya com el matrimoni és vocació a l'amor i al servei de la vida.

La mateixa comunitat cristiana té interès en la "Catequesi familiar", duta a terme pels mateixos pares amb l'ajut de la parròquia. L'educació en la fe, ultra l'exposició doctrinal, requereix allò que la fa creïble: l'amor entre els diversos membres de la família. I allò que li fa assolir el contacte amb Déu: l'oració en comú.

La integració familiar

El ritual del matrimoni, en les seves orientacions doctrinals i pastorals, indica com la família és cridada a ser una comunitat. És un problema d'integració. Moltes famílies, de vegades, no assoleixen aquesta comunió, per dissort. És una qüestió de sintonia real entre els pares, els fills i les altres persones que conviuen a la llar. Recorda que l'esforç de crear comunitat ha d'estar sempre present: Afegeix, amb to realista, que "això no serà ordinàriament un fruit espontani de la convivència, sobretot quan els fills van prenent consciència de la seva personalitat. Cal, doncs, per part de la família, un treball constant per apropar-se, tant com sigui possible, a l'ideal d'una comunitat humana i cristiana, en la qual és respectada la persona i la seva vocació, on cadascú se sent lliure, on tota iniciativa és ben rebuda, on la correcció mútua és possible, el diàleg és freqüent i el coneixement cada dia més profund; on tots serveixen la comunitat i la comunitat viu

per al desenrotllament i la maduresa dels individus, on en definitiva, es viu l'amor veritable."

Quina colla d'actituds tan fonamentals! Cal adonar-se de l'ascètica o esforç que això demana. Però s'hi juga la felicitat dels esposos i la personalitat dels fills. Bé val la pena que sigui com un mirall per contrastar la realitat i millorar-la. Evidentment, la pràctica d'aquests actes requereix la virtut. Per això mateix, pares i fills posaran esment a viure el seguiment de Crist, a mantenir-se fidels a l'aprenentatge catequètic.

Missió en la societat i en l'Església

Ha estat dit moltes vegades que la família és una cèl·lula de la societat. Per tant, ha de restar oberta a aquesta i no pot pas ser considerada com un organisme tancat o autosuficient. La família no pot tancar-se en si mateixa. L'obertura li és necessària com l'aire per respirar. "Per tant, diu el ritual, transcendent els límits de la família, obrint tot el seu esperit a la idea de la comunitat, tant

eclesiàstica com temporal. Això serà veritablement eficaç, si la mateixa comunitat familiar, especialment els pares, es preocupen de les necessitats materials i espirituals del proïsme, i si són fidels a la justícia, als seus deures professionals i viuen plenament integrats a la societat civil a l'Església". Correspon també als pares "afirmar amb valentia el dret i el deure que tenen d'educar cristianament els fills, i defensar la dignitat i l'autonomia legítima de la família, davant de la legislació civil".

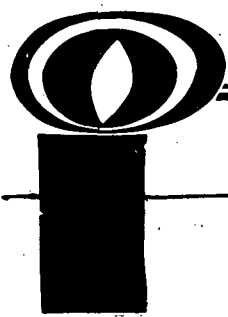
Aquí es completa l'ambient sostenidor de la catequesi familiar, teixida de lliçons de coses i de símbols clars, com indicarem oportunament.

Tot convergeix cap a un principi o orientació

Ara una anècdota. Un mestre deia un dia: "De temps, la meua escola no marxa bé. Poden ser molts els factors que hi influeixen. Però, la realitat més fonda és que falta l'ambient, el clima. Estem descoordinats, deprimits, resignats, amb poca il·lusió. Tot marxa aparentment, però no reeixim per manca de bon clima".

Aquest exemple, en el qual tota coincidència és pura casualitat, és alertador. La família necessita un bon clima, que faci possible l'educació en els valors. En els valors cristians, l'assimilació dels quals depèn molt més de la vivència connatural que dels sermons.

L'edifici familiar ha d'esdevenir la mostra del santuari domèstic de l'Església, com hem indicat, per l'amor mutu i la pregària comuna. Una comunitat vertebrada en l'amor, un organisme sensible i obert, críticament a les causes justes i a les necessitats del proïsme. Aquest és el secret de la solidesa de la família.

Elements de participació

• Participació en el misteri

La participació a la missa és, sobretot, un fet de caràcter espiritual: entrar en el conjunt de la celebració d'una manera total, fer-se propis els textos i el ritual, unir-se amb l'assemblea, i, a través de tot això, incorporar-se vitalment al misteri de Crist que és el contingut mateix de la celebració. Com recomana l'Apòstol: "Tenir els sentiments que corresponen als qui estan en Crist Jesús" (Filipencs 2,5).

Es clar que això últim és decisiu, i que hi ha altres maneres, en la vida cristiana, d'exercitar i fomentar aquesta comunió amb el misteri de Crist. Els sofriments acceptats com a participació de la creu de Crist, la vida quotidiana com a servei a la voluntat de Déu, la pregària individual com a diàleg amb el Pare per Jesucrist en l'Esperit Sant, etc. Però l'originalitat i la peculiaritat del que fem en la missa està en el fet que, a la missa, el misteri de Crist es fa present realment, és posat a la nostra disposició —podríem dir— per entrar-hi, amb tota la seva veritat. I un altre aspecte d'originalitat és que la comunió amb el misteri no la fem segons els nostres criteris individuals, sinó segons

la manera de fer i l'ensenyament de l'Església. I l'Església és més que nosaltres, encara que nosaltres formem part de l'Església!

Una manera molt immediata d'aquests instruments de participació són les actituds corporals. Tenen la seva importància, i en parlarem aquí mateix, ja fa mesos. Ara bé, al costat de les actituds corporals, hi ha una colla d'elements també visibles, corporals, que no són habitualment tan comentats, i potser no tan valorats, però que també valdria la pena tenir en compte. Evidentment, si'ens interessem no és pas per aconseguir una uniformitat estètica, com si es tractés de fer una desfilada, sinó perquè ens ajuden a entrar en la comunió amb el misteri que és decisiva.

• Els gestos de l'adoració

A la missa, no podem oblidar mai l'adoració. La presència de Déu demana, d'entrada, l'adoració. I com que tota la missa és una acció de Déu enmig de nosaltres, tota la missa ha d'estar ambientada en l'adoració. Això no vol dir que tota la missa calgui estar agenollat, però sí que difícilment tindrem sentiments d'adoració si no posem actituds que ens hi ajudin.

A part dels moments en què és bo estar agenollat, hi ha uns signes d'adoració que s'haurien de revaloritzar: les inclinacions. Vull assenyalar-ne una de la qual parla explícitament el Missal: la que es fa quan, en recitar el Credo, es diuen les paraules: "I per obra de l'Esperit Sant s'encarnà de la Verge Maria i es féu home". En la celebració anterior al Concili, durant aquestes paraules es feia una genuflexió, i encara avui, en les solemnitats de l'Anunciació de la Mare de Déu i del Naixement del Senyor —Nadal— ho fem. Hom s'oblida massa sovint d'aquesta inclinació; i és, en canvi, una manera excel·lent de subratllar la professió de fe i l'adoració d'aquest fet inefable que és la presència del Fill de Déu fet home entre els homes.

Una altra inclinació ben adient és la que caldria que fessin els fidels, quan estan drets durant la pregària eucarística, en el moment en què el sacerdot fa les genuflexions després de la consagració del pa i del

calze. Si el sacerdot adora el "misteri de la fe", és bo que també els fidels "adorin" aquest misteri, abans de proclamar-lo i oferir-lo al Pare.

Un altre moment d'adoració és el d'acostar-se a combregar. Certament, enlloc no diu que s'hagi d'estar agenollat per rebre l'Eucaristia, i és més propi que no hi hagin singularitats, en aquest punt. En canvi, sí que es diu en el Missal que els fidels, amb el sacerdot, convé que es preparin en pregària silenciosa abans de rebre l'Eucaristia. És una indicació que s'hauria de tenir en compte. Més important que buscar al Cantoral el cant de comunió, ho és romandre en pregària de preparació per rebre el Cos de Crist. La comunió eucarística, en efecte, demana un ambient de joia i de fraternitat, però en l'arrel, demana una profunda adoració del Senyor que se'ns dona gratuïtament, per la nostra vida.

• Diàleg

Juntament amb l'adoració, la missa demana el diàleg. És el gran diàleg entre Déu i els homes, per al qual Ell ens convoca. Els diàlegs de la missa tenen importància i significació. Per això algunes vegades són cantats, i amb raó.

Les nostres assemblees encara no són del tot sonores en els diàlegs. Hi ha encara força cristians que responen a mitja veu, o entre dents, quan caldria una resposta clara, decidida; no pas crida, és veritat, però sí major sonoritat. Moltes vegades, són les persones que volen entrar més espiritualment a la missa les que refusen donar unes respostes més sonores; potser creuen que això és superflu, o que les destorba. S'equivoquen en totes dues coses: ni és superflu, perquè amb la resposta decidida manifesten la seva condició de membres actius de l'assemblea, ni les pot destorbar, perquè precisament la seva participació ha d'expressar-se a través del ritme de la celebració, si no vol quedar-se en un exercici individualista.

Que ningú cregui que aquests temes són insignificants. ¿No és tal vegada, a través de les coses visibles com som atrets i educats per a les invisibles?

"¿ESTÀS GELÓS PER MI? TANT DE BO QUE TOT EL POBLE TINGUÉS EL DO DE PROFECIA!"

La narració de la història de Moisès presenta amb vivor els conflictes humans que sorgeixen àdhuc quan es tracta de les coses de l'Esperit de Déu. És tan fàcil interpretar-ho tot humanament, i no deixar espai per la llibertat de Déu...! La resposta de Moisès es converteix en una profecia del que serà el poble del Nou Testament: poble profètic, conduït i animat tot ell per l'Esperit Sant. Pentecosta n'és l'inici.

Lectura del llibre dels Nombres (11:25-29)

En aquells dies, el Senyor baixà en el núvol i parlava amb Moisès. Llavors prengué de l'Esperit que Moisès tenia i el donà als setanta ancians. Quan l'Esperit es posà damunt d'ells entraren en estat d'exaltació profètica i no paraven.

En el campament havien quedat dos homes, Eldad i Medad, inscrits entre els setanta però que no s'havien presentat davant el tabernacle. L'Esperit també es posà damunt d'ells i, allà mateix, al campament, entraren en aquell estat d'exaltació profètica. Un jove anà corrents a fer-ho saber a Moisès. Josuè, fill de Nun, que des de jove era l'ajudant de Moisès, digué: "Moisès, senyor meu, prohibiu-los-ho". Però Moisès li respongué: "¿Estàs gelós per mi? Tant de bo que tot el poble del Senyor tingués el do de profecia, i que el Senyor els donés a tots el seu Esperit!"

"ELS PRECEPTES DEL SENYOR SÓN PLANERS, OMPLEN EL COR DE GOIG"

Ésser profeta és, sobretot, tenir el sentit de la Paraula de Déu. Per això cantem aquest salm, que és una lloança als manaments, a la Llei, als determinis... Allò que Déu vol, en definitiva.

Salm 18: 8,10,12-13,14 (R.: 9a)

És perfecta la llei del Senyor,
i l'ànima hi descansa;
és ferm el que el Senyor disposa,
dóna seny als ignorants.

R.: Els preceptes del Senyor omplen el cor de goig.

Venerar el Senyor és cosa santa,
es manté per sempre;
els determinis del Senyor són ben presos,
tots són justíssims. R.

El servent vostre està prompte
a guardar-los amant;
però, ¿qui s'adona de les pròpies errades?
Disculpeu el que em passa inadvertit. R.

Preserveu-me, Senyor, de l'orgull;
que no s'apoderi de mi;
així seré irreprovable,
i net d'una gran culpa. R.

"LES VOSTRES RIQUESSES S'HAN PODRIT"

Difícilment es podrien trobar paraules més dures per estigmatitzar l'actuació d'aquells que posen el seu cor només en les riqueses, sense pensar en l'home. El text d'avui, conclusió de la sèrie de lectures de la carta de sant Jaume, és un text eminentment profètic, perquè mostra què pensa Déu en situacions com les descrites. Com en altres moments d'aquesta mateixa carta, el sermó de la muntanya està en la base del text: no són solament les riqueses, les que es podreixen, sinó el cor de l'home, quan aquest el posa exclusivament en les riqueses. Perquè és el cor de l'home el que és capaç de tancar-se als germans.

Lectura de la carta de sant Jaume (5:1-6)

Ara us parlo a vosaltres, els qui sou rics. Plorau desconsoladament per les desgràcies que us cauran al damunt. Les vostres riqueses s'han podrit, s'han arnat els vostres vestits, s'han rovellat el vostre or i la vostra plata, i el seu rovell serà el vostre acusador i us devorà les carns. Heu amuntegat riqueses precisament aquests dies, que són els darrers. El jornal que heu escatimat als qui han segat els vostres camps clama contra vosaltres, i el crit dels segadors ha arribat a les orelles del Senyor de l'univers. Heu viscut aquí a la terra una vida de delícies i plaers, us heu engraiat com el bestiar, ara que és el dia de la matança. Heu condemnat el just, l'heu assassinat i ell no s'ha resistit.

"QUI NO ÉS CONTRA NOSALTRES ÉS AMB NOSALTRES. SI LA TEVA MÀ ET FA CAURE EN PECAT, TALLA-TE-LA"

L'evangeli d'avui continua el diàleg entre Jesús i els deixebles, que començarem a llegir diumenge passat. I continuen igualment les incomprendiments dels deixebles. L'advertència de Jesús té aires de gravetat, i no és molt llunyana del llenguatge de les dues lectures anteriors. Els deixebles poden escandalitzar "els petits que tenen fe", i cal que vigilin molt seriosament per no fer-ho. Quan pensen més en ells mateixos que no pas en Jesucrist i la seva gràcia, aleshores hi ha malentesos.

Lectura de l'evangeli segons sant Marc (9:38-43,45,47-48)

En aquell temps, Joan digué a Jesús: "Mestre, n'hem vist un que es valia del vostre nom, per treure dimonis i li dèiem que no ho fes més, perquè no és dels qui vénen amb nosaltres". Jesús respongué: "Deixeu-lo fer. Ningú que en nom meu faci miracles, no podrà després malparlar de mi. Qui no és contra nosaltres, és amb nosaltres. Tothom qui us doni un vas d'aigua pel meu nom, perquè sou de Crist, us dic amb tota veritat que no quedarà sense recompensa.

Però a aquell que allunya de mi un d'aquests petits que tenen fe, valdria més que el tiressin al mar amb una mola d'ase lligada al coll. Si la teva mà et fa caure en pecat, talla-te-la. Val més que entris a la vida sense mà, i no que vagis amb totes dues mans a l'infern, al foc que no s'apaga. Si el teu peu et fa caure en pecat, talla-te'l. Val més que entris a la vida sense peu, i no que siguis llençat amb tots dos peus a l'infern. I si el teu ull et fa caure en pecat, treu-te'l. Val més que entris al Regne de Déu amb un sol ull, i no que siguis llençat amb tots dos ulls a l'infern, on el corc no mor mai i el foc no s'apaga".

La revelació de la natura

Avui hi ha una certa tendència a imposar als nadons noms més o menys exòtics. Algú en diu "originals", malgrat que després hom descobreix que la dèria per l'originalitat no fa res més que instal·lar-nos a tots els nous àmbits comuns. A l'escola no és gens difícil descobrir alguns infants que també porten el nom tan "original" que hem imposat al nostre fill. Darrerament s'estan posant de moda les originalitats ecològiques en el terreny de l'onomàstica. Hi ha qui, estranyat —i fins esverat— inquireix davant d'un d'aquests noms: I quin sant és? Deixant a part que sempre és possible acabar descobrint en el santoral popular d'un país o altre algun sant que s'hagués anomenat així, o alguna invocació mariana que hi faci referència, el cert és que el nom no fa el sant, i en canvi sí que el sant fa venerable un nom. Ningú no s'estranya quan a un nen li posem Oriol, per exemple. En el llenguatge usual, oriol sempre havia estat i continua essent-ho, el nom d'un moixó. A partir del segle X apareix com a gentilici. Fins que a la Barcelona de la segona meitat del segle XVII, a la parròquia del Pi hi hagué un escolanet, que després va ser sacerdot i quan va morir tothom deia que era un sant. I ho era: sant Josep Oriol. A partir de la seva canonització, l'any 1909 el nom del moixó va esdevenir nom de sant. I a què treu cap tot això? El nostre salm responsorial està tret de la segona part del salm 18, que certament ens parla de la Llei de Déu, però ho fa després de parlar-nos en els vv. 2-7 de com el mateix Déu que ens ha donat els manaments, ha fet també el món, i tant en la Llei com en la Natura, Déu se'n revela, se'n manifesta. **El cel parla de la glòria de Déu, l'estelada anuncia el que han fet les seves mans... Ha posat dalt del cel un pavelló per al sol, i el sol en surt... res no s'escapa de la seva escal-**

Ecologisme i manaments

(Salm 18 -H. 19-: 8.10.12-13.14 R.: 9a)

JOSEP M. ARAGONÈS

for (vv. 2 i 5c-7). Després de tot és possible que els ecologistes —solen ser gent de l'excursionisme i de l'ecologisme els qui imposen aquests noms als seus fills— fins i tot sense pretendre-ho ni saber-ho massa, no facin res més que imposar-nos a tots una mena de crit d'alerta, perquè sapiguem retrobar la bellesa de la Natura i llegim des de la fe mantinguda o retrobada, aquest magnífic llibre de meravelles —que diria Ramon Llull— que ens parla de Déu. Perquè la Natura, a no ser que siguem cecs voluntaris o analfabets interessats, ens parla de Déu, i de la Llei que el Creador ha posat en totes les coses perquè tot i tothom pugui encertar el camí de la seva realització. Potser d'aquí a uns anys tindrem uns sants que, amb els seus noms ecològics i amb els exemples de la seva virtut, ens diguin que la Natura i les lleis que el Creador li ha donat han de ser respectades amb amor.

El sol de la Llei de Déu

Sense la llum del sol, la vida fóra impossible. Fins i tot, quan heu de caminar de nit, la ruta es fa feixuga i el cor està inquiet. Qui va a les fosques ensopega i cau amb molta freqüència. En la ruta de la vida, Déu ens ha posat el sol de la seva Llei perquè ningú de nosaltres no hagi d'anar a les palpentes. Per això el salmista ens diu

avui: **Es perfecta la llei del Senyor, i l'ànima hi descansa; és ferm el que el Senyor disposa, dona seny als ignorants** (v. 8). A la llum dels manaments caminem amb seguretat i amb il·lusió per les sendes del nostre viure quotidià. Caminem a peu pla, sense sorpreses d'ensopecs imprevisibles. **Els preceptes del Senyor són planers, omplen el cor de goig** (v. 9a). No és estrany, doncs, que qui com el salmista sigui una persona de pensament recte i coherentment humà, acabi reconeixent que **venerar el Senyor és cosa santa, es manté per sempre; els determinis del Senyor són ben presos, tots són justíssims** (v. 10). El resultat de tota aquesta reflexió teològica sobre els camins de la vida i la ruta que els manaments ens hi marquen, no pot ser altra que la confessió simple i plena de fe del salmista: **El servent vostre està prompte a guardar-los amatent** (v. 12). És la confessió del seny humà. Més que ententesar-nos a inventar camins que qui sap on menen, el més assenyat és seguir els que ens ha traçat el Senyor, que **omplen el cor de goig i l'ànima hi descansa** (vv. 9 i 8).

Manaments i perdó

Déu ens dona la seva llei perquè és misericordiós. La misericòrdia és com una mena de composició entre dos elements,

que són la misèria per un costat i la sensibilitat del cor per l'altra. Quan aquesta sensibilitat cordial entra en contacte amb la misèria, neix la misericòrdia. La misèria és nostra, la cordialitat és de Déu. Ell és l'Amor, infinitament sensible a les misèries nostres, per això Déu és també essencialment misericòrdia. I el primer acte de la misericòrdia, la primera revelació de l'amor de Déu, és traçar un camí de capteniment als homes. Ja en el mateix paradís, Déu obre a la humanitat el camí de la seva realització. I perquè el manament original ja és un acte de misericòrdia —l'omnipotència sortint al pas de la feblesa— després de la caiguda ve el perdó. En la mateixa naturalesa, l'ordre —la llei— ecològica porta una gran capacitat de regeneració. Això no vol pas dir que no hàgim de tenir cura de la naturalesa i respectar-la. Sols vol dir que tota criatura és feble i que el Creador ve a ajudar la nostra feblesa, regenerant-nos. En definitiva, salvant-nos. Així el salm responsorial ens fa dir avui amb el salmista: **¿Qui s'adona de les pròpies errades? Disculpeu el que em passà inadvertit** (v. 13). En la història de les nostres relacions amb els altres i també amb la natura i el medi ambient, quants i quants disbarats no fem. Intencionats? Alguns certament que sí. La majoria, però, potser siguin més fills de la ignorància, de la imperícia, que no pas de la malícia. Però no deixen de ser errors, que hem de pagar entre tots moltes vegades. Per això necessitem ser humils. **Preserveu-me, Senyor, de l'orgull, que no s'apoderi de mi; així seré irreprovable i net d'una gran culpa** (v. 14). Amb els manaments ve el perdó. Amb el camí, la mà estesa de Déu disposada a alçar-nos sempre de les nostres caigudes. La gran capacitat de regeneració de la naturalesa. Revelació del gran amor de Déu, que és font de vida i que sempre salva, sempre ens realitza.

CULTURA CIENTÍFICA

El cervell i l'ànima humana

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

22. Anatomia del cervell

En l'espècie humana la part terminal anterior de la massa encefàlica, el telencèfal, és molt més gran que les altres quatre parts juntes i constitueix el cervell pròpiament dit en la terminologia científica actual. Ocupa més del 90% de la cavitat craniana. Si ens fixem en els encèfals dels altres vertebrats veurem que dels peixos fins als mamífers hi ha com un creixement gradual del telencèfal i una reducció de les altres parts encefàliques. En els peixos el mesencèfal és la més gran i coordina el seu comportament; en els amfibis segueix fent aquesta funció, però el telencèfal ja és més gros; en els rèptils i ocells ja és preminent el telencèfal, si bé té la superfície llisa i per consegüent el còrtex té poca extensió; en els mamífers més primitius (marsupials, insectívors) encara se li veu la coberta llisa, però ha crescut una mica més i a mida que resseguim cap als mamífers superiors fins als primats segueix engrandint-se i arrugant-se fent solcs i circumvolucions. Però encara hi ha un salt bastant fort entre els cervells dels primats antropoides i el cervell humà. El volum de l'encèfal d'un ximpanzé varia entre 320 i 480 cm³ i el d'un goril·la entre 340 i 530, mentre que el de l'home està comprès entre 850 i 2.000 cm³. I encara cal tenir en compte l'augment de solcs i circumvolu-

cions en l'home que fa que la superfície de matèria gris cortical sigui de més de 1.500 cm², que és superior al doble de la del cervell d'un goril·la.

Dos hemisferis

La forma global del cervell és d'un cos ovoide partit per una cissura en dues parts. Aquestes dues parts s'anomenen **hemisferis cerebrals** i recorden la forma d'uns guants de boxa. Sota la cissura interhemisfèrica hi ha les formacions que uneixen i intercomuniqueu els dos hemisferis: el **cos callós**, el **"septum lucidum"** i el **trígon cerebral**. Sota d'aquestes formacions hi ha la regió talàmica, que precisament fou anomenada així perquè és a sota, fent de llit als dos hemisferis ("thàlamos", llit nupcial, en grec). Com que la massa nerviosa cortical està molt replegada, a cada hemisferi apareix una sèrie de solcs, més o menys profunds, que s'anomenen **cissures interlobars**; els més marcats separen quatre regions a cada hemisferi que s'anomenen lòbuls i són el frontal, el parietal, el temporal i l'occipital, noms que els vénen dels ossos cranials que els recobreixen. La cissura que separa el lòbul frontal del parietal rep el nom de **cissura de Rolando**, i la que és entre el frontal i el temporal es diu **cissura de Silvius**; noms propis

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Teologia de Catalunya

que són els dels metges que les descrigueren per primera vegada. Els replegaments o circumvolucions de la superfície cerebral permeten distingir-hi regions ben determinades; Brodmann anomena àrees aquestes regions i en distingeix 44 a cada hemisferi. Però no és l'única classificació que s'ha fet de les àrees cerebrals.

Sota cada un dels hemisferis hi ha una prolongació anterior relativament petita que rep el nom de **lòbul olfactori**. Aquests dos lòbuls són els receptors del sentit de l'olfacte. Si comparem el cervell humà amb el dels altres vertebrats veurem que gairebé tots ells (potser només hauríem d'exceptuar els simis) tenen aquests dos lòbuls més grans, i és que tenen l'olfacte més desenvolupat. Com l'home, tant els taurons com els mamífers en general. I efectivament, l'home té només un milió i mig de cèl·lules olfactives, mentre que, per exemple, un gos d'atura en té 225 milions.

Ambdós hemisferis enclouen una petita cavitat en el seu interior. Són els ventricles I i II. Els III ventricles s'hi comunica per dos orificis laterals que s'a-

nomenen **forats de Monro**. Tots els ventricles contenen líquid cefalo-raquídi, que per l'aqueducte de Silvius va a parar també al IV ventricle, el del bulb, i després al canal de l'epèndima de la medul·la.

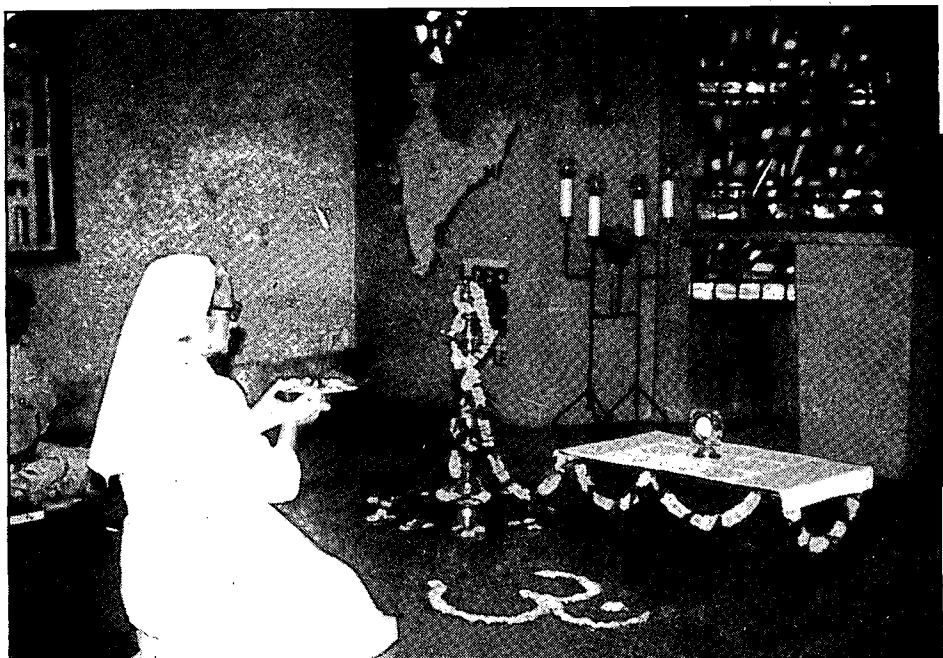
Substància grisa i substància blanca

A l'inrevés de la medul·la, el cervell té matèria grisa a la perifèria i blanca en el seu interior. El gruix de la substància grisa, que és l'**escorça o còrtex cerebral**, ve determinat per sis capes ben definides en la majoria de les àrees. S'hi veu una organització vertical; és clar que l'excitació és transportada de cèl·lula a cèl·lula en direcció predominantment vertical. La tercera de les sis capes és feta de grosses neurones que es diuen **piramidals**, per la seva forma; són les que originen la major part de fibres conductores de moviments voluntaris.

Sota l'escorça hi ha la substància blanca formada pels àxons de les cèl·lules corticals i els de les cèl·lules sensitives aferents, i, a més, per una quantitat immensa de connexions de les neurones del còrtex amb les formacions de la base del cervell i altres del sistema nerviós. També hi ha connexions interhemisfèriques a través del cos callós i entre circumvolucions distintes

d'un mateix hemisferi. La substància blanca no és blanca del tot en la seva part baixa perquè hi conté unes formacions grises, dites **núclis basals**, que són cinc a cada hemisferi: el **pallidum** (o **globus pallidus**), el **putamen**, el **caudal** (aquests tres formen una unitat que s'anomena **cos estriat**, o bé **cossos estriats**, en plural), el **claustr** i l'**amígdala cerebral**. Alguns també consideren el tàlem com un núcli basal més, però incorrectament, perquè està separat de l'escorça i pertany al diencèfal.

El còrtex dels dos hemisferis es divideix filogenèticament en tres parts: **paleocòrtex** (o **al·locòrtex**, i també **paleocòrtex** (o **al·locòrtex**, i també **paleopal·li**) **arquicòrtex** (o **arquipal·li**) o **còrtex de transició** i **neocòrtex** (o **neopal·li**). El paleocòrtex presenta només tres capes de cèl·lules i no sis, i ocupa una petita regió inferior del cervell coneguda anatòmicament amb el nom de **lòbul piriforme** (de forma de pera); conté els lòbuls olfactoris. L'**arquicòrtex** també és molt reduït i conté una formació que recorda vagament la forma d'un cavallet de mar i per això s'anomena **hipocamp**; es troba molt replegat a la part de sota del cervell. I el neocòrtex és tot el còrtex restant que ocupa més del 90% del total, i la part més interessant de tot el cervell.

La germana M.ª Josefa Queralt fa una ofrena al Santíssim. Els ritus cristians s'adapten als costums de l'Índia.

A la comunitat de Bombai regna l'alegria

M.ª Josefa Queralt, una missionera catalana a Bombai

“A l'Índia s'aprecia molt l'ensenyança dels col·legis catòlics”

Va marxar l'any 1968 a l'Índia i al cap d'un mes ja li passava pel cap de tornar a Catalunya. Va estar a punt de llançar la tovallola. Avui, M.ª Josefa Queralt, religiosa de les Esclaves del Sagrat Cor de Jesús, no deixaria per res aquell país. Hi està de gust, plenament integrada, conscient que desenvolupa una tasca útil. “La tasca de missionera afirma aquesta religiosa de 66 anys —sempre m'havia semblant molt atractiva”.

Les Esclaves del Sagrat Cor de Jesús tenen un col·legi per a disminuïts psíquics a Bombai i Cotxin. L'anomenen Dilhush que vol dir “Cor fel·lic”. Les religioses hi porten a terme una remarcable tasca pedagògica i s'hi respira un ambient càlid i entranyable.

—Quina és la feina principal d'aquestes escoles?

—Ajudar els disminuïts. Al nostre centre poden conviure i jugar amb d'altres nens i joves. Mirem de potenciar al màxim la seva creativitat. Quan fan vint anys,

van a un centre nostre a aprendre un ofici. Les escoles no s'obliden tampoc dels pares. Mirem d'ajudar-los a acceptar els seus fills tal com són.

—Quants alumnes tenen?

—En total agafem uns 100 nens i els repartim en grups de 12 que és un bon nombre per treballar. A l'Índia s'aprecia molt l'ensenyança dels col·legis catòlics i la nostra norma fonamental és la “tolerància”. En els nostres centres es parla anglès i hindi.

—A més a més d'aquest centre per a disminuïts, quines al-

tres activitats realitzen?

—A la ciutat de Bombai es fa un curs de mestres per a educació especial. Cotxin també és un centre d'espiritualitat. El nostre orde segueix l'espiritualitat ignasiana. Aquesta va ser una de les meves raons per entrar-hi, perquè jo tinc alguns germans jesuïtes i sempre m'havia causat impacte l'espiritualitat de sant Ignasi.

—Si segueixen l'espiritualitat ignasiana deuen donar molta importància a la formació intel·lectual...

—Sí, mira, ara no deixen entrar religioses de fora perquè no s'aconsegueixen nous permisos, però tenim tres novícies acabant la seva formació a Roma amb estudis de teologia, i cinc més a l'Índia que cursen carreres universitàries. Jo sóc pedagoga i teòloga. A més a més, a l'Índia és molt interessant oferir aquesta educació a la dona que està molt marginada.

—La imatge que ens arriba de l'Índia és la de debò o creu que està distorsionada?

—L'Índia és un poble de contrastos, la misèria és real i és gairebé inimaginable, arriba als extrems de la duresa. I al seu costat l'opulència més luxosa: palaus, jardins, piscines, vestits de seda, joies d'or i de pedres precioses... Mentre al carrer centenars de persones moren de gana. A Barcelona només arriba la part de misèria, la part més negativa envoltada de fanatismes religiosos i violència.

—Y de les vaques sagrades, què en pensa?

—Oh —fa una pausa— no els dono massa importància. Hi ha gent que reben benedicció tocant la vaca i ja està, es respecta. Molta gent és vegetariana per convicció i no solament per normes religioses. Nosaltres mengem carn de vaca! —riu—, però és que és molt bara-

ta. A l'Índia els carnisseros són la majoria musulmans o gent de la casta inferior. Se'ls menysprea.

—El cristianisme, després d'arrelar a aquelles terres, com ha evolucionat?

—Ara es viu una renovació necessària. El bisbe auxiliar de la diòcesi de Bombai, monsenyor Bosco Pena, ha impulsat un procés d'obertura i d'actualització de molts dels aspectes religiosos. L'esperança de l'Índia són les Comunitats de Base, les quals creiem fermament que comportaran una joia més intensa i una fe més evangèlica.

Acabada l'entrevista, la germana M.ª Josefa Queralt ensenya algunes fotografies de l'Índia i de les seves companyes religioses. “Mira, aquesta és la casa on visc —diu— i serà la meva darrera casa”.

NÚRIA ORIOL PALAREA

Als seus 88 anys, després d'estar-ne 30 a la presó

El bisbe de Shangai descobreix el Vaticà II

Monsenyor Kung Pinmei, bisbe de Shangai, de 88 anys, ha descobert el Concili Vaticà II després d'estar tancat 30 anys a la presó per la seva fidelitat a Roma. Estava aïllat, no podia llegir diaris religiosos i no tenia cap contacte amb el món catòlic.

El Vaticà el va nomenar bisbe de Shangai l'any 1950 i va romandre del 1955 al 1985 a la presó. En els seus primers anys de condemna no va estar mai sol. Dormia amb cinc o sis persones en cel·les molt petites. A d'altres presons on va ser traslladat posteriorment l'aïllaren. No podia celebrar la missa, rebre visites, llegir la Bíblia o qualsevol altre publicació religiosa.

Actualment viu a Stanford (Estats Units), a casa d'un nebot. La major part del temps el dedica a estudiar, llegir i descansar. Segueix un tractament mèdic, ja que pateix del cor i dels pulmons. El

seu nebot el protegeix dels nombrosos periodistes que intenten entrevistar-lo.

En declaracions que ha fet a una agència de premsa dels Estats Units, el nebot ha comentat que el bisbe, quan va arribar a casa seva, no podia mantenir ni una conversa senzillera perquè estava molt feble. Ara, en canvi, celebra la missa cada dia, tot i que encara no està acostumat del tot a la nova litúr-

gia del Vaticà II. Va descobrint de mica en mica tots els canvis que s'han produït a l'Església. Aprèn de memòria noves pregàries. No li resulta fàcil a causa de la seva edat.

El bisbe ja parla del seu retorn a la Xina, però el seu nebot assenyala que no hi tornarà fins que no estigui plenament restablert.

T.P.

LLANES ARDILLA

Orientació de punt. Jerseis d'encàrrec. Teixits de batista brodada i organdí.

Diputació, 405, entre Nàpols i Sicília.
Tel.: 232 65 15 - 08013 BARCELONA

M.ª CARMEN CARREIRAS

ANTIGUITATS

Afiliada al gremi d'Antiquaris de Catalunya

COMPRO:

- MOBLES ANTICS
- CADIRATGE
- PISOS SENCERS PER HERÈNCIES O PARTICIONS
- PORCELLANES
- VENTALLS
- JOIES
- JOGUINES
- NINES DE PORCELLANA, ETC.
- ROBA BLANCA I MANTONS DE MANILA
- PINTURES I DIBUIXOS
- BIBLIOTEQUES SENCERES
- LLIBRES ANTICS
- GRAVATS
- MAPES I CARTELLS

c/. de la Palla, 5. Tel. 318 94 26 - 230 19 71. 08002 Barcelona

LV VIATGE CULTURAL

16 d'octubre del 1988

Com les escoles i universitats, comencem un nou curs dels VIATGES CULTURALS de CATALUNYA CRISTIANA, en el qual esperem poder refermar velles amistats, contreure'n de noves, i conèixer més profundament, per estimar-lo més, el nostre país.

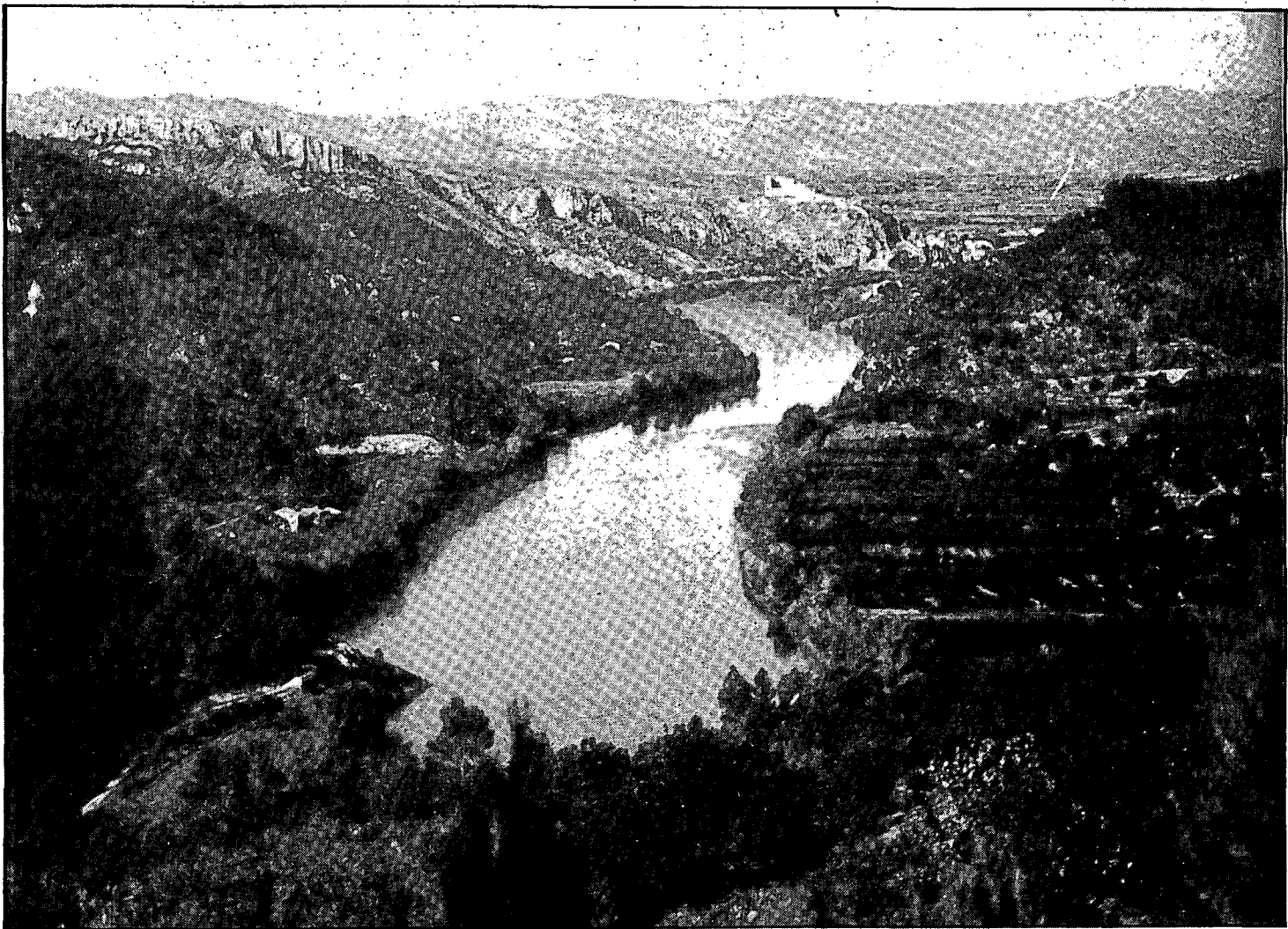
RIBERA D'EBRE I TORTOSA

ITINERARI:

Barcelona, Reus, Falset, Móra d'Ebre, Ribera d'Ebre i Tortosa. La primera part del viatge, fins arribar a Tortosa, serà sense cap parada especial a les poblacions del trajecte, ja que la intenció és poder admirar la bellesa paisatgística.

A Tortosa es visitaran els principals monuments de la ciutat.

El viatge de retorn a Barcelona es farà tot per autopista.

Vista de la Ribera de l'Ebre.

DINAREM

HOTEL BERENGUER IV

C/. CERVANTES, 23

Tel. 44 08 16

Preu 2.800 ptes., comprenent viatge, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu al Tel. 215 28 05 Sra. Montserrat. La sortida serà a les vuit en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assistixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical.

AVIS

La Direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

Exposició agrícola i d'artesanania del passat, a Valldoreix

El Museu que el dia 6 de setembre, fa dos anys, s'inaugurava, modestament, ha anat creixent i amplantant-se amb una rapidesa inusitada, malgrat la manca d'ajuda dels estaments oficials. Però fidel a la finalitat cultural i educadora proposada, ja des del principi, ha inaugurat enguany, concretament el dia 4 de setembre, una exposició que, creiem, instruirà a bastament els seus visitants en el passat agrícola i d'artesanania de la població.

La vinya, els cereals i la ramaderia, constitueixen les tres principals fonts de riquesa. Ningú no diria, veient les sumptuoses torres que s'han edificat, que el seu passat fos aquest. La pagesia s'ha transformat en una zona residencial de primera categoria. Però per això creiem que no podem deixar al marge allò que ha format part de la seva història.

Cal ponderar l'esforç realitzat dels qui han treballat per tal de reunir la gran quantitat d'objectes: eines, atuells de tota mena, algun d'ells realment monumental, principalment de l'època més florent, en ple segle XVIII. La recerca minuciosa a les cases particulars, a les quals hem d'agrair públicament la seva valuosa col·laboració en cedir, ni que sigui per un temps, totes aquestes peces que ja ens són desconegudes als homes del segle actual de la mecànica i dels programadors.

Els visitants podran veure com es pesava el raïm per fer-ne un vi de qualitat que s'exportava i que tenia un important establiment de venda a la Rambla barcelonina.

Creiem que és una oportunitat única de reunir totes aquestes peces en una exposició monogràfica que la constitueix en una valuosa manifestació de gran interès cultural.

No podem competir amb el "Museu del vi" de Vilafranca del Penedès, però tampoc no podem deixar de donar-ne constància que a pocs quilòmetres de la Ciutat Comtal, hi havia un important centre agrícola.

L'art religiós, representat

L'art sagrat i religiós també hi és dignament representat, malgrat les expoliacions que s'han produït a través del temps, sobre-

tot durant la malaurada guerra civil del 1936.

Per l'Exposició ens adonem que Valldoreix ha tingut i continua tenint una personalitat pròpia que la caracteritza i la diferencia de les veïnes poblacions.

Els gràfics i els mapes ens donen a conèixer també, les modificacions sofertes dels seus límits, tant en l'aspecte parroquial com en el civil. Ha estat una labor pacient i acurada del Sr. Josep Altet

que està a disposició d'aquells estudiosos que vulguin conèixer millor el nostre país. S'ha fet també la segona edició de la "Història de la Parròquia de Sant Cebrià de Valldoreix" que ens parla de l'interès desvetllat entre els forasters que vénen a visitar-nos.

La falta de recursos econòmics ha motivat la creació de l'associació "Amics del Museu de Valldoreix" amb una quota mínima anual de mil pessetes. Són força els ja inscrits; gràcies a Déu que

ens permet fer algunes coses, però així i tot no hem aconseguit el límit desitjat. Valldoreix és molt gran i es fa difícil fer arribar a coneixement dels seus habitants l'existència del Museu tot hi haver un indicador oficial a la carretera, concretament a la cruïlla de la Plaça de "Cán Cadena" camí de la Floresta.

L'horari normal de visita és el primer diumenge de mes, de 10 a 13; però també es poden concertar visites col·lectives d'entitats o es-

coles, assenyalant anticipadament el dia i l'hora.

Rehabilitació de l'església

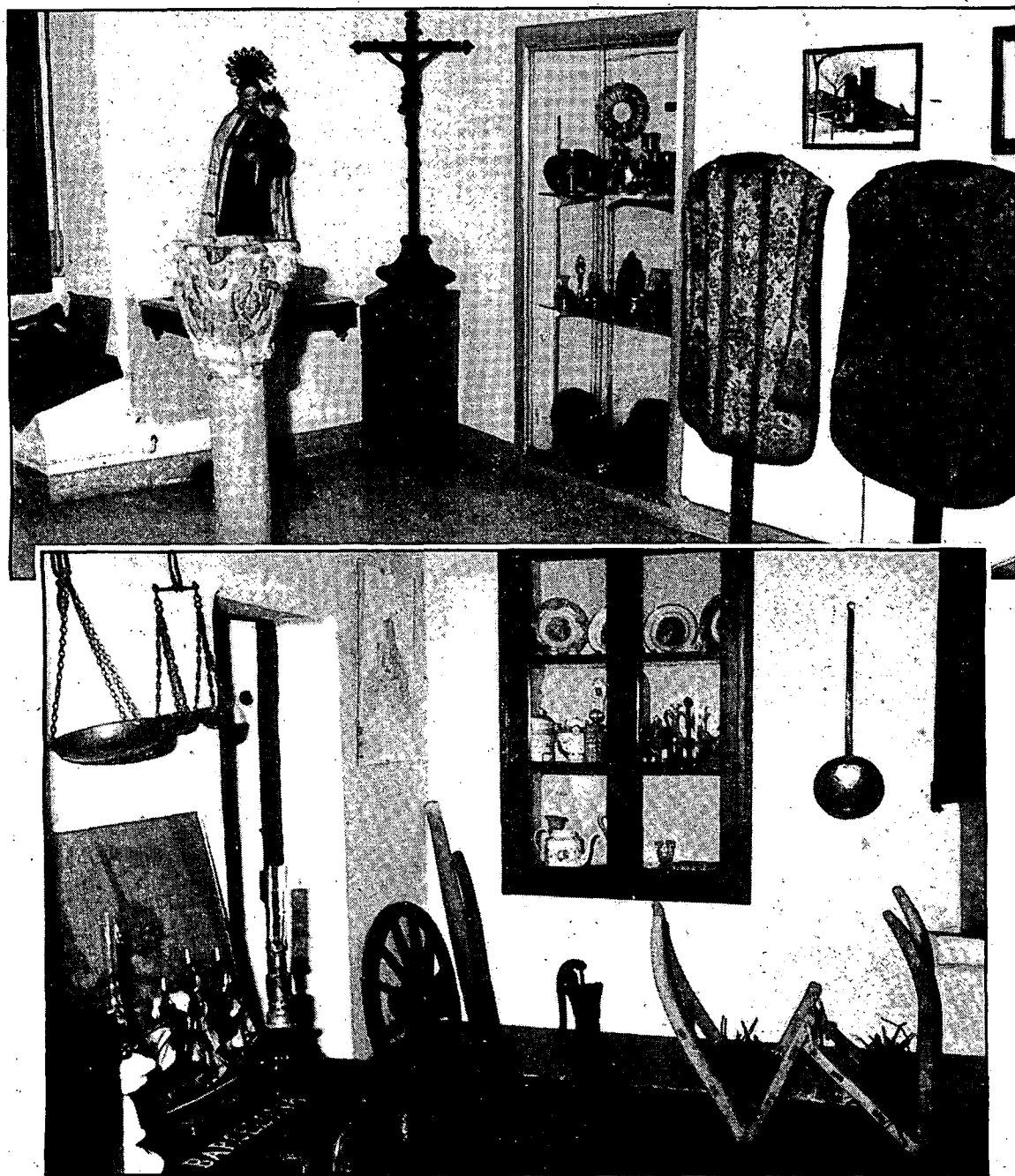
L'església parroquial també ha estat objecte de rehabilitació que ha posat al descobert aspectes inèdits i insospitats que ajuden a embellir-la encara més, junt amb els tres retaules que l'adornen, i que vénen a ser un complement del Museu.

Una vegada més volem que sigui reconeguda la pròpia identitat de Valldoreix, i no sigui considerat com un annex o ampliació de Sant Cugat. El Museu i l'exposició inaugurada parla prou clar d'aquesta realitat d'uns valors autòctons i locals, encara que per allò sigui només un conjunt de cases d'estiueig escampades pel bosc.

Finalment hem de dir que tampoc no s'ha descuidat l'aspecte de la sòlida pietat popular, amb la publicació de tres nous "goigs" amb motiu de l'Any Maria: a la Mare de Déu dels Àngels, que es venera a l'església parroquial, a la Mare de Déu de l'Assumpció, sufragània de la parròquia, la Festa Major de la qual, el 15 d'agost va constituir una diada d'extraordinari entusiasme. No solament per l'estrena dels bellíssims "goigs" sinó també per l'estrena d'uns gegants, subvencionats per una família de la parròquia. També s'ha editat els de sant Cebrià, degudament revisats, i que es canten en la seva festa del 16 de setembre, fent ben palès que els "goigs" no són de cap manera una manifestació arcaica, sinó plena de vigor i d'actualitat. Des d'aquí felicitem el president dels "Amics dels Goigs" el senyor Josep M.ª Jujol que ha sabut comunicar el seu entusiasme i ha deixat en la delegada, senyoreta Assumpta Villegas un activíssim element que ha format un estol de "gogistes" dins la comunitat de Valldoreix.

Tan a prop de la sorollosa ciutat de Barcelona, l'antiga "Vall Aurea" conserva encara racons que són una delícia pel seu encant natural. Desitjariem que, si fos possible, no tinguessin en compte els qui han projectat des de darrera una taula, el túnel i l'autopista que, inexorable, ha de destruir el Valldoreix que tant estimem els qui hi vivim.

JORDI SALES, Pura.

Detecció precoç de les cataractes

La sensibilitat de la visió i la detecció precoç del glaucoma i les cataractes poden ser determinades mitjançant una nova tecnologia que mesura la resposta del pacient davant successives onades d'intensitat lluminosa. Aquesta nova màquina "MCT 8000", que ha estat instal·lada a l'Institut oftalmològic Boston de Barcelona, és capaç d'analitzar la sensibilitat de la visió mitjançant contrastos, i comprova si aquesta sensibilitat es veu disminuïda per condicions simulades.

El "MCT 8000", que emet efectes lluminosos com poden ser enlluernaments, quantifica la visió del pacient i mesura el temps que tarda una persona a recuperar totalment la visió després d'un d'aquests efectes simulats. Aquets aparell, va explicar Fernando Hidalgo Santa Cruz, doctor en opto-

metria per la universitat de Boston, a Estats Units, permet de conèixer si una persona sofreix glaucoma sense que aparentment tingui cap símptoma, perquè mesura com es perceben els contrastos.

En determinar el temps de recuperació indica al mateix temps quan hi ha maculopaties o inflamacions de la màcula, que és la part més sensible de la retina. El glaucoma, que és una elevació de la pressió ocular que danya el nervi òptic, provoca a més a més d'una pèrdua del camp visual una disminució dels contrastos que fins ara no es podia determinar. Es calcula que a Espanya l'1,5 per cent de les persones més grans de 60 anys sofreix aquesta malaltia, contra la qual només hi ha tractament de prevenció però no de curació.

NOVEDAT EDITORIAL

"Jesucrist llum de l'ànima"

Autor: Mossèn Antoni Farrer

3.ª Edició

L'obra que ha format la nostra generació
Preu: 1.000 ptes.
4 volums
Demaneu-lo a les principals llibreries

JESUCRIST
LLUM DE L'ÀNIMA

Meditacions
per a cada dia de l'any
Vol. I

Això somiaven fa 25 anys Ahmed Ben Bella d'Algèria, Kwame Nkrumah de Guinea, Modibo Keita de Mali... i els altres 29 líders africans que, a Addis Abeba, el 25 de maig del 1963, firmaren la "Carta de la Unitat Africana". Amb ella naixia l'OUA (Organització de la Unitat Africana). La Carta condemnava sense reserves l'assassinat polític. I fins i tot hi va haver qui ja en aquesta reunió proposà la creació dels "Estats Units d'Àfrica". Però això era un somni.

L'octubre d'aquest mateix any 63, als cinc mesos tan sols de la firma de la històrica Carta, esclatava el conflicte entre Algèria i el Marroc a propòsit de Tinduf. La OUA va respondre d'una manera que després seria l'habitual: creant una comissió d'arbitri, incapaç de fer altra cosa que invitar les parts contràries a la reconciliació. Després, hi hagueren els cops d'Estat, els assassinats polítics, Biafra, Angola, els quinze anys de guerra entre Líbia i el Txad, les "guerres entre pobres" de Mali i Burkina, la barbàrie i la crueltat dels caps Bokassa, Amin i Obote, la perpètua humiliació africana a Sud-àfrica...

¿La OUA ha servit per alguna cosa?

Es, doncs, normal que quan el 25 de maig d'aquest any, 28 líders africans i 50 representants de països del continent es reuniren a l'"Àfrica Hall" de la capital d'Etiòpia per celebrar el 25 aniversari, un bon nombre d'entre els dirigents més sincers es preguntaven: ¿Ha servit realment per alguna cosa? El general Ike Nwachukwu, ministre d'extersiors nigerià, responia: "Parlem massa i actuem poc". Ide Oumarou, secretari general de la OUA, deia: "L'amarga veritat és que front a Sud-àfrica tenim discursos i poca força". Museveni, el nou president d'Uganda, repetia: "La nostra pròpia tirania ens treu la força moral per condemnar Sud-àfrica".

Com per subratllar els dubtes que pesen sobre l'Organització, els dos únics fundadors encara vius i en el poder, no assistiren a aquesta assemblea general: Houphouët-

Boigny de Costa d'Ivori i Hassan, rei del Marroc, país que ha abandonat l'Organització. També eren absents els captaires i mendicants que Menghistu, el militar-president que dirigeix avui els destins d'Etiòpia, havia agrupat i expulsat provisionalment de la capital, perquè la fam del seu país no espallés la festa dels prohoms africans. A diferència de fa 25 anys, la multitud d'Addis Abeba ha observat l'aniversari des de lluny, amb digna indiferència.

Xifres de la OUA

En l'actualitat, als 25 anys de la creació de l'OUA, Àfrica té:

Calia accelerar la descolonització del continent africà i protegir-lo contra tota forma de neocolonialisme; calia un desenvolupament humà i econòmic que trenqués el triple jou de la pobresa, la ignorància i la malaltia. Àfrica donaria un exemple d'unitat i de pau que el món comprendria el molt que havia d'aprendre de la cultura àrab i de la cultura negra...

—3 tenen pluralitat purament formal de partits (Marroc, Tunísia i Madagascar).

—6 tenen una democràcia pluripartidista (Botswana, Egipte, Gàmbia, Illes Maurici, Senegal i Sudan).

—8 caps d'Estat s'han succeït a Benin des de 1960 i a Sudan des del 1955, 7 a Ghana des del 1957 i 6 a Uganda des del 1962. Aquestes successions han estat ben sovint per cop d'Estat.

L'organització mundial no facilita les coses

En les assemblees generals de l'OUA dels anys setanta s'acostu-

El mal ja estava fet: en el seu afany de fatxendejar, els líders havien acceptat en l'època anterior préstecs que ara esclavitzaven el continent i que havia servit, entre altres coses, per corrompre la classe dirigent.

A més, l'estructura econòmica mundial facilitava als països rics trencar "el sindicat dels pobres" i explotar les seves riqueses i derrocar els seus dirigents...

Actualment es constata el fracàs total dels plans de Lagos. No hi ha mercats comuns a l'Àfrica, ni a l'agricultor se li dona la importància deguda. La corrupció és a l'ordre del dia i en el si mateix de l'OUA —els països rics sempre hi són darrera—, en el seu secretariat general, es parla de negligència, corrupció, bancarrota: 33 dels països membres tenen endarrerides de pagament les quotes de l'Organització.

La història dels últims 25 anys indica, certament, el fracàs dels polítics, però no, necessàriament, el fracàs dels ideals que els polítics han pervertit en deshumanitzar-los i utilitzar-los pel seu interès particular. L'Àfrica continua, malgrat tot, alimentant l'ideal de la unitat continental. Molt més, sens dubte, que els europeus. Tal vegada perquè no ha calat en ells el nacionalisme dels nous Estats. Els africans s'autodefineixen com una "comunitat africana" específica i senten i viuen aquesta comunitat com una fraternitat continental.

La nova generació de líders africans, la majoria militars, a vegades ens espanten, però també tot sovint ens sorprenen. Qui no recorda, per exemple, el general Sankara, president i guitarrista; o Rawlings, aixada en mà, participant en campanyes de promoció agrícola; o Chissano, disposat a empassar-se el seu orgull per donar menjar al seu poble...?

Cal esperar, per això, que l'OUA serà en el futur una expressió més realista i per això més popular del que Àfrica està aconseguint. Els nous dirigents africans tenen realisme polític, consciència de les pròpies limitacions, desig de participació popular activa, reconeixement de la importància dels no polítics a l'hora de l'alliberament d'Àfrica.

J.R.E.

Es creà per trencar el triple jou de la pobresa, la ignorància i la malaltia

25è aniversari de l'OUA

—26 caps d'Estat que són militars. D'aquests, 21 han accedit al poder mitjançant el cop militar.

—30 països amb partit polític únic, uns sota règim militar, uns altres sota règim civil.

—9 països totalment militaritzats, sense cap organització política ni tan sols partit polític únic (Burkina Faso, Ghana, Guinea Equatorial, Lesotho, Líbia, Mauritània, Níger i Nigèria).

mava a parlar d'unitat i d'alliberament. El discurs canvià una mica els anys vuitanta i a Lagos es parlava de fam i de manca de desenvolupament. Però aquestes decisions havien arribat massa tard.

CURS DE CREIXEMENT PERSONAL

GRUPS DE DESENVOLUPAMENT HUMÀ

Coneixement d'un mateix. Comunicació i relacions interpersonals. Com ajudar els altres per tal que s'ajudin a si mateixos. Tècniques per manejar l'stress, els problemes, les pors, l'ansietat, la tristesa, l'enuig, la timidesa...

FORMACIÓ CULTURAL PERMANENT

Psicologia. Filosofia. Antropologia. Literatura. Art. Espiritualitat.

ARA SÍ QUE POTS ENRIQUIR LA TEVA VIDA ¡¡¡INFORMA'T!!!

CENTRE DE CREIXEMENT PERSONAL
Gran Via, 690, pral. 2.ª - 08010 BARCELONA
Tel.: 232 51 53, de 10 a 1 i de 4 a 7

Les ONG europees han aportat uns 400.000 milions de pessetes en ajut al Tercer Món

Les Organitzacions No Governamentals europees han destinat prop de 400.000 milions de pessetes per al Tercer Món, la qual cosa suposa un equivalent al 12% del total de l'Ajut Oficial al Desenvolupament que els governs europeus dediquen als països subdesenvolupats.

Als països nòrdics i anglo-saxons, els poders públics han sostingut tradicionalment les ONG, mentre que França, Itàlia i Bèlgica han preferit que l'ajut sigui canalitzat a través d'organismes públics. Això però, no vol dir que no hi hagi suport de les ONG d'aquest països, altrament, tots els països comunitaris dediquen part dels fons adreçats a l'ajut al desenvolupament a les ONG.

La cooperació entre la CEE i les ONG ha permès una evolució en el terreny del finançament de petits projectes, de l'educació per al desenvolupament, l'ajuda d'urgència i l'ajuda alimentària.

Pel que fa a l'Estat espanyol, les ONG encara són un fenomen "nou", tot i que n'hi ha que funcionen des de fa més d'un quart de segle.

Enguany, l'Estat espanyol ha dedicat 350 milions de pessetes per a les ONG... tot i que havia promès 1.400 milions.

A Espanya, les ONG han canalitzat prop de 4.000 milions de pessetes per al Tercer Món, xifra que suposa un 1% del total de les ONG europees.

LLIBRES

Una nova publicació catalana: "La Nació"

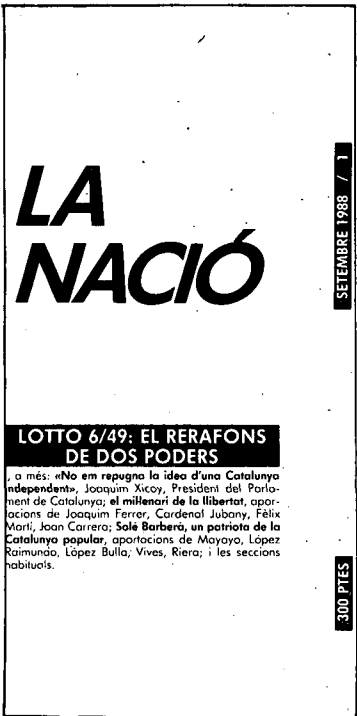
El M.H. President de la Generalitat, Sr. Jordi Pujol, va presidir l'acte de presentació pública de la nova revista "La Nació", a un cèntric hotel de Barcelona.

A l'acte va prendre també la paraula Ernest Sena, editor de la publicació, i Josep Miró i Ardèvol, president del consell d'Administració de la societat editora.

"La Nació" és una revista mensual d'opinió, d'anàlisi i de reflexió sobre la realitat nacional catalana i d'incitació a l'acció transformadora. Com diu l'escrit de presentació de la pròpia revista, "vivim sota l'imperi del pragmatisme i naixem per dir que no ens agrada, que no hi creiem, i per fer la nostra aportació per tal de canviar aquesta situació".

"La Nació" apareixerà regularment a principi de cada mes, compta amb 64 pàgines i una original i moderna maqueta; es ven al preu de 300 pessetes i es troba a la venda als quioscos de tota la nació, és a dir, igualment a Perpinyà com a Elx, a Ciutadella com a Mequinença. El seu director és el periodista i escriptor Joan Castellar-Gassol.

Al seu primer número, "La Nació" presenta un ampli dos-

LOTTO 6/49: EL RERAFONS DE DOS PODERS

a més: «No em repugna la idea d'una Catalunya independent», Joaquim Xicoy, President del Parlament de Catalunya; el millenari de la llibertat, aportacions de Joaquim Ferrer, Cardenal Jubany, Felix Martí, Joan Carrera, Solé Barberà, un patriota de la Catalunya popular, aportacions de Mayayo, López Raimundo, López Bulla, Vives, Riera; i les seccions babuïols.

SEPTEMBRE 1988 / 1

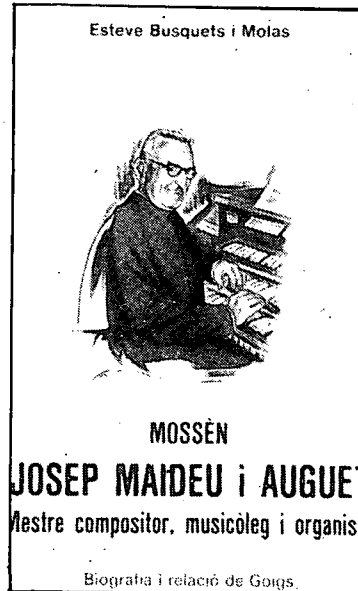
300 PTE

sier informatiu sobre el polèmic negoci del joc, una entrevista amb Joaquim Xicoy, president del Parlament de Catalunya, contribucions de diferents personalitats sobre el Mil·lenari i el text íntegre de la homilia pronunciada pel cardenal Jubany, arquebisbe de Barcelona el dia 23 d'abril d'enguany a la capella de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

Mossèn Maideu i els goigs (1)

Durant la meua infància i joventut vaig ser feligrès de la parròquia de Sant Pere de les Puel·les, de Barcelona. Allà hi havia un rector entossudit a prestigiar la vella església, antigament monestir de benetes, mossèn Garriga i Pobla. Un any, per la festa patronímica, va encarregar a mossèn Josep Maideu i Auguet uns goigs en honor del patró príncep dels Apòstols. Vet ací com vaig conèixer aquest mestre compositor, musicòleg i organista i del qual ara apareix una interessant biografia feta pel seu convilatà Esteve Busquets i Molas.

Efectivament mossèn Maideu va néixer a Ripoll, el bressol de Catalunya, l'any 1893. Tingué dos bons inicis musicals: l'Escolania de Montserrat i mossèn Lluís Romeu, al Seminari diocesà de Vic. Però abans encara havia tingut quelcom de millor: uns excel·lents pares amants de la música. En concret el seu pare, Joan Maideu i Font, encara que sastre d'ofici, vocacionalment era músic. Havia fundat i dirigit l'orquestra "Els tranquils" de la qual era violinista. Ja abans, l'avi del nostre biografiat tocava el contrabaix dit popularment "berra". Joan Maideu dirigí durant molts anys l'orquestra de la comtal vila i posteriorment el "Quintet Maideu"; també formà part de la Capella del Monestir de Santa Maria i encara dirigí el cor "La flor de Maig". Com és pot comprovar una important carrera local i un ambient propici per a suscitar nous músics. Tan bont punt fou ordenat prevere, es possessionà de la plaça d'organista de la basílica de Santa Maria de Vilafranca del Pe-

nedès i arrelà de tal manera en aquesta població que hi restà tota la vida tot i que li foren ofertes d'altres importants places d'organista. En concret, les de les catedrals de Solsona, Tarragona i Barcelona. Però ell s'incrustà a Vilafranca fent-ne la seva casa, on morí el 1971. Això no significa que s'oblidés de Ripoll, ans al contrari: Fins i tot féu de corresponsal de "El Correo Catalán" y "El Noticiero Universal" des de la capital penedesenca.

Però l'activitat que més es destaca en aquesta biografia és la tasca de mossèn Maideu com a compositor de goigs. Havia començat fent les devocions i ermites del Ripollès. Començà el 1928 amb els dedicats a la Mare de Déu del Catllar editats aquest mateix any, i

n'arribà a fer prop de tres-cents, amb un total de més de cinc-cents edicions!!!

Els goigs compostos per mossèn Maideu apareixen classificats per ordre alfabètic i la seva lectura és autènticament interessant perquè permet de captar certes devocions i el seu arrelament per tota la geografia del Principat.

Però a més apareixen goigs en castellà, de devocions madrilenyes. I un altre cas encara més curiós: uns goigs de Sant Joan de Caselles, a Andorra, en francès!!!

Destaquem un altre goig curiós titulat "Cobles en lloança de la processó de les rates esculpides a un capítell dels claustrs de la catedral Metropolitana i Primada de Tarragona".

El volum està enriquit amb interessants il·lustracions. Jo en voldria destacar dues d'especialment interessants. Una fotografia de 1913 en la qual s'aplegan diferents seminaristes ripollesos que formaven part de la darrera fornada "dels de capa i tarot" i entre ells mossèn Maideu. L'altre hi ha dos capellans amics i ambdós organistes, mossèn Maideu i l'organista de la catedral de Vic, Miquel Rovira, vestits de seglars a la rambla barcelonina durant la guerra, l'any 1938.

FERRAN CAMPS

(1) "Mossèn Josep Maideu i Auguet. Mestre compositor, musicòleg i organista." Esteve Busquets i Molas. Pròleg de Josep Maria Pujol i Gibert, president d'Amics dels Goigs. Edició patrocinada per la Caixa del Penedès. 1988.

La Generalitat n'havia elegit dos anteriorment

Declarats d'interès monumental 24 arbres

Per segona vegada la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya ha fet declaració d'arbres monumentals. Això comporta que els arbres seran protegits segons el decret 214 de 1987, per la Direcció General de Política Forestal de l'esmentat Departament.

Si bé l'any passat foren tan sols dos els arbres declarats: el Pi de les tres branques (i el seu successor) i el Roure de Can Codorniu, enguany han estat 24 els arbres que passaran a ser protegits.

Classificats per comarques vet ací la llista: comarca d'Osona amb un total de set exemplars. Es tracta del Ginebró del Casademont, al terme municipal del Brull, els Dos Roures de la Carrera, a Malla, el Roure de la Senyora, a Sant Boi del Lluçanès, el Roure del Bac de Collsacabra, a Rupit, el Roure de Carboneres, a Santa Maria de Corcó, l'Alzina del Pujol, a Tardell, i l'Alzina de Masgrau, a Tavernòles. La segueix l'Alt Urgell, on, al terme municipal de Riner, n'hi ha dos, el Ginebre del Solà i el Pi de les Tres Branques de Freixenet, i s'ha vist declarat també monumental el Pi de Miraver, al Pinell.

Els Dos Roures de Cal Villàs de Valldarques, a Coll de Nargó, i l'Alzina de Coma Servera, a la Ribera d'Urgellet, són els dos ar-

El roure de Can Codorniu a Sant Sadurn d'Anoia amb un diàmetre de 29 metres i 17 d'alçària. Es diu que té més de 500 anys...

bres mereixedors de protecció a l'Alt Urgell. El Suro del Mas Perxés, a Agullana, i les Dues Alzines Bessones del Mas Nebot, a Vilanant, són els exemplars que trobem a l'Alt Empordà, mentre que al Vallès Oriental són el Castanyer de Can Cúc, de Cánoves, i l'Arboç de Sant Esteve del Coll, de Llinars del Vallès els arbres monumentals. A l'altre Vallès, l'Oriental, la Generalitat ha distingit l'Alzina de Can Padró, de Palau

de Plegamans, i el Pi de les Quatre Besses del Dalmau, a Sant Llorenç Savall. Finalment, la relació destaca l'Alzina de Can Ferrons, a Dosrius (Maresme), els Tres Roures d'Ormoier, a Montagut de Fluvià (Garrotxa), l'Alzina del Mas de Borbó, a l'Aleixar (Baix Camp), el Saüquer d'Uldemolins (Priorat), l'Oma de la Borda del Ros, a la Pobla de Segur (Pallars Jussà) i l'Avet de Canejan, a la Vall d'Aran.

Nou curs de direcció coral

L'any IX d'AUDICOR s'iniciarà amb el Curset de Direcció Coral CONTINUAT que, durant el curs 1988/89 tindrà lloc cada diumenge de 21 a 23 h. a l'Institut Llongueres. S'inaugurarà el diumenge 2 d'octubre i conclourà amb un cap de setmana els dies 3 i 4 de juny de 1989.

El professorat d'AUDICOR està format per Manuel Cabero, Joan Company i Ramon Vilar (direcció) i Montserrat Pueyo (cant).

Les persones interessades poden demanar informació a l'Institut Llongueres, carrer Sèneca 22, 1er. tel. 217 18 94, de 18 h. a 21 h.

LA SARDANA I LA DANSA

Concurs musical de Tordera. - El dimarts, dia 6 de setembre, es va celebrar a aquesta localitat, el concert de presentació de les sardanes finalistes del concurs musical de sardanes que havia convocat Ràdio Tordera i la seva emissió "Contrapunt".

En el concert, després de sentir les deu sardanes, el Jurat donava el seu veredict i el públic ho feia amb el Premi Popular, que van donar el resultat següent: Primer premi per la sardana "A Tordera", de Jaume Cristau; segon premi, "Pluja d'estels a Tordera", de Pepita Llunell; tercer premi, "Antaviana", de Jaume Cristau, que va tenir també el premi popular. El Jurat estava format pels Mestres Ricard Viladesau, Max Havart, Francesc Camps i Martí Camós.

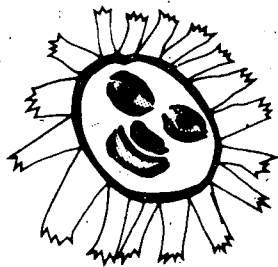
Trobades de Gegants. - Durant tot l'any i amb una cartellera que va començar el dia 16 de gener i acabarà el dia 13 de novembre, l'Agrupació de Colles de Gegants de Catalunya celebra unes trobades de gegants, fins a un total que superarà les setanta trobades, i que són exponent de l'activitat intensa que es registra en el món dels gegants, una de les més difoses de la cultura popular o folklore. Una d'aquestes trobades, la del dia 2 d'octubre a Molins de Rei, representarà el nomenament d'aquesta població a Ciutat Geganter 1988, i, lògicament, la trobada adquireix aquell dia graduació de festa grossa, de festa major dels gegants catalans. El diumenge dia 18 de setembre, les trobades es van fer a les localitats de Sant Julià de Vilatorrada (Osona) i Esplugues de Llobregat (Barcelonès).

Festival Internacional de Dansa de Barcelona. - Com a cloenda de les XV Jornades Internacionals Folklòriques de Catalunya (JIF), es va celebrar el diumenge, dia 18, un festival internacional de dansa folklòrica, en què hi actuaren representacions de Bulgària, Bolívia, Mèxic, Itàlia, Portugal i Uganda, com també l'Esbart Ciutat Comtal de Barcelona i la cobla La Principal de Barcelona, que tancaren el festival.

JOSEP VENTURA

RIALES de Catalunya

Programació pel cap de setmana

DISSABTE

24

- **MONTMELÓ**
pl. de la Vila, 12.30 hores
Animació: NOÉ
Espectacle: CANTS-SONS, SARAU I BALL
- **SANT BOI DE LLOBREGAT**
Ateneu Santboià, 12 hores
Teatre: TEATRE CURIAL
Obra: LA LLEGENDA DE L'ATLÀNTIDA
- **SANT FRUITÓS DE BAGES**
El Bosquet, 18 hores
Animació: TONI GIMÉNEZ
Espectacle: CANçons i MÚSICA FOLK PER A AJUDAR A CRÉIXER

DIUMENGE

25

- **BERGA**
Patronat, 18 hores
Teatre: AULA DE TEATRE DE LA INSTITUCIÓ MONTSERRAT
Obra: ELS TRES MOSQUETERS

- **CERDANYOLA DEL VALLÈS**
Casal Parroquial, 12 hores
Teatre: TEATRE MÒBIL
Obra: SING-SING, LA BALADA DELS GERMANS NICOLAU

- **L'HOSPITALET DE LLOBREGAT**
Centre de La Torrassa, 12 h.
Teatre: TEATRE GENT
Obra: EL SOMIATRUITES

- **SANT JUST DESVERN**
Ateneu, 17.30 hores
Cinema: EL LLEÓ, LA BRUIXA I L'ARMARI
Nordamericana. Director Bill Meléndez

- **SANTA COLOMA DE FARNERS**
pl. Farners, 17 hores
Animació: ELS FARSANTS
Espectacle: BUGADA EN DO MAJOR

- **MOLINS DE REI**
pl. del Mercat, 18 hores
Animació: ORQUESTRA GIRASOL
Espectacle: CITY KANSAS SEW

Troben una ceràmica campaniforme decorada a Ancinyà

Joan Abelanet, arqueòleg rossellonès, i un equip d'investigadors, en restaurar el jaciment del dolmen de la Ruiria, prop d'Ancinyà (Fenolleda), han trobat un fragment de ceràmica campaniforme decorat, que es remuntaria a uns 2000 anys abans Crist.

Trobada de pintures rupestres en una cova murciana

Unes pintures rupestres pertanyents al període neolític han estat descobertes en una cova ubicada a Sierra Espuña (Múrcia), a uns 1.200 metres d'altitud, informaren fonts del Servei Regional de Patrimoni.

Les pintures, situades a l'entrada de la cova ocupen uns dos metres quadrats i representen motius geomètrics, i segons un portaveu del Servei Regional de Patrimoni, pogueren realitzar-se entre els anys 3000 i 2000 abans de Crist.

La trobada d'aquestes pintures la féu casualment un funcionari

de l'Ajuntament de Mula durant una excursió al camp i ho comunicà immediatament a l'esmentat Servei Regional.

En la zona on s'han trobat les pintures s'hi han descobert també diverses restes de ceràmiques que van des de la mateixa època de les pintures fins a l'Edat Mitjana, amb nostres ibèriques, romanes i àrabs. Aquest tipus de pintures rupestres esquemàtiques són les primeres que s'han descobert en la regió murciana.

Desxifren l'escriptura dels maies

L'arqueòleg alemany Wolfgang Gockel ha aconseguit desxifrar la fins ara misteriosa escriptura dels maies, cultura que va dominar a Mesoamèrica fins a l'arribada dels conqueridors espanyols. Segons un setmanari alemany, Gockel ha aconseguit desxifrar el 98 per cent dels jeroglífics gravats sobre pedra a l'antiga ciutat de Palenque, al sud de Mèxic.

Segons l'arqueòleg, la meitat dels jeroglífics que fins ara s'havien considerat ja desxifrats estan, en realitat, mal traduïts. Gockel destaca que el contingut dels textos de Palenque relata la vida de diversos governants i aporta detalls sobre dates de naixement i episodis bèl·lics. Arega que, encara que les cròniques maies acostumen a dur relacions

cronològiques molt precises, els autors dels textos no escrivien de forma sistemàtica i repartien sovint dades sobre un mateix governant en diverses pedres.

Gockel ha subratllat que, a diferència dels jeroglífics egipcis, l'escriptura maia, a més de lletres i síl·labes, es construeix a base de morfemes, una possibilitat que no havia estat considerada fins ara. Els treballs de Gockel s'han basat en estudis anteriors del soviètic Iuri Knorosov i Tatiana Proskouriakova.

Descoberta una necròpolis romana al barri de Sant Pau del Camp de Barcelona

El Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona ha excavat una necròpolis romana a la zona del monestir de Sant Pau del Camp, on pròximament hi haurà un aparcament subterrani. Els treballs, iniciats fa alguns mesos i finançats per la Societat Privada Municipal d'Aparcaments, han permès fins ara deixar al descobert una necròpolis molt densa que s'inicià en l'època romana tardana (segles IV-V) i objectes d'ús domèstic i constructiu. Totes les troballes s'han localitzat sota els fonaments de les edificacions del segle XVIII i XIX, que foren enderrocats recentment.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 400 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

La nostra fita és que tots els més de 1.500 missioners i missioneres de les diòcesis catalanes puguin rebre el setmanari. La comunicació amorseix la solitud i dona el confort de la comunió fraternal.

Cada setmana en publiquem una relació. ¡Sigueu "padrins" d'aquests germans i germanes nostres!

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

EMETERIO PEREZ
COLEGIO ZORRILLA DE SAN MARTIN
C/ JOSE ELLAURI, 527
MONTEVIDEO URUGUAY 10.530.- Ptes.

CONCHITA FARGAS I OLIVERAS
CASA RECTORAL
ELIAS PINA, 246
REPUBLICA DOMINICANA 10.530

VALENTÍ BOSCH
Apartat 402
BARQUISIMETO - 3001 A
VENEZUELA 10.530.- Ptes.

SOLE PILAR (RESIDENCIA STA. CRUZ)
S. JORGE FF6 C.P. 53000 L. VERDES
NAUICALPAN DE JUAREZ (EDO DE M)
007 MEXICO 10.530.- Ptes.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms
Direcció Tel
Població D.P. Província

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto
☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació: Banc/Caixa
Sucursal n°
N° compte corrent
Població Província

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meva autorització per aquest pagament.

Població Data
Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

MODA

Gaudí-Home '88

Novament les portes i les passarel·les del Gaudí-Home s'obren per donar pas a les noves tendències de moda masculina per al proper estiu '89.

En plena època estiuenca i amb un avançament de dates considerable pel que fa a altres anys, el Gaudí-Home se celebra al Palau d'Alfons XIII del recinte Ferial de Montjuïc, consolidant-se una vegada més a través d'una àmplia oferta de moda composta per gran diversitat de peces, entre les quals destacaren de forma molt marcada les caçadores, les armilles, les bermudes i el vestit complet de tall nou i renovador a través de combinacions i estampats plens d'atreuiment.

Obri el Gaudí '88 l'anunciada desfilada de Pedro Morago en el Mercat de les Flors, que s'ompli de seguidors i fans de l'osat creador.

La presència de diverses desfilades més, durant els tres dies que durà el Saló, van consolidar unes tendències de moda masculina estiuenca molt nova i acurada, amb molt bon auguri per al polo, pel que sembla peça líder de la propera temporada juntament amb les bermudes. Mentrestant, els vestits perden rigidesa per convertir-se en una de les peces favorites per raó dels teixits de textura fresca i liviana, i també per la comoditat dels seus dissenys. Això i molt més, quedà reflectit en les col·leccions presentades per Roser Marcé, sempre tan segura i tan sòlida; per David Valls, el bon gust per la nova estètica estiuenca del qual quedà àmpliament demostrat; per Armand Basi, que presentà una col·lecció molt reeixida i colorista, que contrastà molt marcadament, juntament als variats estils de José Tomàs, Fernando Gutiérrez i Manuel Fernández. El gran creador Toni Miró va tancar el capítol de desfilades amb una passarel·la molt ben combinada entre l'atreuiment i l'elegància.

Amb un gran increment de demanda interna per part dels compradors assistents, vam viure un nou Gaudí-Home que se celebra conjuntament amb el BCN-Home, exhibint-se ambdues en palaus annexos ubicats en el recinte Firal de Montjuïc i que ha suposat en aquesta ocasió, un augment considerable d'expositors i, com a conseqüència, una oferta de moda masculina molt variada.

MARIA JOSE EJARQUE

David Valls, en la seva col·lecció punt, presentà aquesta armilla color beix camí.

Confecions García Chaco. Vestit en gènere molt fresc amb dibuix a ratlles. Es porta amb complement de polo.

Pulligan va presentar aquest jersei blanc combinant diversos punts distints.

Bethlehem, presentant aquest jersei de cotó natural merceritzat, amb ornament de greca. S'acompanya amb bermudes.

COSTUMS I TRADICIONS

Temps de sembra i de llegenda

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

D'entre els abundants refranys relacionats amb la vida a pagès i les feines del camp, n'hi ha tres o quatre que aconsellen sembrar en el temps tardorà. Com a mostra, recordarem que "Quan l'octubre és arribat, sembra el sègol, l'ordi i el blat".

Abans d'entrar, doncs, al mes d'octubre, em sembla escaient parlar d'aquestes feines; relacionades, és clar, amb el sentit religiós de la nostra terra. No és la primera vegada, ni serà la darrera, si Déu vol, que remarcuem com entre la gent de la ruralia, els sentiments d'amor a Déu, de fe i de confiança amb la Verge i els sants són, encara, vius i presents tot i, a vegades poc il·lustrats.

Així, trobem a molts indrets de la nostra terra, la creença que el primer pagès va ser Adam, a qui Déu va ensenyar a llaurar i a sembrar. Ho féu, justament, en dimecres i és per aquesta raó, que hom consideri tal dia de la setmana com el més adequat per la sembra.

Això que el nostre pare Adam fos el primer pagès ve a tomb, per recordar —car molta gent ja ho sap—, que hi ha una dita popular a Castella i jo la vaig veure escrita a la porta d'un obrador de terrissaire, prop de Valladolid, que diu:

"Oficio noble y bizarro, / entre todos el primero, / porque manejando barro / Dios fue el primer alfarero / y el hombre el primer cacharro".

Perdó per la marrada i tornem a la sembra. Segons una llegenda —i ara ve el temps d'explicar-ne vora el foc a pagès, si no tenen

televisió— molt antiga, potser molt abans del temps que les bèsties deixessin de parlar, si és veritat que alguna vegada ho feren, el món passava molta gana. No és que no hi hagués alguna mena de menjar, sinó que allò més assequible, més a l'abast de la gent, que és el pa, havia desaparegut pràcticament de la terra. I la raó era que el dimoni acaparava tot el blat.

Com s'ho feia, ningú no s'ho explicava, però el cert era que una munió de dimoniets es dedicava a segar tots els camps, així que germinaven, no pas per a res de bo, sinó per alimentar amb la palla les calderes de l'infern, ensems que fer rabiar tothom. Amb tot, hi havia prou, bona gent que confiava en la Providència i pregava Déu que així com alimentava els ocells del cel, es recordés dels homes.

Què dic, alimentar els ocells? Si ni tant sols ells trobaven gra! Però Déu va escoltar els precs de la humanitat i va enviar sant Antoni perquè reptés el dimoni a veure qui feia un salt més alt. Acceptat el repte, el sant es posà unes botes de set llegües i saltà tan malament que caigué damunt una pila de gra. El dimoni que saltà més, se'n rigué, però el murri del sant, amb el gra recollit dintre les botes —car per això les duia— pogué repartir-ne a tots els pagesos dels voltants. De cada gra en sortiren set espigues i aquestes, s'anaren multiplicant de tal manera, que el dimoni, amb la cua entre camés, reuní els seus segadors i entre renecs i recargolades flastomies s'enfonsaren tots a la l'Infern mentre sant Antoni se'n tornava Cel amunt.

CUINA

Llom amb préssec

3/4 de kg. de llom
100 gr. de llard

1 llauna de 1/2 kg. de préssec
un raig de xerès sec

Tireu la sal i el pebre al llom, rostiu-lo amb llard i una mica d'oli, fins que estigui ben daurat, tireu-hi aleshores el xerès sec i el contingut de la llauna de préssec amb suc inclòs.

Deixeu-lo coure lentament uns 40 o 45 minuts. Si el suc quedés molt clar, afegiu una culleradeta de maizena dissolta amb una mica d'aigua freda.

MARIA GLÒRIA MONTAÑOLA

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 41.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concert entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

FOTO 22
VOCAL RE-
PETIDA
NOTA D'A-
FRONT.

VOLUN 30-
NA COLLEC-
CIO DE LLI-
BRES.

UNITAT DE RESIS-
TENCIA EL-
ECTRICA.
FOTO 22
ACTIVITAT

FOTO 18
DEFINEL
DONNA DE L'

CONSONANT RESPIRADA INDIVIDU D' UN ANTICIPA- BLE GERMA- NIC.	MOLT BAI, SUAV.	ACABAMENT D'INFINITIU.			
			CONSONANTS.		L'ULTIMA VOCAL.
ESPIT			OCCELL.		CONTRACCIO
ROIG FOSC.					
					DESTALAN- TIGA DITA PEDRES DE LLAMP. PREPOSICIO.
RELATIU ALS OBSCS.			DEU EGIPCI		CINC-CENTS.
FOTO 24 FOU ARQUE BISBE DE...			CONSONANTS.		
	JON DE CON- SONANT.		CONJUNCIO		
	UN TANTO EN EL PUTROL.		VOCALS.		
			SENYOR.		
CRIT DEL LLES.			DIT D'UNACO- RA 1964 FETA		
COMBAT EN UN QUADRI- TER.			CINC		
	CAUSAT. FOTO 12 LONDRA EL COUILLI...		EN LLATÍ CONJUNCIO.		

FILATÈLIA

Per ENRIC GRAUPERA

“El cura Brochero”

L'any 1964, l'Argentina commemora filatèlicament el Cinquantenari de la mort del P. José Gabriel Brochero. El P. Brochero nasqué a Santa Rosa de Río Primero (Argentina) el 16 de març de 1840. S'ordenà de prevere el 1866. Es lliurà amb gran generositat a la cura dels malalts, i fou un promotor incansable dels Exercicis Espirituals. Morí el 26 de gener del 1914, en una gran pobresa, cec i leprós.

JEROGLÍFIC

Per SNOP

QUÈ FA EL MOSSÈN?

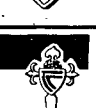
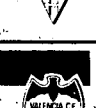
O A

Solució al 469

TEMPESTA

(T) T E M (P) P E S T A

CLASIFICACIONS

1.	ATH. BILBAO	PJ	PTOS	
		3	6+2	
2.	LOGROÑES	PJ	PTOS	
		3	6+2	
3.	F.C. BARCELONA	PJ	PTOS	
		3	5+1	
4.	VALLADOLID	PJ	PTOS	
		3	4	
5.	SEVILLA	PJ	PTOS	
		3	4	
6.	CELTA	PJ	PTOS	
		3	4	
7.	GIJON	PJ	PTOS	
		3	4+2	
8.	VALENCIA	PJ	PTOS	
		3	4+2	
9.	OSASUNA	PJ	PTOS	
		3	3+1	
10.	R.C.D. ESPAÑOL	PJ	PTOS	
		3	3+1	
11.	REAL MADRID	PJ	PTOS	
		3	3-1	
12.	REAL SOCIEDAD	PJ	PTOS	
		3	3+1	
13.	BETIS	PJ	PTOS	
		3	2	
14.	OVIEDO	PJ	PTOS	
		3	2-2	
15.	MURCIA	PJ	PTOS	
		3	2-2	
16.	ZARAGOZA	PJ	PTOS	
		3	2-2	
17.	ELCHE	PJ	PTOS	
		3	2	
18.	MALAGA	PJ	PTOS	
		3	1-1	
19.	CADIZ	PJ	PTOS	
		3	0-2	
20.	AT. MADRID	PJ	PTOS	
		3	0-2	

SOPA DE LLETRES

Per SNOP

CERCAR EL NOM DE 9 AUS RAMPINYAIRES

R	A	R	E	S	C	O	S	E	S
O	L	I	B	A	Z	H	J	S	P
F	A	R	I	E	Z	U	J	P	R
A	R	P	E	L	L	A	R	A	O
L	B	A	A	L	Z	H	R	R	U
C	A	M	G	D	Z	P	J	V	A
O	C	M	U	S	S	O	L	E	S
M	A	L	I	G	O	T	X	R	T
L	S	O	L	L	I	S	Z	O	O
A	I	N	A	A	S	I	P	R	

Solució

R	A	R	E	S	C	O	S	E	S
O	L	I	B	A	Z	H	J	S	P
F	A	R	I	E	Z	U	J	P	R
A	R	P	E	L	L	A	R	A	O
L	B	A	A	L	Z	H	R	R	U
C	A	M	G	D	Z	P	J	V	A
O	C	M	U	S	S	O	L	E	S
M	A	L	I	G	O	T	X	R	T
L	S	O	L	L	I	S	Z	O	O
A	I	N	A	A	S	I	P	R	

DIAG: Milla.
VER: Astor.
VERT: Falco, Agulla, Espar-
sol, Aligot.
HORIT: Oliba, Arpella, Mus-

ESCACS

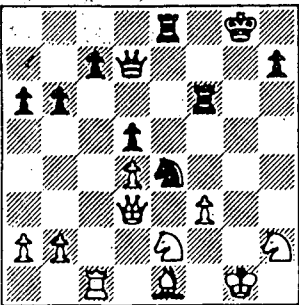
Per JAUME MORA

Diagrama 240
Negres juguen i guanyen

No us confongueu: no sem-
pre fer xac a la primera vol
dir guanyar més aviat.

Solució al diagrama 239

1...Td8-d1+, 2 Re1xd1
Ca2xc3+, 3 Db4xc3 Da5xc3 i
guanyen.

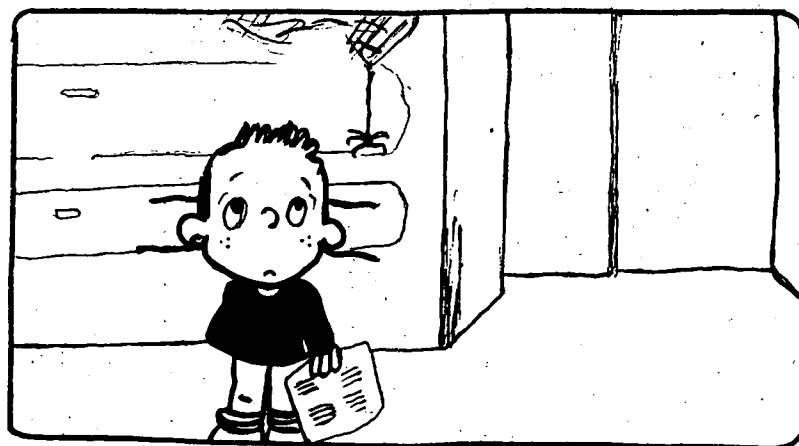
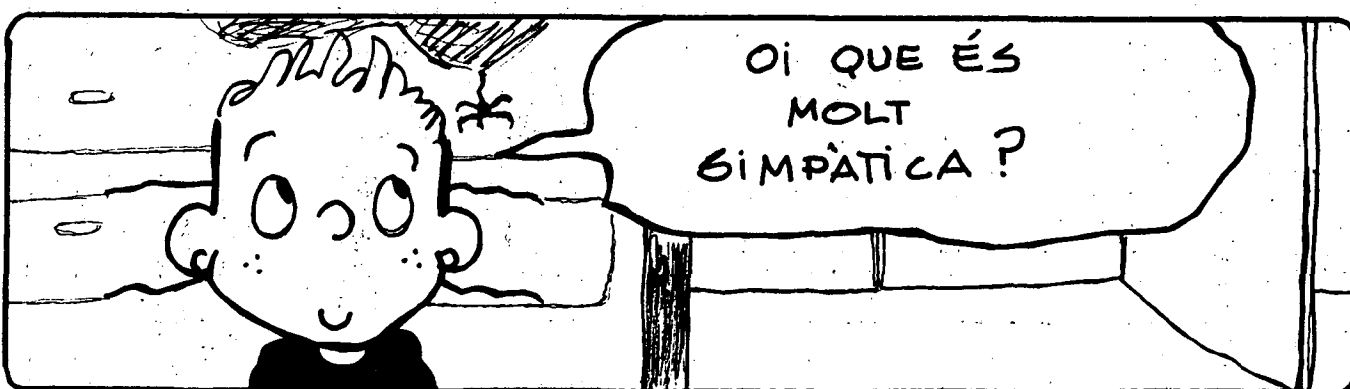
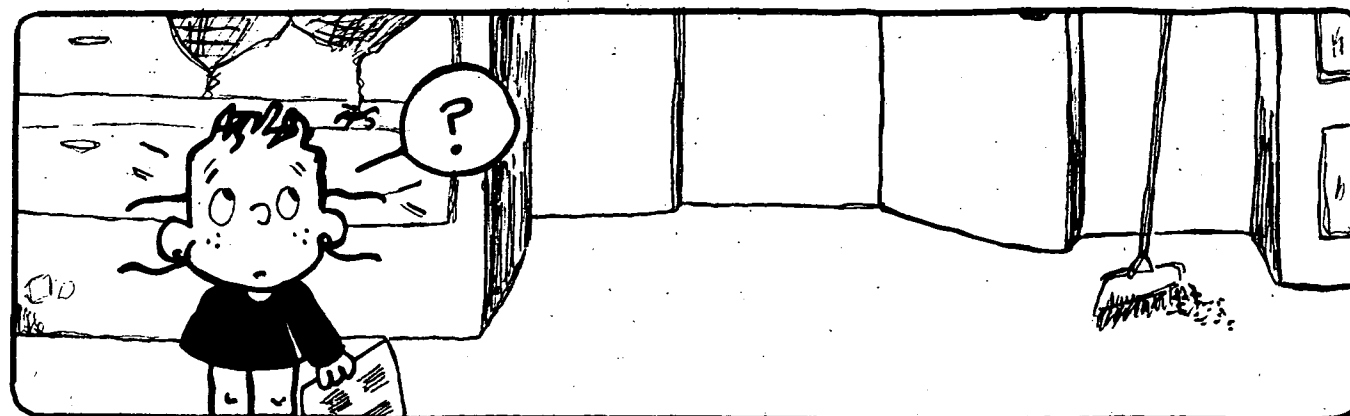

RESULTATS

BARCELONA-VALENCIA	1-1
CELTA-ESPAÑOL	0-0
MADRID-R. SOCIEDAD	2-2
ATHLETIC-CADIZ	1-0
MURCIA-ELCHE	0-1
OVIEDO-BETIS	0-3
ZARAGOZA-SPORTING	1-1
LOGROÑES-MALAGA	1-0
SEVILLA-ATLETICO	4-1
VALLADOLID-OSASUNA	1-0

LA TRAVESSA

1. Sevilla-At. Madrid	1
2. Ath. Bilbao-Cádiz	1
3. Logroñes-Málaga	1
4. R. Celta-Español	X
5. R. Murcia-Elche	2
6. Barcelona-Valencia	X
7. Valladolid-At. Osasuna	1
8. Zaragoza-Gijón	X
9. R. Madrid-R. Sociedad	X
10. Oviedo-Betis	2
11. Burgos-Castilla	1
12. Mallorca-Figueres	X
13. D. Alciria-Salamanca	X
14. Castellón-Sabadell	1
Pleno al 15 (R. Santander-Huelva):	X

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 425

Històries d'Eixerits

Adéu a l'estiu

La mare ja ho diu: Tot s'acaba. El que passa és que les coses bones i agradables sembla que passin molt de pressa, i les dolentes i contràries, molt a poc a poc.

Home, sembla que parli com un vell! La veritat és que, ara per ara, de coses dolentes i contràries en passo poques, potser cap. Això sí, hi ha coses que m'agraden més i altres menys, coses que voldria que duressin molt i altres que s'acabessin ben aviat.

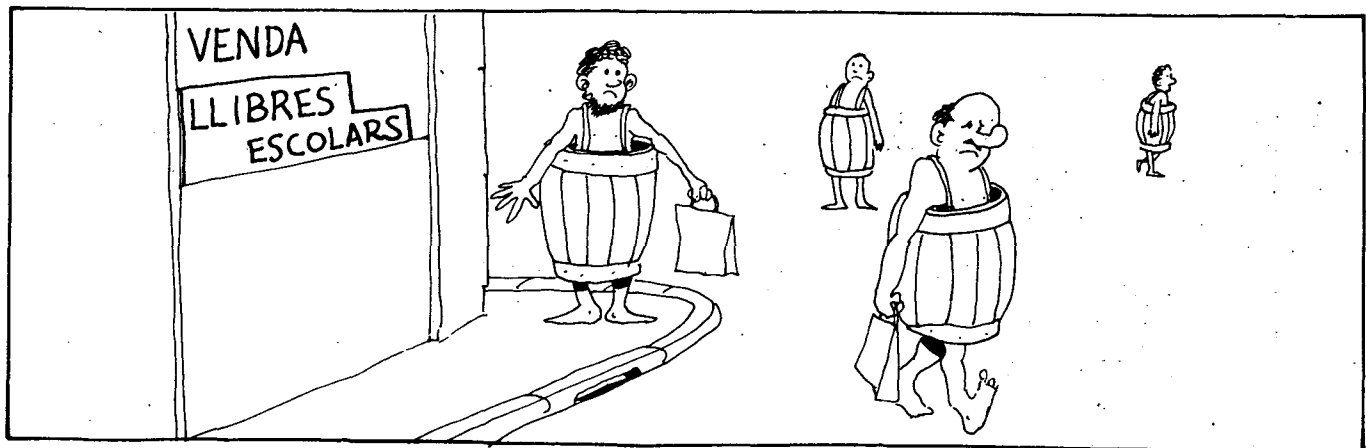
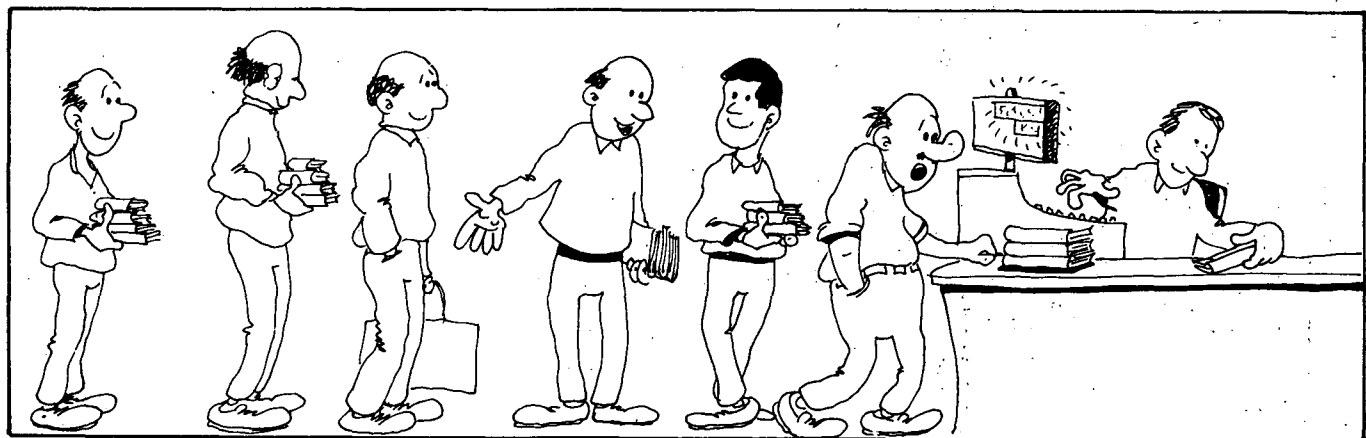
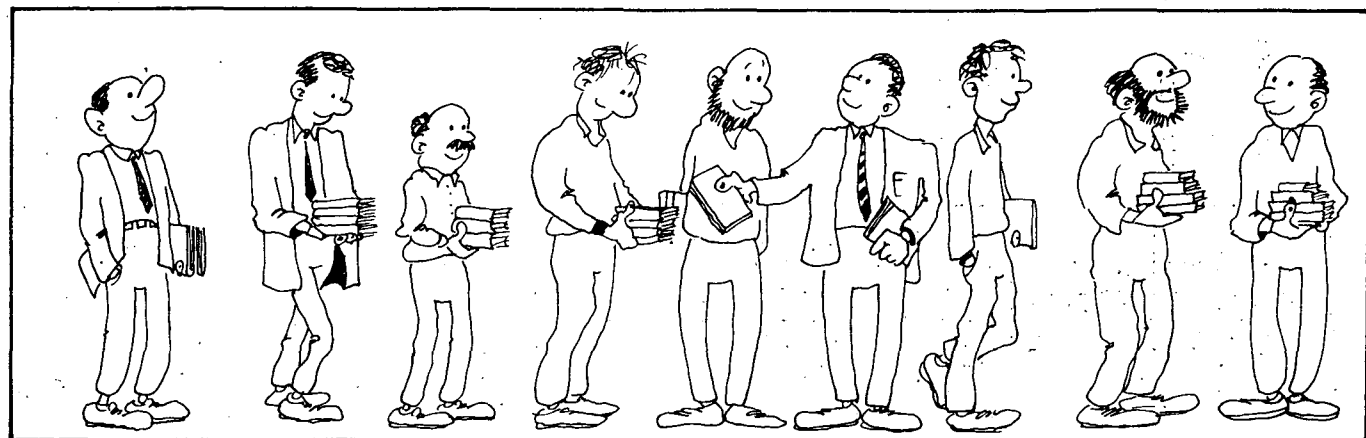
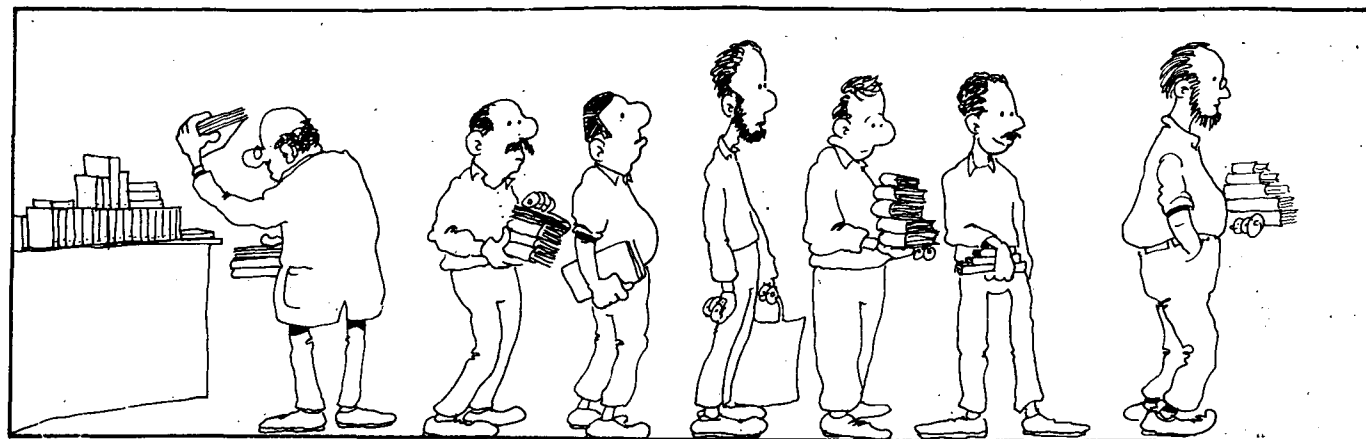
Però tampoc no sé si això em faria feliç. Perquè, de vegades, em costa fer una cosa i tinc mandra de fer-la, però un cop ja l'he feta, n'estic ben content. I, a l'inrevés, hi ha coses que, al començament m'agraden i, després, m'avorreixen.

L'estiu és una bona època. Sense classes, ni deures, ni tallers, etc., i en canvi, hores llargues per jugar, llegir i fer allò que més et plau. Ara, tampoc no sé si fer això tot l'any em faria feliç. Em sembla que no; perquè cada vegada seria més gran i sabria menys coses, i això no lliga. Em sembla que estudiar, treballar i tenir il·lusió de fer coses, fa també feliç a la persona.

Amb una mica de recança, doncs, dic adéu a l'estiu. Però penso que l'any vinent tornarà. Ara procuraré ser feliç allà on hagi d'estar, a l'escola, i fent allò que hagi de fer. Motius no en faltaran pas. Jo ho veureu.

L'Eixerit

Jesús ens parla

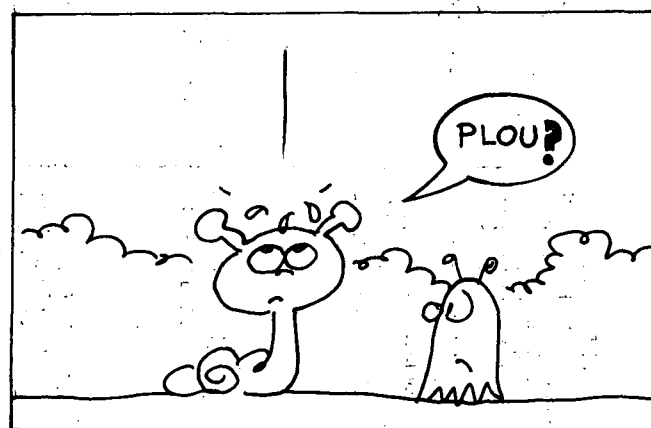
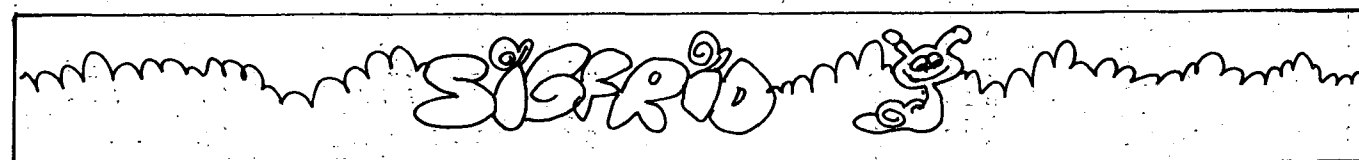
Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Marc, capítol 9, versets del 38 al 43, el 45, i el 47 i 48 (Mc 9: 38-43, 45, 47-48).

Reflexionem: 1. Tota persona porta en si mateixa la capacitat d'esdevenir filla de Déu. Creats a imatge i semblança de Déu i per trobar en ell la plenitud, tota persona sent en el fons d'ella mateixa la crida de Déu. Tota persona, doncs, és capaç de fer el bé i àdhuc d'actuar portada per l'Esperit de Jesús. Els cristians ens n'alegrem d'aquesta solidaritat de tots en el bé.

2. "...qui us doni un vas d'aigua"... Déu és amor. Qualsevol gest d'amor autèntic, plau a Déu i obre camí a la salvació de Jesucrist. En canvi, quan fem el mal, traïm la nostra pròpia condició de fills de Déu, i bloquegem en nosaltres i en els altres, la realització del regne de Crist. Ja sé que vosaltres no feu coses dolentes importants; però una munió de petites són també quelcom important i fan molta nosa.

3. Per això no val a badar, i no podem permetre que cap mena de mal arrelli en el nostre cor, en la nostra vida. Tot vertader deixeble de Crist és un lluitador contra tota mena de mal.

El mossèn

DIUMENGE - 25

- 10.20 Òpera:
"Eugene Onegin".
- 13.00 Esports.
- 14.30 Gol a Gol.
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Batman:
"La coronació del Rei-otger".
- 15.55 Jericó:
"Les muralles de Jericó".
- 16.40 Tarda de Guerra: "Neu ardent".
- 18.15 L'Espantaocells i la senyora King:
"El triumvirat".
- 19.00 SEÜL.
- 19.30 Gol a Gol.
- 20.00 Mediterrània: "Tardor".
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 30 minuts.
- 21.30 Piromusical:
"Festival Piromusical amb motiu de les Festes de la Mercè".
- 22.00 A cor obert:
"Un llibre de records".
- 23.00 Gol a Gol.
- 24.00 Fi d'emissió.

DILLUNS - 26

- 13.50 TV3, segona vegada:
"Gol a Gol".
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Dallas: "El detonant".
- 16.20 Pel·lícula tarda:
"El rei Muguet".
- 18.00 Fi d'emissió.
- 19.30 Pinotxo.
- 20.00 L'home invisible (reposició).
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Gent del barri. Cap. 124 (Dual).
- 21.30 SEÜL.
- 22.00 Cagney i Lacey (Cap. 8):
"Un dels nostres".
- 23.00 Debat.
- 00.30 Telenotícies.
- 00.45 Fi d'emissió.

DIMARTS - 27

- 13.50 TV3, segona vegada: "30 minuts",
"Informatiu Cinema".
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Dallas:
"Moments crucials".
- 16.20 Pel·lícula tarda:
"La ronda de nit".
- 18.00 Fi d'emissió.
- 19.30 Pinotxo.
- 20.00 L'home invisible (reposició).
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Gent del Barri. Cap. 125 (Dual).
- 21.30 SEÜL.
- 22.00 Perry Mason (Dual):
"El cas de la monja famosa".
- 23.30 Els joves. Cap. 6 (reposició).
- 00.05 Telenotícies.
- 00.20 Fi d'emissió.

DIMECRES - 28

- 13.50 TV3 segona vegada:
"Crònica 3".
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Dallas (reposició):
"Històries d'amor".
- 16.20 Pel·lícula tarda:
"El diable i els 10 manaments".
- 18.00 Fi d'emissió.
- 19.30 Pinotxo.
- 20.00 La vaixella del mussol - Cap. 1.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.05 Sorteig Lotto 6/49.
- 21.10 Gent del barri. Cap. 126 (Dual).
- 21.40 SEÜL.
- 22.10 Informatiu Cinema.
- 22.40 Cinema 3: "Dies perduts".
- 00.10 Telenotícies.
- 00.25 Fi d'emissió.

DIJOUS - 29

- 13.50 TV3, segona vegada:
"Mediterrània".
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Dallas (reposició):
"Què ha fet Jessi?".
- 16.20 Pel·lícula tarda:
"Via Margutta".
- 18.00 Fi d'emissió.
- 19.30 Pinotxo.
- 20.00 La vaixella del mussol. Cap. 2.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Gent del barri. Cap. 127 (Dual).
- 21.30 SEÜL.
- 22.00 La casa dels famosos.
- 22.30 Esports flash.
- 23.45 Motor a fons.
- 00.15 Telenotícies.
- 00.30 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 30

- 13.50 TV3, segona vegada:
"Esports flash".
- 15.00 Telenotícies.

- 15.30 Dallas (reposició):
"Última jugada".
- 16.20 Pel·lícula tarda:
"Viatge al centre de la terra".
- 18.00 Fi d'emissió.
- 19.30 Pinotxo.
- 20.00 La vaixella del mussol. Cap. 3.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Gent del barri. Cap. 128 (Dual).
- 21.30 SEÜL.
- 22.00 Si, Primer Ministre:
"El poder per al poble".
- 22.30 Ràdio Cincinatti:
"Em torno romàntic".
- 23.00 Crònica 3.
- 24.00 Telenotícies.
- 00.15 Cinema de mitjanit.
- 01.55 Fi d'emissió.

DISSABTE - 1

- 13.20 Sardanes.
- 13.45 Cinc i acció: "La nau".
- 14.45 Càmera oculta.
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Els barrufets.
- 16.00 Esports en acció.
- 18.00 Retrat: "John Cleese".
- 18.30 Recitals d'estiu:
"Barbara Streissand".
- 19.30 Jocs Olímpics.
- 20.00 Vida salvatge (Dual):
"El gran amo" (reposició).
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Sorteig Lotto 6/49.
- 21.10 SEÜL.
- 21.40 Magnum (Dual): "El cas 101".
- 22.30 Pel·lícula:
"Els genis les prefereixen rosses".
- 24.00 Jazz.
- 00.45 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 25

- 2.25 Música golfa.
- 3.25 El fugitiu:
"La feria del diablo".
- 4.20 Llarg-metratge:
"Asesinato en el quirófano".
- 5.00 Documental.
- 5.55 Gala concert amb Luciano Pavarotti.
- 7.30 Llarg-metratge:
"Matrimoni original".
- 9.00 Informe setmanal. Repetició.
- 10.00 El dia del Senyor - Santa Missa.
- 11.00 48 hores.
- 11.05 Concert.
- 12.05 Poble de Déu.
- 12.35 Documental.
- 13.30 Autopista vers el Cel:
"Así es nuestro padre".
- 14.30 48 hores.
- 15.30 El temps.
- 15.55 Els petits picapedra.
- 16.05 Estrenes TV:
"Cuatro chicas en acción".
- 17.40 Si ho sé no vinc.
- 18.40 La pantera rosa.
- 19.10 La clínica de la Selva Negra:
"A su salud, profesor".
- 20.00 El món secret.
- 20.30 48 hores.
- 21.00 A portada.
- 21.30 La vida segueix.
- 22.35 Diumenge cinema:
"El hermano bastardo de Dios".
- 00.25 48 hores.

DILLUNS - 26

- 8.00 Bon Dia.
- 8.30 Telediari Matinal.
- 9.00 Al matí.
- 11.10 Dinastia - 138.
- 13.00 L'ocell boig.
- 13.30 3 x 4.
- 14.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Anno Domini Ep. 7.
- 16.25 Tal qual.
- 18.00 Avanç Telediari.
- 18.05 Els mons de Yupi.
- 18.30 Que ve Muzzy.
- 18.40 Genets d'acer - Ep. 4.
- 19.00 A mitja tarda.
- 19.30 De pel·lícula.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Jocs sense fronteres.
- 22.45 Jutjat de Guardia:
Ep. 3.
- 23.10 Documents TV.
- 00.10 Telediari - 3.
- 00.30 Telesport.

DIMARTS - 27

- 8.00 Bon dia.
- 8.30 Telediari matinal.
- 9.00 Pel matí.
- 11.10 Dinastia - 139.
- 13.00 Kyssyfur.
- 13.30 3 x 4.
- 14.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.30 L'Informatiu migdia.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Anno Domini Ep. 8.
- 16.25 Tal qual.
- 18.00 Avanç telediari.
- 18.05 Els mons de Yupi.
- 18.30 Que ve Muzzy - Ep 12.
- 19.00 La nau terra.
- 19.30 Entre línies.
- 20.00 Una vida junts.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Amb tu.
- 22.20 Sessió de nit.
- 00.10 Telediari - 3.
- 00.30 Testimoni.

DIMECRES - 28

- 8.00 Bon dia.
- 8.30 Telediari matinal.
- 9.00 Pel matí.
- 11.10 Dinastia - 140.
- 13.00 Heus aquí una vegada... l'home:
- 13.30 3 x 4.
- 14.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.30 L'Informatiu migdia.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Anno Domini Ep. 9.
- 16.25 Tal qual.
- 18.00 Avanç telediari.
- 18.05 Els mons de Yupi.
- 18.30 Que ve Muzzy.
- 18.40 Els bessons Edison - 9.
- 19.00 A tope.
- 20.00 Un món diferent - 13.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Soldats:
"El carro de combate".
- 22.10 Cançó trista de Hill Street:
"La fuerza de 'Sale instestinal'".
- 23.05 El gos verd.
- 24.00 Telediari - 3.
- 00.20 Telesport.

DIJOUS - 29

- 8.00 Bon dia.
- 8.30 Telediari matinal.
- 9.00 Pel matí.
- 11.10 Dinastia - 141.
- 13.00 Correcamins.
- 13.30 3 x 4.
- 14.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.30 L'Informatiu migdia.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Anno Domini Ep. 10.
- 16.25 Tal qual.
- 18.00 Avanç telediari.
- 18.05 Els mons de Yupi.
- 18.35 Que ve Muzzy.
- 18.40 Musiquíssims.
- 19.00 Crònica jove.
- 19.25 Amb les mans a la massa.
- 19.55 Parlant clar.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Capitán Cook - Ep 7.
- 22.10 Dret a discrepar.
- 23.40 A mitja veu.

- 00.10 Telediari - 3.
- 00.30 Telesport.

DIVENDRES - 30

- 8.00 Bon dia.
- 8.30 Telediari matinal.
- 9.00 Pel matí.
- 11.10 Dinastia - 142.
- 13.00 Els meus estimats monstres.
- 13.30 3 x 4.
- 14.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.30 L'Informatiu migdia.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Anno Domini Ep. 11.
- 16.25 Tal qual.
- 18.00 Avanç telediari.
- 18.05 La llanterna màgica.
- 19.30 Diccionari de la salut.
- 20.00 Mash:
"La ONU, la noche y la música".
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Cara a Cara.
- 22.25 Divendres cinema:
"La puerta del cielo".
- 00.25 Telediari - 3.
- 02.15 Telesport.

DISSABTE - 1

- 02.50 Arrels - Ep. 2.
- 3.40 Llarg-metratge:
"La mujer del ministro".
- 5.10 Documents TV. Repetició.
- 6.10 Documental.
- 7.25 Llarg-metratge:
"Pacto tenebroso".
- 9.00 Caixó desastre.
- 12.00 Nova gent.
- 12.30 Loteria.
- 13.30 Parlament.
- 14.30 48 hores.
- 15.30 El temps.
- 15.35 Isidor.
- 16.05 Primera Sessió:
"El hotel de los lios".
- 17.25 La història de... El grup Abba.
- 18.10 Les aventures de Teddy Ruxpin.
- 18.35 Secrets i misteris.
- 19.00 Número 1.
- 19.35 La llei de los Angeles - 22.
- 20.30 48 hores.
- 21.05 Informe setmanal.
- 22.15 Dissabte nit.
- 23.20 Hemingway, festa i mort:
Ep. 1.
- 00.30 48 hores.
- 00.35 Filmoteca TV:
"Gente de cuidado".

DIUMENGE - 25

- 1.00 XXIV Jocs Olímpics.
- 14.00 Resum Promoció "Seül-88".
- 14.25 Automovilisme.
- 16.15 Natali Wood.
- 17.15 Musical.
- 18.00 Sessió de tarda:
"Su juego favorito".
- 20.00 XXIV Jocs Olímpics.
- 22.00 Estudi estadi.
- 23.00 XXIV Jocs Olímpics (Magazine).

DILLUNS - 26

- 01.00 XXIV Jocs Olímpics.
- 14.00 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 SEÜL-88.
- 15.30 El món és un escenari.
- 16.30 Portes endins.
- 17.00 Teatre.
- 18.25 Avanç de l'informatiu Vespre.
- 18.30 Biniki i la Dragona rosa.
- 19.30 L'Informatiu Vespre.
- 20.00 Connexió amb Madrid.
- 20.00 XXIV Jocs Olímpics (Magazine).

DIMARTS - 27

- 00.00 XXIV Jocs Olímpics.
- 14.00 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 SEÜL-88.
- 15.30 El món és un escenari.
- 16.30 Sarsuela.
- 17.30 Musical.
- 18.25 Avanç de l'informatiu Vespre.
- 18.30 Biniki i la Dragona rosa.
- 19.30 L'Informatiu vespre.
- 20.00 Connexió amb Madrid.
- 20.00 XXIV Jocs Olímpics (Magazine).

DIMECRES - 28

- 00.00 XXIV Jocs Olímpics.
- 14.00 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 SEÜL-88.
- 15.30 El món és un escenari.
- 116.30 Els records de... Carme Vernoff.
- 17.00 Llampec de Dansa.
- 17.30 Jazz.
- 18.00 De cara al mar (7).
- 18.25 Avanç de l'informatiu Vespre.
- 18.30 Biniki i la Dragona rosa.
- 19.30 L'Informatiu Vespre.
- 20.00 Connexió amb Madrid.
- 20.00 XXIV Jocs Olímpics (Magazine).

DIJOUS - 29

- 00.00 XXIV Jocs Olímpics.
- 14.00 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 SEÜL-88.
- 15.30 El món és un escenari.
- 16.30 Teatre.
- 18.00 Al ritme d'un temps.
- 18.25 Avanç de l'informatiu Vespre.
- 18.30 Biniki i la Dragona rosa.
- 19.30 L'Informatiu Vespre.
- 20.00 Connexió amb Madrid.
- 20.00 XXIV Jocs Olímpics (Magazine).

DIVENDRES - 30

- 00.00 XXIV Jocs Olímpics.
- 14.00 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 SEÜL-88.
- 15.30 El món és un escenari.
- 16.30 Cinema espanyol.
- 18.25 Avanç Informatiu Vespre.
- 18.30 Biniki i la Dragona rosa.
- 19.30 L'Informatiu vespre.
- 20.00 Connexió amb Madrid.
- 20.00 XXIV Jocs Olímpics (Magazine).

DISSABTE - 1

- 00.00 XXIV Jocs Olímpics.
- 14.00 Resum Promoció Seül-88.
- 14.30 Tirant lo Blanc.
- 16.00 Concert Extraordinari a Viena.
- 20.00 XXIV Jocs Olímpics (Magazine).

COMENTARIS TV

La casa dels famosos

Aquí tenim un programa ben fet. Entretingut. Potser, destinat a un públic que té un cert punt de xafarderia, però sempre correcte, elegant. Julià Peiró, que així és diu el presentador, és un bon exemple de periodista educat, atent, que deixa fer i dir al personatge sense interrompre, sense buscar el protagonisme. Fins i tot es podria dir que la veu d'aquest presentador-periodista del programa ajuda perquè l'entrevistat se senti a gust i no tingui mai la sensació de que li estan prenent la seva intimitat. Penso que el desenvolupament del programa és molt harmoniós, la càmera es fica seguint les modificacions de la conversa, emprant allò que s'ha convertit en centre d'interès del diàleg.

Per què dic tot això? Doncs per un motiu evident. És molt delicat i difícil entrar a la llar de qualsevol i no fer-ho una mica aferrissadament. Tothom és molt gelós de la seva intimitat i mostrar-la costa. En Peiró, tal com hem indicat, la presenta com un bon amic, no massa curiós, però sí interessat en que els telespectadors ho passin bé una estona. Crec que escolta de veritat al protagonista i això és una altra virtut. De fet la conversa no només tracta de la casa, també hi ha preguntes que reflecteixen el caràcter, les opinions, els gustos dels entrevistats. Així, poc a poc, es va arribant a un punt en el qual el famós se sent tan còmode que aconsegueix "ser ell mateix a casa" sense cap correcció formal o maqui-llatge afectat. Bé, aquests són un bon grapat de suggeriments que ofereix aquest programa que ens fa afirmar que som davant d'un producte ben acabat i agradable.

IGNASI BOFARULL

T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) tel. 200 13 39

CATALUNYA **100** ANYS

Els dies

②③④⑤⑥ de desembre del 1988

Tots a Roma

*Mil anys d'història i de fe,
ens hi porten*

PRESIDITS PER L'ARQUEBISBE DE TARRAGONA I PRIMAT I AMB LA BENEDICCIÓ DE TOTS ELS NOSTRES BISBES

Qui organitza el pelegrinatge a Roma?

La Comissió Central Organitzadora, de la qual és President d'Honor Monsenyor Ramon Torrella i Cascante, Arquebisbe de Tarragona i Primat, està composta de les persones següents: Mn. Jaume Traserra (Vicari General de Barcelona), Sr. Josep Bagunyà (Federació de Cristians de Catalunya), Mn. Joan Batlles (President del Centre d'Estudis Pastors), Mn. Joan Aragonès (Vicari General de Tarragona), Mn. Joan Carrera (President del Col·legi de Rectors de Barcelona), Sr. Josep Lluís Fernández (Vida Creixent), Mn. Jesús Carda (Vicari General de Tortosa), Mn. Fèlix Guardia (Vicari General de Vic), Sr. Eladi Homs (Lliga de la Mare de Déu de Montserrat), Mn. Joan E. Jarque (Prior de la Capella de Sant Jordi del Palau de la Generalitat), Mn. Manuel Guiu (Vicari General de Solsona), Mn. Xavier Jutglar (Vicari General de Girona), Sr. Ricard Molgosa (Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes i Ultramar Express), Sr. Jordi Ponsa (Lliga de la Mare de Déu de Montserrat), Sr. Jaume Roigé (Catalunya Cristiana), P. Genís Samper (Unió de Religiosos de Catalunya), Sr. Manuel Serra (Catalunya Cristiana), P. Antoni Serramona (Delegat Diocesà de Pastoral de Joventut), G. Andreu Soler (Cap de Joventut de l'Hospitalitat N.ª Sra. de Lourdes), Sr. Eduard Subirà (Lliga de la Mare de

Déu de Montserrat), Sr. Joan Torralba (Federació de Cristians de Catalunya), Sr. Josep M.ª Valls (Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes), Mn. José Llanas (Vicari General de Lleida), Mn. Ramon Vilardell (Vicari General de Seu d'Urgell), P. Josep M.ª Villarrubies (Hora Tres).

La Comissió Executiva està composta: Mn. Joan E. Jarque, (President), Sr. Manuel Serra (Secretari), Srta. Fina Picas (Secretària tècnica), Sr. Eladi Homs (Dep. de Promoció), Sr. Eduard Subirà (Dep. de Programa), Sr. Jordi Ponsa (Dep. d'Organització), Sr. Jaume Roigé (Dep. de Finances), Sr. Josep Bagunyà (Dep. de Premsa i Propaganda), Sr. Josep Lluís Fernández (Dep. de Protocol), Mossèn Josep Urdeix (Dep. de Litúrgia).

La Direcció Tècnica del Pelegrinatge ha estat confiada a l'agència de viatges **ULTRAMAR EXPRESS** i concretament als Srs. Ricard Molgosa i Xavier Marín.

Les oficines del Pelegrinatge es troben al carrer Rivadeneira, 6, 3.ª planta 08002 Barcelona, telèfon: 318 67 65, on de 9 a 14 i de 16 a 19 hores podeu adreçar-vos per a qualsevol informació, per inscripcions i per demanar material de promoció.

Què podeu fer per inscriure-us?

*** Individualment: A qualsevol de les oficines d'Ultramar Express:**

Departament Religios Rambles, 109 Barcelona Telf. 301 12 12	Calvet, 36-38 08021 Barcelona Telf. (93) 200 63 33	Estació de Sants 08021 Barcelona Telf. (93) 323 33 51	Avda. Roma, 113 08011 Barcelona Telf. (93) 323 33 51	Sardenya, 499 08024 Barcelona Telf. (93) 210 68 61	Muntaner, 447 08006 Barcelona Telf. (93) 201 50 22	Diputació, 10-12 Calella de la Costa Telf. ((3) 769 08 59	Passeig Marítim, 44 L'Estartit (Girona) Telf. (972) 75 81 57	València, 5 Lloret de Mar (Girona) Telf. (972) 36 45 16
--	--	---	--	--	--	---	--	---

*** O a les parròquies, escoles i institucions que formin un grup de pelegrins.**

(Per formar aquests grups (de 49 + el cap de grup) les **Parròquies, Col·legis i Institucions** rebran uns fulls adequats amb instruccions).

NOTEU: 1er. En el moment de formalitzar la inscripció s'haurà d'abonar la quantitat de 10.000 ptes. Al lliurament de la **BOSSA DE PELEGRÍ** (credencial, tickets, ensenya, manual, mapes, etc) s'abonarà la resta.

2on. Per a qualsevol aclariment o informació complementària podeu adreçar-vos a les oficines de la **"Comissió Central d'Organització del Pelegrinatge a Roma pel Mil·lenari de Catalunya"**, c/ Rivadeneira 6, 3er. - 08002 Barcelona. Tel. 318 67 65. La Delegació pel bisbat de Barcelona té les seves oficines a aquesta mateixa adreça.

Direcció Tècnica:

 ULTRAMAR EXPRESS

GAT. 48

